

Nr 3/2020 (356) marzec 2020

MEDIUM

ISSN 1425-9397

Gazeta Dolnośląskiej Izby Lekarskiej

JAKOŚĆ ŻYCIA MIERZONA... W DECYBELACH

Co nowego w medycynie

4

JAKOŚĆ ŻYCIA MIERZONA W DECYBELACH

6 *Twój słuch jest cenny*
Rozmawia Magdalena Orlicz-Benedycka9 *Mniej decybeli, więcej zdrowia*
Rozmawia Magdalena Janiszewska11 *Muzykoterapia w leczeniu dzieci i osób starszych*
Rozmawia Aleksandra Solarewicz

WYWIAD „MEDIUM”

14 *Powieść o kobietach (lekarkach), ale nie tylko dla kobiet*
Rozmawia Magdalena Janiszewska

PSYCHOLOGIA I MEDYCYNĄ

17 *Od diagnozy do zakończenia leczenia. Jak wspierać pacjenta na każdym etapie choroby?* Anna Masternak

Wydarzyło się 21

Prawo i medycyna 36

Zjazdy absolwentów AM we Wrocławiu 39

Kursy 41

Konferencje i szkolenia 43

Uchwały DRL 49

Wspomnienie pośmiertne 50

Pro memoria 51

Komunikaty 53

Kącik poetycki 54

Kulturalnik lekarski 55

Felietony 56

Rozrywka 57

Ogłoszenia 58

Wydawca: Dolnośląska Izba Lekarska, 50-077 Wrocław,
ul. Kazimierza Wielkiego 45, tel. 71 798 80 50, fax 71 798 80 51,
redakcja: 71 798 80 80, e-mail: redakcja@dilnet.wroc.pl
PKO BP SA: 62 1020 5242 0000 2402 0349 0570

Magdalena Janiszewska – redaktor naczelna
e-mail: naczelnia@dilnet.wroc.pl, kom. 535 814 903
Katarzyna Naskrent – sekretarz redakcji
Wiktor Wołodkiewicz – skład i łamanie,
Tomasz Janiszewski – projekt okładki

Kolegium redakcyjne:

Andrzej Wojnar – przewodniczący,
Małgorzata Niemiec – zastępca przewodniczącego,
Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska, Katarzyna Jungiewicz-Janusz,
Bożena Kaniak, Andrzej Kierzek, Marta Kornacka,
Dorota Radziszewska, Iwona Świętkowska, Krzysztof Wronecki

Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń, reklam. Nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo do skracania i adiestacji tekstów, opracowania redakcyjnego oraz zmian w tytułach.

Numer zamknięto 27 lutego 2020 r.

Druk: GREG PRINT spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.,
ul. Poezji 19, 44-113 Gliwice, tel. 32 234 08 36, fax 32 234 12 70

Fot. z archiwum PW.

Komentarz aktualny

Niewątpliwie największą sensacją początku roku jest epidemia rodem z Chin: COVID-19 wywołana nowo zmutowanym koronawirusem SARS-CoV-2. Jego nazwa ewoluowała w miarę poznawania charakterystycznych właściwości. Nie to jest jednak istotne, lecz problemy, jakie niesie ze sobą taka epidemia. Oczywiście jak zwykle

na pierwszy plan zaczęły wysuwać się teorie spiskowe, na czym niektóre media tradycyjnie próbują się „dorabiać”, ale na szczęście – przynajmniej na razie – zwycięża rozsądek. Wiedzę fachową radzę czerpać ze strony Głównego Inspektoratu Sanitarnego: tam codziennie publikowane są zaktualizowane komunikaty, których warto się trzymać w codziennej praktyce lekarskiej. Choć wskaźnik śmiertelności z powodu zarażenia wirusem COVID-19 nie jest szczególnie zatrważający, to jednak zaraźliwość może spowodować istotne straty, szczególnie w działalności gospodarczej wielu firm. W Polsce większy problem stanowi obecnie „tradycyjna” grypa i schorzenia grypopodobne, czy pełzające powoli wirusowe zapalenie wątroby typu A. Mimo to wszyscy wieszczą, że nowy koronawirus w końcu nas dopadnie. Pytanie tylko – kiedy? Najlepiej wtedy, gdy będzie już znana szczepionka. Na tym etapie nie martwy się epidemią przesadnie, śledźmy codziennie komunikaty GIS i przekazujmy stosowne zalecenia naszym pacjentom.

Drugą sytuacją, która rozgrzała atmosferę w naszym samorządowym środowisku na początku rozpędzającego się roku, była niewątpliwie niefortunna, publiczna wypowiedź wiceministra zdrowia Sławomira Gadomskiego podczas V posiedzenia Sejmu 13 lutego 2020 r. Z jego ust padły słowa: „(...) słucham przedstawicieli okręgowych izb lekarskich, Naczelnej Izby Lekarskiej – mówią jednoznacznie, że już nie chcą i nie postulują zwiększenia wynagrodzeń lekarzy, że nie taki jest cel ich działań...”. Na podstawie czego minister wyciągnął takie wnioski? – nie wiem, szczególnie, że po niedawnym podwyższeniu płacy minimalnej przez rząd, którego S. Gadomski jest członkiem, lekarze stażyści po sześciu latach ciężkich studiów dostali 100 zł podwyżki, żeby... osiągnąć płacę minimalną (dla porównania: w 2008 r. wynagrodzenie stażysty wynosiło 160% płacy minimalnej)! Reakcja izb była natychmiastowa. Minister uświadomił sobie, mam nadzieję, że sytuacji w ochronie zdrowia nie poprawi oszczędzanie na pracy personelu medycznego. Tu niezbędne są zmiany systemowe, których cały czas brak.

Wracając na nasz grunt i do miłszych spraw – w ostatnim numerze „Medium” chwalił się wysokim odznaczeniem państwowym przyznawanym naszej wiceprezes Bożenie Kaniak. 19 lutego do zacnego grona obdarowanych medalem „Zasłużony dla Wrocławia – Merito de Wratislavia” dołączyła nasza sekretarz Małgorzata Niemiec (s. 22). Warto przypomnieć, że w ramach Wrocławskiej Księgi Pamięci, wieloletniego już projektu autorstwa znanej wrocławskiej społeczniczki red. Wandy Ziembickiej-Has, medal prezydencki otrzymali między innymi znani lekarze: prof. Bogdan Łazarkiewicz, prof. Andrzej Wall, prof. Szymon Dragan, prof. Lidia Hirnle czy chyba najwybitniejszy społecznik wśród lekarzy – dr hab. n. med. Jan Gnus. Pozostaje tylko pogratulować naszej Koleżance i odrobinę pozazdrościć, że dołączyła do tak doborowego towarzystwa.

26 lutego po raz drugi gościliśmy w siedzibie DIL delegację z Gruzji, tym razem z zaprzyjaźnionej szczególnie z Dolnym Śląskiem – Adżarii. Delegacji przewodził sam przewodniczący Rady Najwyższej Autonomicznej Republiki Adżarii Dawit Gabaidze, co znacznie podniosło rangę tej wizyty. Gruzja cały czas intensywnie usprawnia swój system ochrony zdrowia, ale największe zainteresowanie gości wzbudził nasz system samorządowy, który obejmuje nie tylko samorząd terytorialny, ale i zawodowy (s. 21).

Okres karnawału tradycyjnie już zakończyliśmy Balem Wiedeńskim Lekarza i Prawnika w Narodowym Forum Muzyki, organizowanym przez honorowego konsula Austrii dr. Edwarda Wąsiewicza. Była to nie tylko okazja do zabawy, ale też spotkania w gronie przedstawicieli samorządów zaufania publicznego. Mam nadzieję, że te nieformalne kontakty środowisk prawniczych i lekarskich zaowocują w naszej codziennej pracy (z przyczyn niezależnych od redakcji relację z balu opublikujemy w nr 4/2020 „Medium”).

I na koniec – przypomnienie i prośba: przekażmy solidarnie 1% podatku na naszą ogólnopolską Fundację Lekarze Lekarzom. Rozwija się ona prężnie, działalność staje się coraz bardziej widoczna, a pomocy potrzebuje wielu lekarzy. Procedura przekazania 1% podatku jest wyjątkowo prosta. Wystarczy, że w składanym zeznaniu rocznym, w konkretnej rubryce, wpisujemy numer KRS: 0000409693.

Co nowego w... medycynie

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/doctor-1228627/valleopardo

► NOWATORSKI TOMOGRAF Z POLSKI

Zespół polskich naukowców chce zbudować tomograf komputerowy umożliwiający obrazowanie całego ciała pacjenta. Taki sam efekt za pomocą konwencjonalnych tomografów można byłoby uzyskać, wykonując nawet piętnaście zdjęć.

W prace nad projektem, znanym pod nazwą „Jagielloński PET”, zaangażowana jest grupa naukowców z Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. W założeniu tomograf zaprojektowany przez krakowskich uczonych będzie wskazywał niezauważalne we wczesnym stadium ogniska chorobowe (np. komórki nowotworowe), a także obrazował procesy zachodzące w narządach, np. drogę przerzutów nowotworu. Jego konstruktorzy podkreślają uniwersalne zastosowanie swojego wynalazku w wielu dziedzinach medycyny, m.in. do określania stanu kardiologicznego pacjenta czy jako pomoc w wyborze leków. Urządzenie ma również wykonywać biopsje wraz z oceną tkanek pobranych z chorego miejsca.

Naukowcy pod kierunkiem prof. Pawła Moskala czekają na przyznanie grantu na projekt z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. ■

Źródło: *Nauka w Polsce*, 2020

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/bed-1822497/sasint

► MENOPAUA: MNIEJ SEKSU TO WCZEŚNIEJSZE PRZEKWITANIE

U kobiet, które rzadziej uprawiają seks, wcześniej występuje menopauza – wynika z badania przeprowadzonego w grupie prawie trzech tysięcy kobiet przez brytyjskich naukowców

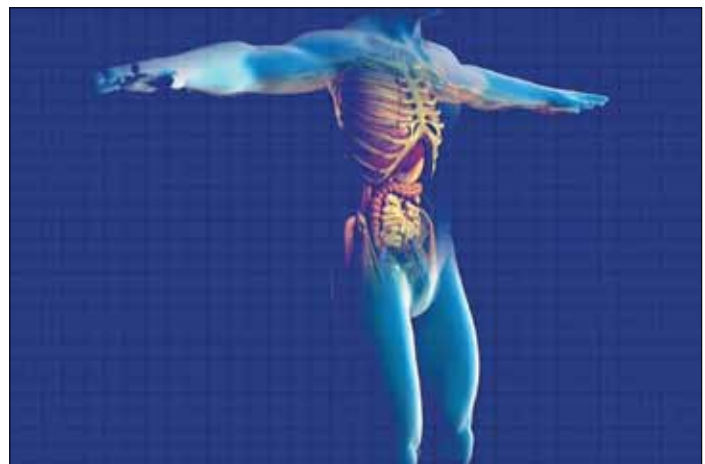
z Kolegium Uniwersyteckiego w Londynie.

W pracy opublikowanej na łamach „Royal Society Open Science” naukowcy dowiedli, że kobiety podejmujące aktywność seksualną – w formie stosunku płciowego, seksu oralnego, pieszczot lub masturbacji – co najmniej raz w tygodniu/miesiącu przekwitają później w porównaniu do kobiet uprawiających seks rzadziej niż raz w miesiącu.

– Wyniki naszego badania sugerują, że jeśli kobieta nie uprawia seksu i nie ma szansy na zajście w ciążę, to jej ciało wybiera brak inwestycji w bezcelową owulację. Biologicznie może być to coś w rodzaju energetycznej wymiany pomiędzy poświęcaniem energii na owulację a inwestowaniem jej gdzie indziej, np. w aktywną opiekę nad wnukami.

Pomysł, że kobieta staje się bezpłodna, by poświęcić więcej czasu rodzinie, znany jest jako hipoteza babci, według której pierwotnie menopauza wyewoluowała u ludzi, by zmniejszyć konflikt reprodukcyjny pomiędzy różnymi pokoleniami kobiet i pozwolić im na zwiększenie dostosowania łącznego (tj. całościowej adaptacji danego osobnika i jego krewnych) przez inwestycję we wnuki – tłumaczy doktorantka Megan Arnot, główna autorka badania. ■

Źródło: *Royal Society Open Science*, 2020

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/human-digestive-system-1637147/PublicDomainPictures

► POSTĘP W PRZESZCZEPACH WĄTROBY

Szwajcarscy naukowcy opracowali urządzenie, które utrzymuje przy życiu i regeneruje wątrobę przez siedem dni. Do tej pory było to możliwe zaledwie przez kilka godzin. Tak znaczące wydłużenie czasu ochrony narządu przeznaczonego do transplantacji umożliwi jego znacznie dłuższe przechowywanie w oczekiwaniu na potencjalnego biorcę.

Specjaliści z Zurychu dzięki opracowanej przez siebie technologii zdołali zregenerować sześć z dziesięciu ludzkich wątrób odrzuconych przez wszystkie centra transplantacyjne w Europie – w ciągu tygodnia narządy odzyskały swoje funkcje i mają zostać wszczepione pacjentom. – Sukces tego unikalnego systemu perfuzyjnego, opracowanego w ciągu czterech lat przez grupę chirurgów, biologów i inżynierów, otwiera drogę do nowych zastosowań urządzenia w transplantologii i onkologii oraz pomocy pacjentom, dla których brakowało narządów – podkreśla prof. Pierre-Alain Clavien ze Szpitala Uniwersyteckiego.

kiego w Zurychu, jeden z autorów pracy opublikowanej na łamach czasopisma „Nature Biotechnology”. ■

Źródło: *Nature Biotechnology*, 2020

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/blood-1813410/qimono

► BĘDZIE SZCZEPIONKA NA CHOROBE ALZHEIMERA?

Jak donosi czasopismo „Alzheimer’s Research and Therapy” już niedługo do badań klinicznych może trafić szczepionka przeciwko chorobie Alzheimera. Jak dotychczas udało się wykazać, badana substancja skutecznie usuwa z mózgu patologiczne białka sprzyjające rozwojowi choroby.

Badacze w swojej pracy opisali doświadczenia na myszach z mózgiem, w których znajdowały się złoży białka tau i beta-amyloidu prowadzące do rozwoju choroby Alzheimera. Tak „przygotowanym” gryzoniom autorzy badania zaaplikowali eksperymentalne szczepionki składające się m.in. z substancji (tzw. adjuwantu) opracowanej przez australijski zespół naukowców.

Naukowcy liczą na rozpoczęcie badań z udziałem ludzi nawet w ciągu dwóch lat. – Staramy się opracować niezbędne podstawy i pokonać znane dotąd przeszkody, aby opracować terapię spowalniającą akumulację cząsteczek tau i beta-amyloidu oraz postępy choroby u rosnącej liczby pacjentów na całym świecie – mówi jeden z autorów badania prof. Nikolai Petrovsky. ■

Źródło: *Alzheimer’s Research and Therapy*, 2020

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/astronaut-4106766/pizar_kestap

► KOSMICZNY SUKCES TELEMEDYCyny

Za pomocą telemedycyny udało się wdrożyć leczenie członka załogi Międzynarodowej Stacji Kosmicznej, u którego stwierdzono zakrzep w żyłę szyjnej. Prowadzona z Ziemi terapia skutecznie zniwelowała związane z tym zagrożenie.

To pierwszy przypadek zakrzepu zauważonego na orbicie, nie było więc ustalonej procedury leczenia choroby w warunkach mikrogravitacji. – Zwykle protokół terapii pacjenta z DVT (ang. deep vein thrombosis – zakrzepica żył głębokich) rozpoczynałby się od podawania leków przeciwzakrzepowych przez przynajmniej trzy miesiące, aby zapobiec powiększeniu się zakrzepu i zmniejszyć szkody, gdyby przesunął się w inne miejsce ciała, np. do płuc. Przy podawaniu leków przeciwzakrzepowych pojawia się jednak ryzyko. W przypadku urazu może dojść do wewnętrznego krwotoku, który trudno jest zatrzymać. W każdym z przypadków konieczna mogłaby być natychmiastowa interwencja medyczna. Ponieważ w kosmosie nie ma oddziału ratunkowego, musieliśmy dokładnie rozważyć wszystkie opcje – wyjaśnia prof. Stephana Molla z UNC School of Medicine, którego NASA poprosiła o telekonsultację astronauty.

Ekspersi zdecydowali, że najlepszą opcją będą – mimo zagrożeń – leki przeciwzakrzepowe – przez 40 dni podawano astronautę enoksaparynę w zastrzykach, po czym lek zastąpiono doustnie przyjmowanym apiksabanem. W trakcie trwającego ponad dziewięćdziesiąt dni leczenia astronauta – przy wsparciu radiologów z Ziemi – regularnie wykonywał badanie USG szyi. Kontaktował się także z prof. Mollem za pośrednictwem poczty elektronicznej i przez telefon. Cztery dni przed powrotem na Ziemię terapię przerwano z uwagi na ryzyko potencjalnych urazów i krwawienia w czasie powrotu z orbity. Załoga wylądowała jednak bezpiecznie, a zakrzep nie wywoływał u astronauty żadnych objawów. ■

Źródło: *UNC Health Care*, 2020

Opracował Mariusz Kielar

Kolejne spotkanie Delegatów Delegatury Wrocławskiej DIL i przewodniczących kół

Koleżanki i Koledzy,
zapraszam na spotkanie Delegatów Delegatury Wrocławskiej DIL i przewodniczących kół, które odbędzie się **19 marca 2020 roku (czwartek)** w sali konferencyjnej przy ul. Kazimierza Wielkiego 45 (I piętro). Spotkanie rozpocznie się **o godz. 15.30**.

Porządek obrad:

1. Otwarcie i powitanie delegatów Delegatury Wrocławskiej i przewodniczących kół – dr Bożena Kaniak, wiceprezes DRL, przewodnicząca Delegatury Wrocławskiej DIL
2. XXXIX Zjazd Delegatów DIL (25.04.2020) – propozycje uchwał i wniosków – dr n. med. Paweł Wróblewski, prezes DRL
3. XV Krajowy Zjazd Lekarzy (22-24.05.2020) – „Komentarze do Kodeksu etyki” – dr hab. n. med. Andrzej Wojnar, prof. nadzw., wiceprezes DRL
4. „Lekarz versus polskie realia gospodarcze. Najczęściej popełniane błędy w prywatnej praktyce” – radcy prawni: Dagmara Szyguła-Żuchowska, Aleksandra Otok-Zagajewska
5. Omówienie zagadnienia „Asysta prawna podczas przesłuchań w prokuraturze w charakterze świadka” – mgr Anna Knotz, dyrektor oddziału TU Inter Polska S.A
6. Dyskusja
7. Bieżące sprawy

dr Bożena Kaniak
wiceprezes DRL, przewodnicząca
Delegatury Wrocławskiej DIL

Z dr. hab. n. med. Tomaszem Zatońskim, prof. nadzw. – kierownikiem Katedry i Kliniki Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi UM we Wrocławiu, konsultantem wojewódzkim w dziedzinie otolaryngologii dla województwa dolnośląskiego rozmawia Magdalena Orlicz-Benedycka.

TWÓJ SŁUCH JEST CENNY

W ciągu całego życia zalewani jesteśmy potokiem dźwięków. Niektóre z nich są tak głośne, że mogą trwale uszkodzić narząd słuchu. Jak wynika z szacunków WHO na świecie nawet co trzecia osoba po 65. roku życia cierpi na ubytek słuchu w stopniu odpowiadającym niepełnosprawności słuchowej. Trendy demograficzne są niekorzystne – według raportu Komisji Europejskiej w 2060 r. niemal co trzeci obywatel liczącej 517 mln mieszkańców UE będzie miał powyżej 65 lat¹. A do tego młodzi ludzie są bardziej niż poprzednie pokolenia narażeni na wcześniejszy ubytek słuchu ze względu na życie w hałasie i słuchanie głośnej muzyki.

Fot. z archiwum TZ.

► **DR HAB. N. MED.
TOMASZ ZATOŃSKI,
PROF. NADZW.**

Kierownik Katedry i Kliniki Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi UM we Wrocławiu, konsultant wojewódzki w dziedzinie otolaryngologii dla województwa dolnośląskiego

Magdalena Orlicz-Benedycka: Z inicjatywy Światowej Organizacji Zdrowia 3 marca obchodzony jest Międzynarodowy Dzień dla Ucha i Słuchu. Według danych WHO poważny niedosłuch dotyczy ok. 466 mln ludzi na świecie, a u kolejnych ok. 500 mln osób spotykamy inne zaburzenia. Problem wad słuchu stał się chorobą cywilizacyjną?

Dr hab. n. med. Tomasz Zatoński, prof. nadzw.: Mamy kilka aspektów tego problemu. Niedosłuch może być związany z etapem życia. U dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym występuje niedosłuch związany z problemami infekcyjnymi, ponieważ będąc w dużych grupach infekują się wzajemnie wirusami powodującymi infekcje górnych dróg oddechowych, które mogą prowadzić do niewydolności trąbek słuchowych czy wysiękowego zapalenia ucha. Jest to odwracalna jednostka chorobowa manifestująca się głównie niedosłuchem. Małe dzieci nie potrafią tego zakomunikować. Dlatego ważna jest opieka rodziców, rodziny, nauczycieli czy wychowawców, zwracających uwagę na zachowanie dziecka. Dziecko nie będzie reagowało na rozmowę czy komunikaty. W szkole będzie nieuważne. Nie słyszy, zatem nie może się skupić na przekazie słownym, będzie chciało, żeby mu powtórzyć pewne rzeczy, będzie chciało głośniejsze słuchać telewizora, radia czy bajek. Jeżeli w odpowiednim momencie zostanie to zauważone, zostaną wykonane badania słuchu i wdrożone leczenie, mogą całkowicie odwrócić tę chorobę.

Na drugim biegunie wieku mamy osoby, które przekroczyły pewien etap w życiu. W wyniku procesów degeneracyjnych dotyczących zakończeń nerwowych ślimaka, w obrębie ucha wewnętrznego dochodzi do upośledzenia słuchu, początkowo w wysokich częstotliwościach, a później w coraz niższych, a to upośledzenie utrudnia funkcjonowanie społeczne, czyli obniża jakość życia. W związku z wydłużaniem się czasu życia coraz więcej osób wchodzi w wiek, w którym ta degeneracja następuje. Oczywiście to jest osobniczo indywidualne zjawisko. Wiek emerytalny nie oddaje momentu pogorszenia słuchu i powstania niedosłuchu. Pierwsze objawy zauważamy po pięćdziesiątym roku życia. Podkreślam, to nie jest choroba, a naturalny element procesu dojrzwiania organizmu. Tak jak akceptujemy, że w pewnym wieku nasz wzrok się pogarsza i musimy się posiłkować okularami, tak cały czas trudno nam zaakceptować fakt, że gorzej słyszymy i musimy zastanowić się nad aparatem słuchowym. Mamy obecnie bardzo szeroką gamę środków mogących zastąpić każdy element ucha. Mogą one wzmacniać dźwięki docierające do ucha, mogą protezować ucho środkowe, czyli łańcuch kosteczek, gdyby był uszkodzony, a także ślimak w postaci implantów ślimakowych. Pierwszy implant słuchowy w Klinice Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi UM we Wrocławiu wszczepiłem wraz z zespołem w czerwcu 2018 roku. Program ten był kontynuowany, a obecnie jesteśmy jednostką wszczepiającą implanty ślimakowe, słuchowe i chcemy rozszerzyć tę możliwość na potrzeby pacjentów całego Dolnego Śląska.

M.O.-B.: Część osób nie przyznaje się do niedosłuchu, traktując ten fakt za kalectwo, ujmę i coś wstydlivego, nie uznając, że to jest proces naturalny związany z wiekiem. Czy można to zmienić?

T.Z.: To kwestia wiedzy i niskiego poziomu edukacji społecznej naszego społeczeństwa. W krajach zachodnich czy w Stanach Zjednoczonych noszenie aparatu jest wręcz manifestacją zamożności, świadomości społecznej, świadomości zdrowotnej. Takie jedno urządzenie kosztuje kilka tysięcy złotych. W Polsce jest to również bariera finansowa. Z drugiej strony osoby, które na to stać nie identyfikują się z wizerunkiem seniora wspierającego się taką protezą. Oferta aparatów jest tak szeroka, że każdy znajdzie coś dla siebie. Warto go przetestować. Podobnie jak kupując samochód, odbywamy jazdę próbną.

M.O.-B.: Szumy uszne, całkowita lub częściowa głuchota. Jak na takie problemy powinni reagować lekarze rodzinni w rozmowie z pacjentem?

T.Z.: Przyczyn szumów usznych jest bardzo wiele. Od najbardziej prozaicznych takich jak zatkanie ucha czopem woskowinowym, przez niedrożność trąbek Eustachiusza podczas kataru, do poważnych, najczęściej nieodwracalnych uszkodzeń ślimaka. Bardzo często

szumy uszne powiązane są z niedosłuchem. O niedosłuchu powinni pytać lekarze rodzinni, a na pewno specjaliści otolaryngologii, ale także innych dziedzin takich jak neurologia, kardiologia, angiologia czy oczywiście geriatra. Dostępność do podstawowych badań słuchu jest obecnie powszechna. Po potwierdzeniu niedosłuchu w takim badaniu pacjent powinien zostać skierowany do laryngologa. Często odwracalność przyczyny niedosłuchu powiązana jest z czasem trwania choroby, im szybciej tym lepiej. U osób z trwałym niedosłuchem powinno się szybko zaproponować protezowanie w celu podniesienia jakości życia pacjenta, jak i jego najbliższych.

M.O.-B.: Co wykazują badania populacyjne w Polsce?

T.Z.: Badania populacyjne takie jak te prowadzone w Klinice Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi – badanie PICTURE (Population Cohort Study of Wrocław Citizens) mają na celu określić skalę problemu niedosłuchu w społeczeństwie. To badanie skierowane jest do rodzin mieszkających we Wrocławiu. Zgłasza się dziecko wraz z opiekunem. U każdego z nich wykonujemy poszerzoną diagnostykę słuchu – audiometrię, tympanometrię, otoemisję akustyczną. Lekarz bada ucho zewnętrzne, ucho środkowe i ślimak. To badanie pokazuje, jak w badaniu populacyjnym, kohortowym wygląda słuch wrocławian. Jesteśmy przed rozmowami na temat rozszerzenia tego przedsięwzięcia na całe województwo. Jest to badanie unikalne w skali całego kraju, ponieważ bierzemy pod uwagę członków rodziny: dziecko i rodziców. Oprócz słuchu sprawdzamy też wiele innych aspektów zdrowia mieszkańców. Przebadaliśmy dotąd ok. 250 osób. Badanie wykonywane jest przez lekarzy Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, współfinansowane przez miasto Wrocław.

M.O.-B.: Dźwięk jest uznawany za szkodliwy, gdy jego natężenie przekracza 85 dB SPL, to hałas dużego ruchu ulicznego. W nocnych klubach i na koncertach poziom głośności przekracza 100 dB SPL. Pomówmy o hałasie, jego szkodliwości i o urazach, które powoduje. Kiedy decybele stają się szkodliwe i niebezpieczne dla słuchu? Czy producenci różnych produktów wychodzą naprzeciw ograniczaniu hałasu i ochronie słuchu?

T.Z.: Każdy przykry dla odbiorcy dźwięk, każdy przewlekłe działający hałas, źle wpływa na nasz organizm. Głośne czy długo działające dźwięki o wysokim natężeniu niszczą ucho wewnętrzne, degenerują komórki nerwowe odpowiedzialne za rejestrację dźwięków, za analizę częstotliwości i uszkodzają ucho. Hałas może też uszkodzić struktury mechaniczne naszego ucha, ucho środkowe. Może dojść do perforacji błony bębenkowej przy huku wystrzału. Z kolei bardzo ciekawy jest fakt, jak nauka prowadzi do rozwiązań, które chronią nasze ucho. W droższych modelach samochodów dobrych firm jest system zabezpieczający przed uszkodzeniem słuchu, ale także przed dezorientacją spowodowaną hałasem po wypadku. Jeśli system elektroniczny podaje informację, że w nieunikniony sposób dojdzie do zderzenia, wysyła dźwięk wywołujący odruch strzemiączkowy blokujący łańcuch kosteczek. Krótki dźwięk przed zderzeniem. Napina to błonę bębenkową, powodując przygotowanie na huk związany z wypadkiem, wystrzeleniem poduszek. Ofiary wypadku nie odczuwają wtedy pisku w uszach, niedosłuchu związanego z wypadkiem. Jak widać, nauka wspaniale wpisuje się w takie projekty ochrony słuchu.

M.O.-B.: Czy muzyka odtwarzana w słuchawkach i hałas uliczny to nasi wrogowie?

T.Z.: Hałas uliczny wpływa nie tylko na nasz słuch, ale również na układ nerwowy, układ krwionośny, powodując wzrost ciśnienia krwi, może nawet prowadzić do zaburzeń hormonalnych, może wpływać na choroby neurologiczne czy psychiatryczne. Długotrwałe narażenie na hałas może być zagrożeniem dla zdrowia, a czasem życia. Można temu przeciwdziałać poprzez unikanie hałasu, używać ochraniaczy słuchu, można unikać miejsc głośniejszych lub domagać się dostosowania dźwięków ulicy do norm, które mamy. Obecnie jesteśmy w trakcie przygotowywania projektu „Mapy hałasu we Wrocławiu”. Chcemy w różnych miejscach ustawić decybelomierze, które będą mierzyły na dużych skrzyżowaniach hałas i będziemy informować władze miasta, gdzie przekraczane są normy »

i w jaki sposób można temu przeciwdziałać. Natomiast wracając » do słuchawek, same w sobie nie szkodzą, tylko ich bezmyślne używanie, czyli dźwięki bardzo głośne, długotrwałe, kakofoniczne, stanowiące właśnie hałas, który uszkadza słuch. Mamy młodych ludzi i dzieci zgłaszające się do nas z objawami uszkodzenia słuchu hałasem w wyniku głośnego słuchania muzyki także bezpośrednio w słuchawkach. Należy zwracać uwagę na głośność na odpowiednim poziomie, tak aby rozumieć treść dźwięków – to poziom kilkunastu decybeli. W głośnym dźwięku, oprócz elementu odbiorczego, mamy też przewodzeniowe przekazywanie dźwięków, czyli drganie powłok ciała, a to powoduje dodatkowy przekaz dźwięków do ślimaka ucha (np. podczas koncertów).

Każdy hałas, bez względu na rodzaj muzyki, szkodzi naszym uszom. Problemem jest głośność. Uważam, że w muzyce poważnej mamy bardzo dużo dźwięków o wysokich częstotliwościach, które są najbardziej szkodliwe.

M.O.-B.: Czy możemy mówić o dobrych i złych dźwiękach?

T.Z.: Wszystkie dobre dźwięki są zbliżone do brzmienia natury, czyli szum wody, szum liści, cichy wietrzyk, śpiew ptaków. Te dźwięki nie powodują stresu ani go nie nasilają, a działają relaksacyjnie. Takie dźwięki, które są sztuczne, metaliczne, nieprzyjemne, są złe. Powodują oprócz uszkodzenia ucha wzrost ciśnienia tętniczego, zwiększają stres i mogą wpływać na zaburzenia hormonalne czy neurologiczne.

M.O.-B.: Czy w polskiej laryngologii muzykoterapia jest powszechna, jest stosowana?

T.Z.: Absolutnie nie jest powszechna. Mam wątpliwości, czy jest to element nauki, raczej metody alternatywne. Natomiast muzyka działa uspokajająco, zmniejsza przykre wrażenia związane z bólem. Dostępne są prace wskazujące na lepszą tolerancję bólu u pacjentów poddanych muzykoterapii podczas wykonywania badania kolonoskopii, wizyty u stomatologa itp. Muzykoterapia dzięki takiemu efektowi ma zastosowanie w onkologii, u noworodków, w neonatologii, w kardiologii.

M.O.-B.: Co oferuje współczesna medycyna w przypadku nadwrażliwości dźwiękowej. Jakie są jej przyczyny?

T.Z.: Bardzo subiektywna jednostka, trudna do wstępnej obiektywnej diagnozy. To co jednemu przeszkadza, dla drugiego jest znośne. Możemy spróbować ocenić poziom natężenia dźwięku, który wywołuje przykre wrażenia, ocenić jego częstotliwość i próbować chronić pacjenta przed tymi dźwiękami, zalecając ich unikania. Pacjent z takim schorzeniem powinien przejść pełną diagnostykę audiologiczną, mieć wykonany panel badań służących do potwierdzenia tego, co dzieje się ze słuchem. Nadwrażliwość słuchowa może być objawem związanym z chorobą ucha wewnętrznego czy nerwu słuchowego wyższych ośrodków słuchowo-nerwowych. Z taką gorszą tolerancją dźwięków, nadwrażliwością spotykamy się u dzieci z autyzmem czy w niektórych chorobach neurologicznych.

M.O.-B.: Jak przeciętny człowiek może chronić swój słuch?

T.Z.: Powinniśmy unikać miejsc o dużym natężeniu dźwięku i hałasie, unikać koncertów, na których jest duży hałas, przebywania blisko głośników, szaf nagłaśniających hale. Możemy stosować zabezpieczenia w postaci wkładek do uszu czy zewnętrznych zabezpieczeń. Cieszymy się obecnością na koncercie, ale nie bezpośrednio doświadczamy dźwięków, które trafiają do naszych uszu, unikajmy głośnego słuchania muzyki, rozrywek związanych z hukiem, takich jak sporty motorowe, polowania, wystrzały. Powinniśmy całkowicie zrezygnować z udziału w imprezach, na których są fajerwerki czy petardy.

M.O.-B.: Od wielu lat zajmuje się Pan promocją zdrowia. Akcja prozdrowotna „Uruchamiamy Dzieciaki” jest tego sztandarym przykładem. A co z akcjami na rzecz ochrony słuchu?

T.Z.: Bardzo wiele akcji, które organizuję, dotyczy właśnie problemów ze słuchem. Najbardziej spektakularną była ta pn. *Pomóż Darii Usłyszeć*. To młoda osoba z niedosłuchem od bardzo wczesnego dzieciństwa. Próbowano jej pomóc w różnych ośrodkach, niestety bez efektu. I właśnie tutaj w naszej klinice we Wrocławiu wszczepiliśmy Darii implant słuchowy. Pierwszy implant wszczepiłem wraz z zespołem. Był to zabieg pokazujący gotowość kliniki do takich

zabiegów i potrzebę ich finansowania. Poza tym zabieg uświadomił wszystkim, że są osoby na Dolnym Śląsku wymagające takiej opieki. Nasz ośrodek powinien wychodzić z taką ofertą i to właśnie w tej chwili robimy.

M.O.-B.: Jakie są wyzwania czy problemy laryngologii na Dolnym Śląsku?

T.Z.: Największy problem to niedofinansowanie ośrodków, brak pieniędzy na pensje dla personelu, trudna dostępność pacjentów do lekarza specjalisty, niepełne finansowanie dyżurów w ośrodkach mających oddziały laryngologiczne czy zamykanie ośrodków laryngologicznych w dużych miastach. W Wałbrzychu nie mamy w szpitalu takiego oddziału i pacjenci muszą szukać pomocy w Kłodzku. Zamknięto oddział w Złotoryi, który powodował niewydolność oddziału w Legnicy czy Lubinie. Pacjenci oczekują w kilkuletnich kolejkach do zaopatrzenia chirurgicznego i diagnostyczno-terapeutycznego. Mamy złe dofinansowanie aparatów słuchowych, które kosztują kilka tysięcy złotych, a dofinansowanie wynosi kilkanaście czy kilkadziesiąt procent.

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

Magister inż. Ewelina Bobak-Sarnowska, inżynier kliniczny w Klinice Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi USK

M.O.-B.: Z czym wiąże się Pani praca w klinice?

E.B.-S.: Z działalnością strategiczną, czyli umawianiem pacjentów na diagnostykę audiologiczną, na konsultację psychologiczną i audiologiczną. To zespół weryfikuje wyniki i kwalifikuje do wszczepienia implantu. Następnie pacjent rozmawia z audiologiem, podczas tego spotkania uzyskuje odpowiedź, czy do wszczepienia implantu zostanie zakwalifikowany. W kolejnym etapie informuję pacjenta o terminie zabiegu. Podczas zabiegu wykonuję pomiary śródoperacyjne, które potwierdzają prawidłowość działania implantu. Po zabiegu wyznaczam termin aktywacji, czyli pierwszego podłączenia procesora mowy, najczęściej cztery tygodnie od daty operacji. Wtedy pacjent pierwszy raz słyszy dźwięki, ale nie rozumie mowy. To wymaga dużo cierpliwości i ciężkiej pracy, aby efekty były szybsze i zadowalające pacjenta. Następnie umawiam na kolejne wizyty, podczas których dopasowuję parametry implantu indywidualnie do pacjenta.

M.O.-B.: Jakie rodzaje implantów są stosowane w klinice?

E.B.-S.: Implanty ślimakowe, na przewodnictwo kostne i implanty ucha środkowego. Wszystko zależy od stopnia niedosłuchu pacjenta, z jakim problemem przychodzi do kliniki i od wyników diagnostyki audiologicznej.

M.O.-B.: Które schorzenia czy rodzaje niedosłuchu przeważają wśród pacjentów w klinice?

E.B.-S.: Najczęściej są to pacjenci z głębokim niedosłuchem, którym aparaty słuchowe nie przynoszą już korzyści. Drugą grupę stanowią dzieci z głuchotą wrodzoną. Więcej zaimplantowaliśmy osób dorosłych, mamy również osoby z jednostronną lub częściową głuchotą i głuchotą tzw. starczą. Przypomnę, że jednym z warunków kwalifikacyjnych jest korzystanie z aparatów słuchowych.

M.O.-B.: Co stanowi problem czy wyzwanie w Pani pracy?

E.B.-S.: Obecnie nie mamy kolejek do zabiegu, ale problemem, który widzimy, jest fakt wymiany procesora, który ulega zużyciu i po pięciu latach od daty aktywacji jego wymiana jest refundowana przez NFZ. Kłopot jest również z osobami starającymi się o drugi implant, muszą czekać w kolejce. To zależy od budżetowania danej kliniki. Nie wiem, jak będzie w przyszłości, ale obecnie kwestia wymiany procesora mowy jest sporym problemem. Pacjenci w innych szpitalach muszą czekać po kilka lat. Na dziś w naszej klinice trwa to dwa lata, ale w pierwszej kolejności zaopatrujemy swoich pacjentów. Czas oczekiwania na wszczepienie implantu wynosi 3-6 miesięcy. Koszt wymiany części zewnętrznej implantu mieści się w granicach 35-40 tys. zł. i jest w całości refundowany przez NFZ. Implant ślimakowy kosztuje ok. 100 tys. zł. W 2019 roku w klinice założonych zostało 25 implantów ślimakowych. ■

Przypis:

¹ Polska Fundacja Osób Słabosłyszących, <http://pfos.org.pl/index.php/niedo->

MNIEJ DECYBELI, WIĘCEJ ZDROWIA

Z dr n. med. Moniką Morawską-Kochman, otolaryngologiem i otolaryngologiem dziecięcym, konsultantem wojewódzkim w dziedzinie otolaryngologii dziecięcej dla województwa dolnośląskiego, adiunktem w Katedrze i Klinice Otolaryngologii, Chirurgii Głowy i Szyi UM we Wrocławiu rozmawia Magdalena Janiszewska.

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/child-4563352/Bru-nO

Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że na poważny niedosłuch cierpi obecnie ok. 466 milionów ludzi na całym świecie. Kolejnych 500 milionów dotyczą inne zaburzenia, które mają wpływ na ich codzienne funkcjonowanie, a zwłaszcza komunikację. Z doniesień WHO wynika także, że w skali globu więcej niż miliard młodych ludzi (12-35 lat) jest narażonych na utratę słuchu – w związku z ekspozycją na zbyt głośne dźwięki¹. Według danych zebranych przez specjalistów ze Światowego Centrum Słuchu – Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu w Warszawie – osób z różnymi problemami słuchowymi mamy na świecie ponad miliard. Tylko w Polsce – jak informuje prof. Henryk Skarżyński, konsultant krajowy w dziedzinie otolaryngologii, audiologii i foniatrii, dyrektor ww. ośrodka – na zaburzenia słuchu cierpi 1-3 na 1000 urodzonych niemowląt, ok. 20% dzieci i młodzieży szkolnej oraz 75% seniorów². Zdaniem naukowców za kilka lat aparaty słuchowe staną się tak powszechne jak dziś okulary, a diagnostyka i leczenie szumów usznych będą stanowić istotne wyzwanie dla systemu opieki zdrowotnej. – Już dziś to coraz częściej spotykana dolegliwość u coraz młodszych pacjentów – mówi dr n. med. Monika Morawska-Kochman. Dzięki badaniom dr Danuty Raj-Koziak wiemy, że trwające powyżej 5 minut szumy uszne występują obecnie w Polsce u 6% dzieci w wieku od 7. do 12. roku życia³. Co te statystyki oznaczają dla lekarzy? W rozmowie o potrzebie prewencji słuchu, kosztach ekonomicznych i społecznych wad słuchu.

Magdalena Janiszewska: 3 marca na całym świecie obchodzony jest Międzynarodowy Dzień dla Ucha i Słuchu. Prof. dr hab. n. med. mgr zarz. Piotr H. Skarżyński, sekretarz zarządu Towarzystwa Otolaryngologów, Foniatrów i Audiologów Polskich twierdzi, że w skali globalnej więcej jest osób mających problemy ze słuchem niż osób dotkniętych chorobami nowotworowymi czy nadciśnieniem tętniczym⁴. Czy wady słuchu to już choroba cywilizacyjna?

Dr n. med. Monika Morawska-Kochman: Problemy otologiczne rzeczywiście stały się chorobą cywilizacyjną XXI wieku. Dotyczą one przede wszystkim osób starszych, ale w coraz większej skali ujawniają się także u dzieci. Wszelkobecny hałas (w tym hałas środowiskowy) to główny, choć nie jedyny, winowajca. Nieprzyjemne, niepożądane dźwięki, o zbyt wysokim natężeniu, mają wpływ na zdrowie i kondycję człowieka – bezpośrednio na ucho środkowe i wewnętrzne, pośrednio na układ nerwowy i psychikę, a na zasadzie odruchu na inne narządy. Potencjalnie niebezpieczne dla słuchu są w tym kontekście bardzo głośne, często nieatestowane, zabawki z nieokreślonymi parametrami akustycznymi. Do tego dochodzi słuchanie bardzo głośnej muzyki, zwłaszcza w słuchawkach oraz ekspozycja na dźwięki podczas grania w gry komputerowe. Młody człowiek zatracą się w nich na tyle, że zupełnie nie zwraca uwagi na poziom natężenia dźwięku. Poważnym problemem jest hałas panujący w przedszkolach i szkołach. W dolnośląskich placówkach edukacyjnych przeprowadzono swego czasu pomiary, które wykazały, że poziom hałasu na stołówkach w czasie przerwy przekraczał nawet 100 dB (przypis red.: 85-130 dB mogą być szkodliwe dla zdrowia i powodować uszkodzenie słuchu). A przecież hałas wiąże się z nadmiernym wysiłkiem głosowym, który prowadzi do zaburzeń głosu i chrypki. Trzeba pamiętać, że niedosłuch towarzyszy wielu wadom wrodzonym i w takich przypadkach nie możemy mówić o chorobie cywilizacyjnej.

M.J.: Mutacji genetycznych odpowiadających za zaburzenia słuchu (niedosłuch) jest pewnie wiele. Te najczęstsze to...

M.M.-K.: Zaczniemy od tego, że u noworodka może wystąpić niedosłuch izolowany dziedziczony recesywnie lub z pokolenia na pokolenie. W polskiej populacji najczęstsze są mutacje w genie GJB2, który koduje koneksynę 26, tj. białko uczestniczące w tworzeniu połączeń międzykomórkowych, odpowiedzialnych za transport jonów w komórkach ślimaka niezbędny dla prawidłowego słyszenia.

M.J.: To prawda, że wady wrodzone słuchu są pięć razy częstsze niż niedoczynność tarczycy i piętnaście razy częstsze niż fenyloketonuria?

M.M.-K.: Owszem. Od 2002 roku działa w Polsce Program Powszechnych Przesiewowych Badań Słuchu. Dzięki programowi wiemy, że zaburzenia słuchu występują średnio u około trojga noworodków na tysiąc. Są one powiązane z wadami pojedynczych genów lub zespołem wad genetycznych. Rodzaj niedosłuchu istotnie różni się w poszczególnych grupach wiekowych. W przypadku noworodków najczęściej »

występuje niedosłuch o podłożu genetycznym (wady wrodzone rzadko ujawniają się w późniejszym wieku). Zaburzenia słuchu u starszych dzieci są związane przede wszystkim z przebywaniem w hałasie, stanami zapalnymi ucha (niezauważone wysiękowe zapalenie ucha może skutkować niedosłuchem typu przewodzeniowego) i lekami ototoksycznymi.

M.J.: Leki ototoksyczne podobno mogą uszkadzać komórki słuchowe. Czy to znaczy, że lekarze powinni unikać ich podawania?

M.M.-K.: Leki aminoglikozydowe powinny być zarezerwowane do leczenia na oddziałach szpitalnych, gdzie farmakolog kliniczny dobiera odpowiednią dawkę leku, a my mamy możliwość monitorowania jego stężenia we krwi. Podawanie antybiotyków ototoksycznych uwarunkowane jest przeciwieństwem stanem chorobowym. Należy zachować ostrożność przy ich miejscowym zastosowaniu.

M.J.: Ewentualne leczenie wad słuchu poprzedza profilaktyka i diagnostyka. Jak ona wygląda u noworodków?

M.M.-K.: Zgodnie z założeniami polskiego Programu Powszechnych Przesiewowych Badań Słuchu w ciągu trzech pierwszych dni mamy obowiązek wykonać przesiewowe badanie słuchu. Zazwyczaj ma ono miejsce w trzeciej dobie po narodzinach niemowlęcia. Tak zwana otoemisja akustyczna, czyli nieinwazyjne, obiektywne badanie słuchu, pozwalające wykryć niedosłuch odbiorczy pochodzenia ślimakowego, wykonywana jest na oddziałach położniczych i neonatologicznych. Jeśli wynik badania słuchu okaże się prawidłowy, do Książeczki Zdrowia Dziecka wkleja się niebieski certyfikat. Gdy wynik jest nieprawidłowy lub wystąpiły czynniki ryzyka niedosłuchu, do KZDz wędruje żółty certyfikat. W tym przypadku rodzice muszą poddać swoją pociechę dodatkowym badaniom. Dziecko, u którego podejrzewa się obustronny niedosłuch, powinno zostać zdiagnozowane najpóźniej do trzeciego miesiąca życia. W przypadku rozpoznania trwałego uszkodzenia słuchu małoletniego kieruje się do jednego z ośrodków wczesnej interwencji. Zadanie ośrodka polega na wdrożeniu programu pomocy do szóstego miesiąca życia – dopasowaniu dziecku aparatów słuchowych i rozpoczęciu programu rehabilitacji. Do stymulacji słuchowej małych dzieci i niemowląt używa się m.in. zabawek dźwiękowych. Ośrodek sprawuje nad dzieckiem systematyczną kontrolę audiologiczną, foniatryczną, logopedyczną, psychologiczną, zapewnia też wielospecjalistyczną diagnostykę i opiekę pediatryczną, rodzice zaś uczestniczą w grupach wsparcia. Aparaty słuchowe dla dzieci są refundowane przez NFZ, można też uzyskać dofinansowanie z PFRON. Muszę przyznać, że program badań przesiewowych słuchu działa w Polsce świetnie. Badaniom tym „umykają” w niewielkim procencie noworodki, które z jakiegoś powodu nie urodziły się w szpitalu (np. poród domowy) lub zaraz po urodzeniu trafiły na oddział intensywnej terapii i patologii noworodka.

M.J.: Do szóstego miesiąca życia dziecka – aparat słuchowy i rehabilitacja, jeśli zajdzie taka potrzeba... A co potem?

M.M.-K.: W Polsce działa program wszczepów ślimakowych, w naszej klinice – od roku. Do szóstego miesiąca życia mamy obowiązek, podjąć decyzję o protezowaniu lub zakwalifikować dziecko do implantu ślimakowego. Głębokie niedosłuchy są kwalifikowane do założenia implantu. To wspaniały wynalazek, przywracający ludzi głuchych i niesłyszących społeczeństwu. Po operacji wszczepienia implantu ślimakowego, odpowiedniej rehabilitacji, dziecko może bez przeszkód rozwijać mowę, uczyć się języków obcych, grać na instrumentach itd.

M.J.: Z jakimi problemami przychodzi na co dzień mierzyć się otolaryngologom dziecięcym?

M.M.-K.: Naszym zadaniem jest jak najwcześniejsze wykrycie wady słuchu u dziecka. Czasami trudno nam skłonić rodziców do tego, by zbadali słuch swojej pociechy. Bywa, że nie zauważają problemu, bo sami na okrągło przebywają w hałasie. Z oporem rodziców może spotykać się też protezowanie słuchu, szczególnie jednostronnego, ponieważ to wciąż częsta przyczyna stygmatyzacji.

M.J.: Edukacja mogłaby przeciwdziałać stygmatyzacji. Jak „zaserwować” w ciekawej formie wiedzę na temat ubytku słuchu, czyli coś, czego nie widać?

M.M.-K.: Edukować trzeba nie tylko rodziców, ale przede wszystkim młodych ludzi – to po pierwsze. Po drugie, to młodzież powinna edukować młodzież, najlepiej w ramach organizacji studenckich (np. IFMSA-Poland). Ich członkowie mogliby za pośrednictwem symulacji komputerowych pokazywać swoim rówieśnikom, np. na uczelniach, w galeriach handlowych czy mediach społecznościowych, czym objawiają się szumy uszne, jak starzeje się słuch, ile częstotliwości utracą w późniejszym życiu, jeśli nie będą szanować ciszy, jak dźwięk odbiera osoba z protezą. Proszę mi wierzyć, że to robi wrażenie.

M.J.: Na mnie wrażenie robi niewielka Państwa liczba na Dolnym Śląsku. W Dolnośląskiej Izbie Lekarskiej zarejestrowanych jest obecnie 296 otolaryngologów, w tym zaledwie 13 otolaryngologów dziecięcych...

M.M.-K.: Otolaryngologia dziecięca przez wiele lat traktowana była jako specjalizacja dodatkowa. W praktyce oznaczało to, że najpierw musieliśmy zrealizować program podstawowy specjalizacji, czyli otolaryngologię, a to wiązało się z wieloma wyrzeczeniami, nie tylko finansowymi. Na szczęście mamy obecnie możliwość kształcenia lekarzy w dziedzinie otolaryngologii dziecięcej również w trybie rezydenckim. Coraz więcej oddziałów spełnia warunki, aby leczyć operacyjnie małych pacjentów z różnym stopniem niepełnosprawności, mamy także fantastycznych specjalistów w tej dziedzinie. ■

Przypisy:

¹ <https://www.who.int/health-topics/hearing-loss>

² https://whc.ifps.org.pl/wp-content/uploads/2019/05/Warszawa-%C5%9Bwiato-w%C4%85-stolic%C4%85-otologii_informacja-prasowa.pdf

³ <https://whc.ifps.org.pl/wp-content/uploads/2012/03/Mi%C4%99dzynarodowy-Tydzie%C5%84-Wiedzy-o-Szumach-Usznych-Informacja-prasowa.pdf>

⁴ <https://www.byczdrowym.info/wzrok-i-sluch/problemy-ze-sluchem-w-czolowce-choroby-wilizacyjnych/>

⁵ <https://www.byczdrowym.info/wzrok-i-sluch/problemy-ze-sluchem-w-czolowce-choroby-wilizacyjnych/>

Czy wiesz, że...

* **Profilaktyczny Program Powszechnych Przesiewowych Badań Słuchu u Noworodków powstał dzięki Fundacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy oraz inicjatywy prof. Jerzego Szczapy, prezesa Polskiego Towarzystwa Neonatologicznego. Swoją udział w rozwoju tych badań miał prof. Henryk Skarżyński. Więcej na: www.wosp.org.pl/medycyna/programy/badania-sluchu**

* **Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia koordynuje Program Wczesnego Wykrywania Wad i Schorzeń Narządu Wzroku i Słuchu w Populacji Dzieci i Młodzieży Wrocławia. W programie, którego realizatorem jest NZOZ „Multi-Medyk”, lekarze okuliści i laryngolodzy, wykonują badania narządu wzroku i słuchu uczniom klas I, III, V, VII szkół podstawowych. Rocznie badanych jest ok. 13 000 uczniów z ww. klas. Z badań diagnostycznych narządu słuchu wynika, że najczęściej występującą wadą jest obniżenie ostrości słuchu w stopniu lekkim i średnim.**

Spotkanie dwojga ludzi

Muzykoterapia w leczeniu dzieci i osób starszych

Kołysanki śpiewane niegdyś przez mamę, teraz śpiewamy wnukom, gdy ich rodzice wychodzą do teatru. Dziwny stan lekkości odczuwa każdy, kto stojąc w zgromadzeniu, śpiewa hymn narodowy. Każdy też ma swoje ulubione melodie, które wyciszają, uspokajają. Tak pisał dr hab. Andrzej Wojnar, prof. nadzw. we wstępie do wydanej w 2016 roku przez DRL pracy zbiorowej pt. „Muzyka w życiu człowieka”. Ta sama, ulubiona muzyka może też leczyć. O terapii malutkich dzieci i osób starszych z dr n. med. Elżbietą Trypką i dr n. med. Anną Seredyn-Pieniądz rozmawia Aleksandra Solarewicz.

Aleksandra Solarewicz: To, co jest od zarania dziejów częścią naszej kultury, wyznacznikiem smaku, poziomu wychowania, okazuje się, nazwałabym to – dźwiękowym suplementem.

Dr n. med. Anna Seredyn-Pieniądz: Muzyka jest nieodzowną częścią życia człowieka. U tak młodego pacjenta, jakim jest pacjent neonatologiczny i pediatryczny, dzięki kontaktowi z muzyką lepiej rozwijają się wszystkie układy nerwowe, taki pacjent lepiej też odczuwa bodźce. Dziecko ma lepszy kontakt z rodzicami, którzy na przykład mu śpiewają.

A.S.: Czy istnieją takie schorzenia, które są wskazaniem do muzykoterapii u dzieci?

A.S.-P.: Muzykoterapia jest dziedziną nauki, przede wszystkim ma pomóc w terapii chorób psychicznych. Schorzeniem, w którym stanowi jedno z podstawowych źródeł terapii, jest autyzm

wczesnodziecięcy. Muzyka pomaga w przełamaniu i nawiązaniu kontaktu z pacjentem. Dzieci autystyczne mają słabo rozwiniętą sferę emocjonalną, a dzięki bodźcom muzycznym można z nimi nawiązać kontakt wzrokowy i słuchowy. Zresztą, muzykoterapia jest nie tylko jedną z form leczenia, ale również wspomaga znakomicie rozwój dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Pomaga w rozwoju twórczości, myślenia przestrzennego.

A.S.: A w jaki sposób muzyka pomaga seniorom?

Dr n. med. Elżbieta Trypka: Muzyka jest narzędziem pomocniczym w leczeniu zaburzeń pamięci i zaburzeń zachowania oraz znoszeniu zaburzeń lękowych u osób starszych (i u wszystkich, u dzieci też). Większość badań oceniających efekty muzykoterapii wykazało, że muzyka wywiera pozytywny wpływ na lęk i zaburzenia zachowania, choć pamięć (jako taka) nie poprawia się. Dla wielu opiekunów lęk, agresja »

► DR N. MED. ELŻBIETA TRYPKA

Adiunkt w Katedrze i Klinice Psychiatrii Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Specjalista z zakresu psychiatrii. Współzałożycielka i członek zarządu Polskiego Towarzystwa Psychogeriatrycznego. Zajmuje się głównie chorobami neurozwyrodnieniowymi OUN, możliwościami wczesnego diagnozowania oraz istniejącymi zaburzeniami biochemicznymi w przebiegu choroby Alzheimera. Autorka wielu prac naukowych w czasopiśmie polskich i zagranicznych.

”

Kiedy podczas wizyty opiekunowie pytają mnie o dodatkowe metody wsparcia, mówię im o słuchaniu muzyki, o tańcu, a nawet o układaniu piosenek. Oddział dzienny naszej kliniki jest do takich zajęć przystosowany. Ale przystosowane są też wszystkie domy dziennego pobytu prowadzone przez fundacje. Tam, pod auspicjami naszej kliniki, staramy się wprowadzać muzykoterapię. Tylko że problemem jest zatrudnienie muzykoterapeuty...

”

pacjenta są dużo trudniejsze do zaakceptowania niż zaburzenia pamięci. Wiele osób utożsamia otępienie z zaburzeniami pamięci i akceptuje to. Natomiast niewiele osób spodziewa się, że ukochana mama czy ukochany tato, którymi się opiekują, będą na nich krzyczeć, bić lub załatwiać swoje potrzeby fizjologiczne w kącie pokoju, bo to także się zdarza. W przypadku takich zachowań muzyka może być bardzo pomocna.

A.S.: W starszym wieku słuch staje się słabszy. Z czego to wynika?

E.T.: Ze zmian fizjologicznych. Mniejsza elastyczność w uchu środkowym powoduje, że przenoszenie dźwięków jest słabsze, w efekcie osoby starsze nie słyszą wyższych dźwięków.

A.S.: Na czym polega muzykoterapia seniorów?

E.T.: Dostępnych jest wiele technik, często stosowana jest muzyka reminiscencyjna, która może być zalecana przez lekarzy różnych specjalności, nie tylko psychiatrów. Polega na przywoływaniu przeszłości poprzez śpiewanie lub odtwarzanie znanych piosenek. Pacjenci słuchają znanego utworu, który uruchamia ich wspomnienia i wtedy są w stanie przypomnieć sobie zapomniane fakty. Muzyka wydobywa z pacjenta coś, o czym on zapomniiał.

A.S.: A jak „podajemy” muzykę maluszkom?

A.S.-P.: To przede wszystkim czytanie i śpiewanie przez rodziców. W tej chwili w miejscu, gdzie pracuję, czyli w Klinice Ginekologii i Położnictwa Uniwersytetu Medycznego, odbywa się co roku „Kołysankowanie”. Nie kołędowanie, ale kołysankowanie. Mamy śpiewają swoim nienarodzonym jeszcze dzieciom kołysanki. Towarzyszy im kwartet smyczkowy z Narodowego Forum Muzyki.

A.S.: Jakież inne techniki?

A.S.-P.: Puszczenie audiobooków dzieciom, które są w inkubatorze, i tym, które są już w domu. Podkreślam, że nie mówimy nigdy o najlepszej metodzie muzycznej dla dzieci, ponieważ każde dziecko czy jest to przedszkolak czy dziecko w wieku szkolnym wymaga indywidualnego podejścia i ćwiczeń z udziałem muzyki, aby je ukształtować.

E.T.: W przypadku osób starszych jest to na przykład muzyczny, zmysłowy trening orientacyjny stosowany po to, żeby pacjent lepiej orientował się co do czasu i miejsca, w którym się znajduje. Z kolei słuchowy trening percepcyjny dotyczy osób, które nie słyszą. Polega na nauczaniu mózgu słuchania. Pacjenci słuchają muzyki i otrzymują instrukcje, które pomagają im rozpoznawać i odróżniać dźwięki. To są niektóre techniki wykorzystywane u osób starszych. Jest ich więcej i są one wykorzystywane przy zaburzeniach nastroju lub redukcji lęku.

A.S.: Ważny jest dobór odpowiedniej muzyki...

E.T.: Sugeruje się, aby była przez nich akceptowana, a więc pochodziła z ich młodych lat, żeby im się dobrze kojarzyła.

A.S.: Może pani podać przykład melodii, która została szczególnie życzliwie przyjęta?

E.T.: Tak jak powiedziałam, dobieramy ulubione melodie pacjentów, te, które dobrze im się kojarzą. Współpracujemy z Akademią Muzyczną, muzykoterapeuci przychodzą do nas. We współpracy z uczelnią nagraliśmy płytę z pieśniami patriotycznymi. Właśnie na zajęcia. To nasi pacjenci wybierali, które piosenki miały być nagrane. Np. „Rota”, „O mój rozmarynie”. Śpiewał chór akademii muzycznej, ale to nasi pacjenci wybierali, co oni mają nagrać. Natomiast w terapii dziecięcej często stosujemy muzykę klasyczną. Dlaczego? Nie, nie, to nie jest kwestia badań. To wynika z naszych obserwacji.

A.S.: Dzieci i muzyka klasyczna – a jednak! Które rodzaje muzyki i utwory dzieci lubią szczególnie?

A.S.-P.: Rzeczywiście, zawsze stosujemy klasyczną, bo ona wycisza. I to niezależnie, czy chodzi o dziecko, czy osobę dorosłą. Ale to nie jest Bach i nie jest Beethoven, które są najczęściej tonacjami molowymi, ciężkimi, tylko raczej muzyka o delikatniejszych tonacjach, muzyka, która dzieci wycisza. Zarówno w ich okresie prenatalnym, jak i postnatalnym.

A.S.: W których ośrodkach seniorzy będą objęci terapią muzyczną?

E.T.: Kiedy podczas wizyty opiekunowie pytają mnie o dodatkowe metody wsparcia, mówię im o słuchaniu muzyki, o tańcu, a nawet o układaniu piosenek. Oddział dzienny naszej kliniki jest do takich zajęć przystosowany. Ale przystosowane są też wszystkie domy dziennego pobytu prowadzone przez fundacje. Tam, pod auspicjami naszej kliniki, staramy się wprowadzać muzykoterapię. Tylko że problemem jest zatrudnienie muzykoterapeuty...

A.S.: Bo to musi być profesjonalista?

E.T.: Tak.

A.S.: Kim jest muzykoterapeuta?

E.T.: Muzykoterapia stanowi odrębny kierunek studiów magisterskich na akademii muzycznej. Trafiają tam oczywiście muzycy, bo w tej pracy trzeba bezwzględnie umieć grać na instrumentach, albo terapeuci, którzy chcą uzupełnić swoje kwalifikacje (mogą wybrać studia podyplomowe).

A.S.: Czy opiekun osoby starszej znajdzie już we Wrocławiu konkretny projekt, skierowany do seniorów, obejmujący muzykoterapię?

E.T.: Nasza klinika wdrożyła projekt pod nazwą „MeetingDem”. Celem było stworzenie centrów spotkań dla osób z otępieniem. Wzorcowe centrum spotkań mieści się na ul. Ciepłej i jest prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Jest tam zatrudniony muzykoterapeuta. Współpracujemy z MOPS-em i Miejskim Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu. MCUS wprowadził program „Mój drugi dom”. Jego celem jest zapew-

nienie wsparcia osobom niesamodzielnym w codziennych domach pomocy we Wrocławiu. W DDP na Komuny Paryskiej czy Karmelkowej są również prowadzone zajęcia z muzykoterapii.

A.S.: Jak wyglądają zajęcia muzyczne?

E.T.: Przykładowo, grupa wraz z muzykoterapeutą tworzy melodię. Każdy pacjent wybiera sobie jeden instrument, np. trójkąt, marakasy. Ja uderzam dwa razy, ty uderzasz trzy razy i tworzy się melodia. Natomiast psychoterapeuta musi regulować rytm. Pacjenci muszą słyszeć, że przez to, co robią, tworzą muzykę, a więc terapeuta musi umieć nimi kierować, musi sam potrafić tworzyć muzykę. Stąd konieczne jest wykształcenie muzyczne prowadzącego.

A.S.: Czy podejście holistyczne, a należy do niego stosowanie muzykoterapii, jest popularne w polskiej medycynie?

E.T.: Te ośrodki, które specjalizują się w geriatric, tak, starają się podchodzić holistycznie, wykorzystując nie tylko muzykoterapię, ale różne techniki. W Polsce problemem jest to, że tych ośrodków mamy niewiele i choć są wyspecjalizowane, pracuje dobra kadra, jest ich mało i nie da się dotrzeć do większej liczby osób.

A.S.-P.: Gabinet lekarski jest wciąż jeszcze pustą przestrzenią, zawierającą biurko i szafkę. Nie ma miejsca na kolory, na muzykę, więc dzieci czują się w niej niepewnie. Znaleźć taki ośrodek naprawdę jest ciężko. Są stosowane, owszem, karty hałasu na OIOM-ach, żeby nie zachowywać się za głośno. Lekarze zaczynają to doceniać i rozumieć, że nie może być za głośno, natomiast nie zauważyłam jeszcze w klinikach, by muzyka była traktowana poważnie.

A.S.: Czy do muzykoterapii istnieją przeciwwskazania?

E.T.: Tylko jeśli senior nie lubi muzyki, i zdarzają się rzeczywiście tacy seniorzy. Czasem muzyka jest dla nich za głośna. Trudno powiedzieć, że to przeciwwskazanie, jest to raczej utrudnienie u cierpiących na niedosłuch. Źle dobrane tony, u pacjentów noszących aparaty małżowinowe, drażnią starsze osoby i wtedy niechętnie uczestniczą one w takich zajęciach. Natomiast z moich obserwacji wynika, że pacjenci na oddziale bardzo chętnie biorą udział w muzykoterapii, zwłaszcza że jest to muzyka, którą dobierają oni sami. Oczywiście, istnieje pewien kanon utworów, ale bardzo często to oni decydują i to im sprawia dużą przyjemność.

A.S.: Również dziecko jest bardzo wrażliwe na tony, głośność?

A.S.-P.: Każdy dźwięk, który pod względem decybeli jest niedostosowany do dziecka, odbierany jest jako coś niechcianego. Dzieci potrafią np. zachowywać w pamięci sytuację zamykania inkubatora i bardzo mocno na nią reagować, tak samo jak na kładzenie przyrządów, strzykawek i „nerek”. Pudło rezonansowe inkubatora silnie reaguje. Dzieci to wszystko słyszą i są potem bardzo nerwowe. Dźwięk, jako taki (nawet nie muzyka), dla noworodka, który jest wcześniakiem, nie może być ani za cichy, ani za głośny. Musi być do niego dostosowany.

A.S.: Czyli sami kontrolują państwo dźwięk, który dociera do uszu noworodków?

A.S.-P.: Oczywiście. Obecnie istnieją nawet specjalne „ucha”, które stosujemy na OIOM-ach, a które określają nam natężenie dźwięku.

A.S.: Ucho z OIOM-u. To brzmi jak podsłuch!

A.S.-P.: A jest to urządzenie elektroniczne umożliwiające pochłanianie i monitorowanie natężenia dźwięków na oddziałach szpitalnych. Na jego ekranie wyświetla się zarys ucha ludzkiego, w obrębie którego ukazują się kolorowe znaczki: żółty półokrąg oznacza ostrzeżenie, a czerwona „kulka” sygnalizuje już hałas.

A.S.: A więc stoi sobie takie ucho przy inkubatorze i...?

A.S.-P.: I pokazuje nam, czy nie jesteśmy za głośno, czy pielęgniarki i lekarze nie rozmawiają ze sobą za głośno. Kiedy na oddział wchodzi grupa studentów i dajmy na to, wszyscy oni zaczynają rozmawiać, to jest to szkodliwe dla dzieci i ich rozwoju.

A.S.: Bardzo ciekawe!

A.S.-P.: To jest bardzo szeroki temat, dlatego że nie zdajemy sobie sprawy, jak wiele dzieci mogą wynieść z życia płodowego, jeśli chodzi o rozwój sensoryczny. Muzyka zapewnia komfort dziecku, bezpieczeństwo. Słyszac głos matki czy ojca, pielęgniarki czy lekarza – gdyż jeśli dziecko zostało porzucone i zostaje na oddziale, to lekarz jest dla niego osobą najbliższą – uspokaja się. I my to widzimy. Widzimy, że dziecko, do którego się mówi, dziecko, które słyszy powtarzalne dźwięki i tonacje, jest zdecydowanie spokojniejsze. I tu nie chodzi nawet o rodzaj muzyki, ale o jej głośność i kontakt nawiązywany z rodzicem.

A.S.: A więc nie jest to jedynie moda. To działa?

A.S.-P.: To nie jest moda. To było wiadomo od dawien dawna. Dzieci rozwijają się lepiej. ■

”

Gabinet lekarski jest wciąż jeszcze pustą przestrzenią, zawierającą biurko i szafkę. Nie ma miejsca na kolory, na muzykę, więc dzieci czują się w niej niepewnie. Znaleźć taki ośrodek naprawdę jest ciężko. Są stosowane, owszem, karty hałasu na OIOM-ach, żeby nie zachowywać się za głośno. Lekarze zaczynają to doceniać i rozumieć, że nie może być za głośno, natomiast nie zauważyłam jeszcze w klinikach, by muzyka była traktowana poważnie.

“

”

Obecnie istnieją nawet specjalne „ucha”, które stosujemy na OIOM-ach, a które określają nam natężenie dźwięku. (...) jest to urządzenie elektroniczne umożliwiające pochłanianie i monitorowanie natężenia dźwięków na oddziałach szpitalnych. Na jego ekranie wyświetla się zarys ucha ludzkiego, w obrębie którego ukazują się kolorowe znaczki: żółty półokrąg oznacza ostrzeżenie, a czerwona „kulka” sygnalizuje już hałas.

“

► DR N. MED. ANNA SEREDYN-PIENIĄDZ

Pracownik naukowy od 20 r.ż. Doktorat z neonatologii i położnictwa, promotor – prof. Lidia Hirnle. Obecnie neonatolog, asystent w I Katedrze i Klinice Ginekologii i Położnictwa oraz wykładowca UM we Wrocławiu. Laureatka nagrody Hipokrates 2017 jako pediatra. Średnie wykształcenie muzyczne. Pracuje charytatywnie.

► **NATALIA ZDEBIK**
(vel **JULIA GAMBROT**)

Rezydentka okulistyki we wrocławskim USK, absolwentka Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu. Rodowita wrocławianka zakochana w swoim mieście. Medycyna i pisarstwo to jej dwie największe życiowe pasje. Lubi podróżować po świecie oraz gotować. Jej życiowe motto mówi, że każdy dzień ma szansę stać się najpiękniejszym dniem życia. Ulubiona pora roku to jesień. Na zdjęciu razem z psem o imieniu Vena.

Fot. z archiwum N.Z.

POWIEŚĆ O KOBIETACH (LEKARKACH), ALE NIE TYLKO DLA KOBIET

Zanim zdecydowała się podzielić swoją prozą z szerszą publiką, zaczytywała się w dziełach Michaiła Bułhakowa oraz Jürgena Thorwalda. Pisarzach dzielących pasję do pisania z medycyną. Gdy dowiedziała się, że Wydawnictwo Lira wyda jej debiutancką powieść „Różany eter”, zamarła. Głównie z niedowierzania, bo przebić się, jak sama przyznaje, było bardzo trudno. Od premiery książki, osadzonej w czasach la belle époque i poświęconej pierwszym kobietom w świecie medycyny, minęło jedenaście miesięcy. Z piszącą pod pseudonimem „Julia Gambrot” 32-letnią autorką powieści – Natalią Zdebik, rezydentką okulistyki we wrocławskim USK rozmawia Magdalena Janiszewska.

Magdalena Janiszewska: Okulistka, mama, żona, właścicielka dwóch kotów oraz psa i... pisarka. Po debiucie prozatorskim czuje się Pani pisarką?

Lek. Natalia Zdebik (vel Julia Gambrot): Czuję się przede wszystkim szczęśliwą kobietą. Wszystko, co posiadam, daje mi niezwykłą siłę oraz motywację do działania. Moje życie toczyło się po wyboistych i czasem trudnych drogach. Pisarstwo zawsze pozwalało mi przenieść się do innego świata, dawało na nowo nadzieję i pozwalało przetrwać trudny czas. Odkąd pamiętam lubiłam wymyślać i opisywać różne historie, ale teraz po raz pierwszy odważyłam się je opublikować. Nie ma pisarza bez czytelników, a ci współcześni są bardzo wymagający. Ponadto książka jest dziś mało popularną rozrywką. Gdy ktoś sięga więc po „Różany eter” czuję się w pewnym sensie wyróżniona, że chce swój wolny czas spędzić z moją twórczością. Jednocześnie pojawia się obawa, czy aby na pewno się nie rozczaruje...

M.J.: Skoro o emocjach mowa... Kto pierwszy przeczytał „Różany eter”? Z jaką reakcją spotkała się Pani ze strony tej osoby?

N.Z.: Pierwszą osobą, która przeczytała moją powieść, zanim jeszcze zrodził się pomysł wydania książki, była moja mama. Wiedziała, że jej zachwyt nie jest z pewnością w pełni obiektywny. Przed wysłaniem tekstu do wydawnictwa „Różany eter” przeczytała także moja przyjaciółka. To ona wspierała mnie w trudnym procesie wydawniczym, kiedy wiele wydawnictw nie było zainteresowanych moim debiutem i dodawała wiary, że pewnego dnia marzenie o trzymaniu w rękach mojej własnej książki się spełni.

M.J.: Róża Zimmerman, jedna z głównych bohaterek powieści, też podąża za swoim marzeniem, co więcej urzęduje. Jest niezwykle urodziwa, inteligentna, uprzejma, skromna, romantyczna, nieco naiwna, ale też charyzmatyczna. Mimo obaw wkracza z odwagą w zdominowany przez mężczyzn świat medycyny. Czy i w jakim stopniu utożsamia się Pani z tą postacią?

N.Z.: Pierwowzorem Róży była moja przyjaciółka z okresu

studiów. Myślę, że bliżej mi do osobowości Lilii, która jest drugą główną bohaterką książki. Nigdy jednak nie przelewa się swoich uczuć, myśli, zachowań, pragnień czy marzeń w skali jeden do jeden na kreowane postaci. Róża też ma pewne moje cechy. Inni bohaterowie noszą w sobie „szczyptę” charakteru osób, które znam, podziwiam albo Kocham, i tego chyba żaden pisarz nie uniknie w swojej twórczości.

M.J.: Pani twórczość łączy w sobie powieść historyczną, romans i kryminał. Miłość, medycyna i fascynująca podróż w czasy la belle époque! – czytamy na okładce. Jak zrodził się na to pomysł?

N.Z.: Inspiracją był na pewno okres moich studiów na Akademii Medycznej we Wrocławiu. Zabytkowe budynki, znani profesorowie, do tego mroczne autopsje i stojące za nimi historie różnych ludzi, a także piękne chwile uratowania czyjegoś życia i momenty wzruszeń. Już wtedy zrodziło mi się w głowie wiele pomysłów literackich. Tak się akurat złożyło, że w mojej podgrupie były same studentki. Na kanwie tego zaczęłam się zastanawiać, jak wyglądały studia pierwszych kobiet, które zdecydowały się zostać lekarzami. Potem puściłam już tylko wodze fantazji i sięgnęłam do materiałów źródłowych. Tak powstał zarys opisywanej historii. Szczegóły dopracowywałam w trakcie pisania.

M.J.: Opowieść zaczyna się u progu XX wieku. Młodej dziewczynie wychowanej w sierocińcu udaje się dostać na wymarzone studia medyczne. Oprócz niej na roku są tylko dwie inne studentki. Opisuje Pani świat zdominowany przez mężczyzn, także świat ówczesnej medycyny. Skąd czerpała Pani o nim wiedzę?

N.Z.: Źródłem wiedzy były dla mnie książki z zakresu historii medycyny, czasopisma lekarskie z początku XX wieku, a także biografie przedstawionych w powieści postaci historycznych. Pomocne okazały się publikacje opisujące Wrocław sprzed ponad stu laty, szczególnie zaś artykuł, z którego dowiedziałam się, jak traktowano na uniwersytetach pierwsze kobiety. „Ławkowe getta”, nieufność kadry profesorskiej, nierówność płci – wszystko to stanowi tło powieści. Ducha epoki udało mi się poczuć dzięki częstym wizytom w skansenach i muzeach.

M.J.: Powieść obfituje w ciekawostki medyczne oraz wybitne postaci epoki, takie jak choćby prof. Jan Mikulicz-Radecki. Do kogo skierowana jest Pani proza?

N.Z.: Profesor Jan Mikulicz-Radecki, Albert Neisser i Anton Biermer to tylko kilka z wybitnych i powszechnie znanych osób świata medycyny, które zmieniły jej oblicze i są związane z Uniwersytetem Medycznym we Wrocławiu. Jako absolwentka tej uczelni jestem dumna, że mogłam moją medyczną drogę rozpocząć w tym samym miejscu, gdzie ciągle jeszcze powiewa duch starych czasów. Cieszę się, że dzięki „Różanemu eterowi” pamięć o tych ludziach może w dalszym ciągu pozostawać żywa.

Nie kieruję mojej prozy do czytelnika jednego typu. Chciałabym, aby każdy, kto sięgnie po tę książkę, odkrył w niej coś dla siebie, coś co go zachwyci, uwiedzie, czy też zainspiruje. Może się wydawać, że jest to literatura bardziej dla kobiet, ale znam wielu panów, którzy dali się wciągnąć w „Różany eter” i nie żalowali spędzonych z nim chwil.

M.J.: „Różany eter” – debiutancka powieść Julii Gambrot... Dlaczego zdecydowała się Pani wydać powieść pod pseudonimem?

N.Z.: Pomiędzy pisarstwem a moim życiem zawodowym istnieje wyraźna granica. Obiecałam sobie, że tak pozostanie, bo w pracy chcę być profesjonalistką. Zależy mi na tym, by środowisko medyczne utożsamiało mnie przede wszystkim z zawodem, który wykonuję na co dzień. Nie wyobrażałam sobie również sytuacji, w której pacjenci pytaliby mnie, kiedy ukaże się druga część powieści albo dlaczego wybrałam takie zakończenie. Wydaje mi się, że gdybym pisała pod moim prawdziwym imieniem i nazwiskiem stałabym się mniej autentyczna. Pseudonim, będący imieniem i nazwiskiem mojej prababci, daje mi tę cudowną możliwość bycia w pełni sobą, gdy piszę.

M.J.: W takim razie co było dla Pani najtrudniejsze w procesie pisania powieści? Jak się pani do tego przygotowywała? Z czym musiała się Pani zmierzyć?

N.Z.: Książkę tworzyłam bardzo długo, bo zaczęłam jeszcze na studiach. Inne obowiązki spowodowały, że pisanie zajęło mi aż tyle czasu. Wątki najchętniej wymyślałam w trakcie długich spacerów z psem lub pracy w ogrodzie. Myślę, że najtrudniejszym dla mnie momentem było dotarcie do materiałów źródłowych. Opisane w książce przypadki medyczne oraz konkretne sposoby leczenia są autentyczne i jedynie dostosowane do powieści. W procesie pisania korzystałam nie tylko z podręczników historycznych, ale także tych mówiących o modzie, stylu życia, ówczesnych potrawach. Zdobycie tych wszystkich informacji było dla mnie wyzwaniem, ale przede wszystkim wspaniałą zabawą i odskocznią od medycyny.

M.J.: Proces twórczy Panią uskrzydlał. Czy to samo można powiedzieć o procesie wydawniczym? Jak udało się Pani przebić na naszym trudnym dla debiutantów rynku wydawniczym?

N.Z.: Obecny rynek wydawniczy jest rzeczywiście bardzo trudny. Czytanie to mało popularna rozrywka. Jeżeli wierzyć statystykom, przeciętny Polak czyta tylko jedną książkę na rok. Większość wydawnictw na hasło „debiutant” od razu kończyło rozmowę. Nie pamiętam już do ilu z nich wysłałam moją książkę, nie doczekawszy się nigdy odpowiedzi. Przez moment zastanawiałam się nawet, czy nie wydać powieści w formule self publishingu. Przypadek sprawił, że w moje ręce wpadła książka Wydawnictwa Lira. Odkryłam przy tej okazji, że ich profil wydawniczy współgra z treścią mojej powieści. Zaryzy-

kowałam, wysłałam im maszynopis i po kilku dniach otrzymałam mailową odpowiedź. Była pozytywna. Z niedowierzania czytałam e-mail wielokrotnie. Po pół roku od postawienia ostatniej kropki w tekście moje marzenie nabierało realnych kształtów. Potem przyszedł czas na redagowanie, korektę tekstu oraz przygotowanie grafiki na okładkę. Ten etap był dla mnie najbardziej emocjonujący. Po upływie roku trzymałam w rękach egzemplarz książki, który trafił do mnie prosto z drukarni. Akurat były święta wielkanocne, a powieść zaraz po nich miała mieć swoją premierę i trafić do księgarń. Ten pierwszy egzemplarz podarowałam mojemu kochanemu mężowi, któremu zadedykowałam „Różany eter”.

M.J.: Premiera powieści miała miejsce 24 kwietnia 2019 roku. Wiele zmieniło się w Pani życiu od kiedy „Różany eter” trafił na rynek wydawniczy?

N.Z.: Żadna rewolucja w moim życiu nie nastąpiła. Zmieniło się jedynie to, że widuję moją książkę na półkach w księgarni. Raz udało mi się ją nawet zobaczyć na wystawie i z dumą zrobiłam sobie pamiątkowe zdjęcie. Innym razem spotkałam kogoś w tramwaju, kto ją czytał. Ucieszyłam się, że książka żyje swoim życiem. W planach mam także spotkania autorskie z moimi czytelnikami.

M.J.: A Pani jako czytelnik? Ulubiony powieściopisarz to...

N.Z.: Podziwiam nieustannie kunszt pisarski Michaiła Bułhakowa, który podobnie jak ja dzielił pasję do pisania z medycyną (był dermatologiem). Równie bliski jest mi jest Jürgen Thorwald. Jego dzieła opisujące historię medycyny uważam za wybitne i inspirujące.

M.J.: Gdzie można kupić Pani debiutancką powieść?

N.Z.: Powieść można nabyć w Empiku, innych stacjonarnych i internetowych księgarniach. „Różany eter” jest dostępny także w formie e-booka w aplikacjach takich jak Legimi.

M.J.: Czy możemy się spodziewać następnych powieści?

N.Z.: „Różany eter” rozpoczyna czteroczęściowy cykl powieści poświęcony pierwszym kobietom w świecie medycyny. Kolejne tytuły będą połączeniem kwiecistych, kobiecych imion i medycyny. Taką przynajmniej mam nadzieję... ■

ABSOLWENCI WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU, ROCZNIK 1972

W roku 2022 minie 50 lat od ukończenia studiów. Jest to niepowtarzalna okazja do zorganizowania kolejnego zjazdu. W ramach przygotowania do spotkania Komitet Organizacyjny proponuje wydanie książki wspomnieniowej opisującej czas studiów, pracy zawodowej, opowieści rodzinne i przemyślenia po 50 latach w zawodzie.

Każdego z potencjalnych uczestników zjazdu zapraszamy do współautorstwa tej publikacji. Proponujemy 2 strony tekstu A4, czcionka 12 + możliwość dołączenia zdjęcia. Ostateczna data nadesłania materiałów: **30.06.2020 r.** na adres redaktora naczelnego Krzysia Derenia: **deren.krystyna@gmail.com**

W imieniu Komitetu Organizacyjnego
Jerzy Sokołowski

Od diagnozy do zakończenia leczenia. Jak wspierać pacjenta na każdym etapie choroby?

Nie ingerować w naturalny proces psychiczny

Po pierwsze nie szkodzić – to bardzo stara i mądra zasada etyczna w medycynie. Jeśli będziemy ją stosować w przypadku każdego działania, jakiego się podejmujemy, otrzymamy solidną przesłankę, że postępujemy właściwie. Kiedy przychodzi do nas człowiek poruszony emocjonalnie tym, że coś z jego zdrowiem nie jest w porządku, musimy przede wszystkim nauczyć się szanować proces, który będzie naturalnie zachodził na naszych oczach.

„Szanować proces” to znaczy zbytnio w niego nie ingerować, a zamiast tego wspierać jego naturalny przebieg. Na tym etapie brzmi to osobiście, mam jednak nadzieję, że wraz z kolejnymi zdaniem przekaz stanie się bardziej zrozumiały. Człowiek jako taki posiada zasoby i możliwości, aby przeżywać i przechodzić przez ciężkie sytuacje oraz związane z nimi trudne emocje. Tak jak naturalnym jest doświadczać negatywnych emocji: strachu, beznadziei, żalu, złości, a nawet rozpacz, tak samo naturalnym – wpisanym w nasze psychiczne zasoby – jest przechodzić przez nie i z nich ostatecznie wychodzić.

Emocje są niestałe i ograniczone w czasie. Pojawiają się w nas jako odpowiedź na wydarzenia, a dokładniej – odpowiedź na naszą interpretację wydarzeń. Zadanie osoby towarzyszącej choremu w doświadczaniu choroby, od strony psychologicznej, polega tylko (i aż) na stwarzaniu przestrzeni do naturalnego przeżywania i wyrażania tych emocji. Jeśli ingerujemy w swobodnie zachodzący proces emocjonalny, spowalniamy jego działanie. To zupełnie tak, jakby chcieć przejechać z Wrocławia do Zakopanego w prostej linii, niczym palcem po mapie, nie zważając na lasy, pola, zabudowania i inne elementy wkomponowane w teren. Aby dojechać do celu, mamy zwykle do pokonania pewną liczbę zakrętów. W takim rozumieniu zakręty te nie są przeszkodami na drodze, lecz elementem tej drogi. Tak też należy patrzeć na trudne, niekonstruktywne stany, myśli i emocje pacjenta pojawiające się na drodze do miejsca, w którym jest on pogodzony z zaistniałą sytuacją i gotowy do działania. One są potrzebne, aby osiągnąć prawdziwą, ugruntowaną akceptację, a nie wymuszoną przez zachęty bliskich i lekarza. »

Proces emocjonalny potrzebuje obserwatora, który nie boi się emocji. Stanowi to element wsparcia psychicznego i swoisty wentyl emocjonalny. Wsparciem są też słowa wyrażające akceptację i zrozumienie dla myśli i uczuć pacjenta.

Tekst Anna Masternak

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/smiley-2979107/AbsolutVision

Jak motywować pacjenta?

Jest wiele rzeczy, które warto dla pacjenta robić, towarzysząc mu niejako w procesie chorowania, leczenia i powrotu do zdrowia. Motywowanie to jedno z tych działań, których nie trzeba, a nawet nie warto podejmować. Co mam przez to na myśli?

To, w jaki sposób reagujemy na określone wydarzenia w naszym życiu, jest w dużej mierze oparte na nawykach (zachowania wyuczone). Nasze osobiste, ugruntowane, emocjonalne sposoby reagowania na różne sytuacje nie są podatne na perswazje i tłumaczenie, są bardzo sztywne. W praktyce oznacza to, że nie możemy oczekiwać od pacjenta, który jest niejako wytrenowany przez całe lata swojego życia do reagowania strachem, aby się uspokoił, napełnił optymizmem i wolą walki, kiedy otrzyma informację, że coś z jego zdrowiem nie jest w porządku. Wszystkie zdania wypowiadane w dobrej wierze, które brzmią np.: „Niech pan spojrz na plusy”, „Na pana korzyść przemawia bardzo dużo”, „Pan nie może tak czarno na to patrzeć”, „Pan musi wierzyć”, „Ma pan powody do radości, czemu pan się smuci?” są tylko stratą czasu i energii obojga: zarówno lekarza, jak i pacjenta. Możemy chwilowo doświadczyć pożądanego efektu, kiedy pacjent wydaje się być zarażony naszym optymizmem podczas wizyty. Potem jednak chory powraca do nawykowego myślenia. Szybko uświadamiamy sobie, że czeka nas powtarzanie tych samych treści. Zamiast więc motywować pacjenta w ten sposób, lepiej wysłuchać jego aktualnych, prawdziwych emocji, by mogły one zostać w pełni przeżyte w bezpiecznym środowisku.

Co oznacza bezpieczne środowisko dla przeżywania emocji i bólu?

Kiedy chcę wyrazić swoją złość, ale się boję, że inni będą zbulwersowani albo zmartwieni moim „atakami”, bądź kiedy bardzo chce mi się płakać, ale kryję łzy, żeby nie śledziły mnie zmartwione spojrzenia i dobre rady, to znaczy, że nie mam bezpiecznych warunków doświadczania emocji.

Bezpieczne warunki do wyrażenia emocji to takie, w których pacjent może czuć się dokładnie tak, jak tego potrzebuje. Zostaje wysłuchany i zauważony przez kogoś, kto się nie boi jego emocji, nie jest nimi nazbyt zmartwiony, przyjmuje je naturalnie i swobodnie, a jednocześnie z zaangażowaniem. Kiedy mamy poczucie, że nie jesteśmy odbierani jako niestabilni i „do wskazania psychiatrycznego”, a nasze emocje znajdują zrozumienie, wówczas środowisko dla przeżywania emocji i bólu uznaje się za bezpieczne. Nieprostowane, niełagodzone, niepodlegające negocjacji – tak powinny być traktowane nasze emocje w sytuacji, kiedy mamy je przeżyć. I w taki właśnie sposób złość naturalnie znika – przemija po tym, jak zostanie kilka razy realnie usłyszana. A z za bezbrzeżnego smutku – po tym, jak zostanie wyrażony, a nie stłumiony przez pocieszenie – wyłania się prawdziwa radość.

Być może brzmi to jak historia z bajki, w której bohaterami są emocje. Ale tak to właśnie wygląda. Tak można sobie to wyobrazić.

Czego potrzebuje lekarz, aby stworzyć pacjentowi bezpieczne środowisko do przeżywania emocji w swoim towarzystwie?

Poznaliśmy rodzaje drzew na biologii, miejsca złóż węgla w Polsce na geografii itd., ale nie zgłębiliśmy wiedzy związanej z ludzką emocjonalnością. A to, czego musimy się nauczyć, aby naprawdę pomagać psychicznie osobom podczas procesu zachodzącego od momentu diagnozy aż do zakończenia

leczenia, to akceptowanie ich emocji, bez przekształcania ich na łagodniejsze, lżejsze, bardziej akceptowalne, mniej straszne.

Trzeba w pełni oswoić się z ekspresją emocjonalną, taką jaka ona jest, czyli „nieładną”. To oznacza, że należy nauczyć się słuchać, gdy ktoś mówi: „to wszystko już nie ma sensu”, zamiast go strofować, żeby tak nie mówił. Wymaga to umiejętności spojrzenia prosto w twarz człowiekowi, który ze złością twierdzi, że ma dość wszystkiego i wszystkich. I nie umniejszać tej złości.

Proces emocjonalny potrzebuje obserwatora, który nie boi się emocji. Stanowi to element wsparcia psychicznego i swoisty wentyl emocjonalny. Wsparciem są też słowa wyrażające akceptację i zrozumienie dla myśli i uczuć pacjenta. Proste zdania, które część z nas stosuje intuicyjnie, brzmią: „Widzę, że jest pani bardzo trudno. Widzę, że to, czego się Pani dzisiaj dowiedziała bardzo panią wstrząsnęło. Widzę też, że jest pani wściekła na nas wszystkich. Wiem, że ma pani w tym momencie dosyć całego szpitala. Wiem, słyszę...”

Dla swojego dobra musimy się też nauczyć obcować ze złością pacjenta, nie biorąc jej przy tym do siebie. Może nadejść taki dzień, kiedy pacjent będzie na nas zły, bo nasza terapia nadal nie przynosi pożądanых rezultatów. Ma prawo do tej złości i frustracji, gdyż oczekuje efektów. Rozumiemy te emocje, ale jednocześnie nie bierzemy za nie odpowiedzialności.

Jakie są etapy godzenia się z chorobą?

Proces godzenia się z chorobą zawiera takie same etapy jak każdy inny proces żałoby. Aby zaakceptować to, co dzieje się w naszym organizmie, i móc patrzeć w przyszłość z wiarą i chęcią do działania, trzeba niejednokrotnie sięgnąć przysłowiowego dna, przechodząc przez: zaprzeczanie, złość, negocjowanie i smutek (depresję).

Zaprzeczanie, jakkolwiek bywa uciążliwe dla lekarza, jest jednocześnie absolutnie naturalnym etapem wstępnym asymilowania szokującej informacji przez pacjenta. Można powiedzieć, że umysł pacjenta nie jest początkowo gotowy, by informację przyswoić. Jest ona na tyle szokująca, że nie pasuje do schematu, więc zrozumienie jej wymaga czasu. I należy ten czas dać pacjentowi, nie oczekując, że od razu pojmie zupełnie nową, znacząco zaburzającą dotychczasowy obraz rzeczywistości wiadomość. Na drodze do ostatecznego urealnienia sytuacji pacjenta lekarz powinien serdecznie, cierpliwie, jasno i rzeczowo powtarzać, jak wygląda ona z jego perspektywy.

Kiedy pacjent urealni nową rzeczywistość, czyli swój stan zdrowia, przychodzi zwykle czas na złość. To nasz naturalny, ludzki mechanizm obronny przed tym, co nas boli, co nam

się nie podoba, jest nie po naszej myśli, czego się boimy, i na co się nie zgadzamy. Nasze duże NIE wobec tego, w czym upatrujemy swojej krzywdy.

Najczęściej popełniany błąd w postępowaniu z osobami, które się złością, to uspokajanie ich. Szczególnie, jeśli w jakiś sposób upokarza to adresata: „Tak się nie zachowują stabilne osoby”, „Proszę zachowywać się jak dorosły, odpowiedzialny człowiek”, „Proszę panować nad sobą itd.”. Dobrze jest pamiętać, że człowiek zezłościł się to człowiek, który nie radzi sobie z tym, co się dzieje w jego wnętrzu. Wszystkie strategie zorientowane na stłumienie złości u pacjenta bardzo spowalniają cały proces żałoby. Gdy zahamujemy złość, nadal będzie się ona tliła w podświadomości. Zupełnie tak, jakby ukryć wyraźnie widoczny problem, udając, że nie istnieje. Znacznie lepiej złości się przyjrzeć, bo wyrażona i usłyszana, będzie mogła przeminąć. Zbawienną rolę lekarza jest więc usłyszenie złości: bez strachu, bez oceny, ze zrozumieniem – jako naszej wspólnej, naturalnej, ludzkiej reakcji na to, co nas boli i przeraża.

Dla swojego dobra musimy się też nauczyć obcować ze złością pacjenta, nie biorąc jej przy tym do siebie. Może nadejść taki dzień, kiedy pacjent będzie na nas zły, bo nasza terapia nadal nie przynosi pożądanych rezultatów. Ma prawo do tej złości i frustracji, gdyż oczekuje efektów. Rozumiemy te emocje, ale jednocześnie nie bierzemy za nie odpowiedzialności – nie bierzemy na siebie winy za złość drugiej osoby, kiedy wykonujemy naszą pracę z największą starannością.

Zaraz po złości pojawia się zwykle etap negocjacji. Dzieje się on w głównej mierze na poziomie mentalnym i łączy się bezpośrednio z poczuciem winy na poziomie emocjonalnym. Silne poczucie winy, podsycane przez analizowanie przeszłości i zastanawianie się, co można było zrobić inaczej, uniemożliwia pójście dalej. Zamiast uciszać rozważania pacjenta w najbardziej znany nam sposób: „Nie ma co patrzeć wstecz, to już było, to niczego nie zmienia” należy pochylić się z pacjentem nad tym, co go w przeszłości zatrzymuje. Możemy mu na tym etapie bardzo pomóc.

Gdy pacjent koncentruje się na poszukiwaniu swoich błędów i niedopatrzeń, próbując zrozumieć, czym ściągnął na siebie aktualne nieszczęście, potrzeba kogoś, kto będzie stanowić mądrą przeciwwagę dla jednostronnej, autoagresywnej postawy. Potrzeba kogoś, kto pomoże pacjentowi zobaczyć i zrozumieć swoje własne „błędy”. Gdy pacjentka wciąż i wciąż odtwarza w głowie pytanie, czy gdyby poszła wcześniej na USG, to nie straciłaby ciąży, potrzebuje adwokata w swojej własnej sprawie. Kogoś, kto pomoże jej dostrzec, dlaczego wtedy na USG nie poszła, co stanęło na przeszkodzie, albo przypomni, że w ogóle wtedy o tym nie pomyślała, co przecież słyszała wiele razy, aby nie panikować przy każdej boleści w brzuchu. Niemal każde działanie, które z perspektywy czasu uważamy za błędne, możemy uzasadnić. Takim właśnie adwokatem powinniśmy być dla swoich pacjentów, kiedy oni sami grzęzną w poczuciu winy.

Kolejny etap żałoby (przedostatni) to smutek (depresja). Smutek jest niejako efektem odarcia się z poszczególnych warstw myśli i emocji. Tu już nie ma miejsca na negocjacje z rzeczywistością, nie ma już oporu i złości. Zaistniała sytuacja jest postrzegana zgodnie ze stanem faktycznym i wywołuje dużo smutku. Nie można pacjentowi przeszkadzać, rozweselać go. Nie można przyspieszać jego radzenia sobie ze smutkiem ani z nim negocjować na korzyść pozytywnego myślenia. Tak jak ze wszystkimi innymi emocjami, trzeba pozwolić mu zaistnieć i zapewnić przestrzeń do jego wyrażania, bez cenzu-

Wszystkie zdania wypowiedziane w dobrej wierze, które brzmią np.: „Niech pan spojrzysz na plusy”, „Na pana korzyść przemawia bardzo dużo”, „Pan nie może tak czarno na to patrzeć”, „Pan musi wierzyć”, „Ma pan powody do radości, czemu pan się smuci?” są tylko stratą czasu i energii obojga: zarówno lekarza, jak i pacjenta. Możemy chwilowo doświadczyć pożądanego efektu, kiedy pacjent wydaje się być zarażony naszym optymizmem podczas wizyty. Potem jednak chory powraca do nawykowego myślenia. Szybko uświadamiamy sobie, że czeka nas powtarzanie tych samych treści. Zamiast więc motywować pacjenta w ten sposób, lepiej wysłuchać jego aktualnych, prawdziwych emocji, by mogły one zostać w pełni przeżyte w bezpiecznym środowisku.

ry, a samemu okazywać zrozumienie. Gdy smutek przeminie, przychodzi czas na akceptację. Jest to tak naturalne jak to, że po burzy pojawia się słońce.

Życzę czytelnikom „Medium” otwartości i cierpliwości, by z łatwością mogli Państwo towarzyszyć pacjentom w procesie emocjonalnym. To może być piękna podróż, o ile odrzucimy przymus. ■

► MGR ANNA MASTERNAK

Psycholog, trener komunikacji. Prowadzi szkolenia dla lekarzy z zakresu budowania relacji z pacjentem, komunikacji, asertywności oraz zarządzania emocjami. Kontakt: a.masterin@gmail.com

Fot. z archiwum autorki

20 **marca**

WIECZÓR POETYCKI

Uczta poetycko-muzyczna odbędzie się
20 marca (piątek) o godz. 19.00 w sali
konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej
przy **ul. Kazimierza Wielkiego 45.**
Wstęp wolny.

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/heart-3257237/Bru-nO

Komisja Sportu, Kultury i Turystyki DRL
oraz Klub Lekarzy Dolnośląskiej Izby Lekarskiej
zapraszają na

WIECZÓR POETYCKI

połączony z koncertem

PIOSENKI POETYCKIEJ

w wykonaniu

WIKI KAŁAMARSKIEJ

lekarki, specjalistki medycyny rodzinnej,
która zaśpiewa autorskie kompozycje
przy akompaniamencie gitarzysty
MACIEJA KAŁAMARSKIEGO.

lek. Małgorzata Niemiec,
przewodnicząca Komisji Sportu, Kultury i Turystyki DRL

GRAND PRIX POLSKI LEKARZY FISH-MED

W imieniu Beskidzkiej Izby Lekarskiej oraz
Ogólnopolskiego Klubu Wędkujących Lekarzy
FISH-MED zapraszam wszystkich, których pasją
jest wędkarstwo, na cykl zawodów wędkar-
skich w kategorii spławikowej Grand Prix Polski
Lekarzy Fish-Med obejmujących w roku 2020
trzy imprezy (poniżej terminy i miejsce rozgry-
wania zawodów):

1. XVIII Mistrzostwa Polski Lekarzy – 23-24 maja
2020 roku --> Oświęcim jezioro Kruki komora B
2. VIII Puchar Polski Lekarzy – 29-30 sierpnia
2020 roku --> zbiornik Kamieniec k. Tarnow-
skich Gór
3. Zakończenie cyklu GPX 2020 – 3-4 paździer-
nika 2020 roku --> staw w Rudzińcu k. Gliwic

Osoby zainteresowane proszę o kontakt tele-
foniczny lub e-mailowy: Grzegorz Kołodziej,
kom.: +48 501 503 435, e-mail: grk@onet.eu

WYJAZD INTEGRACYJNO-SZKOLENIOWY CZŁONKÓW KLPP

Zarząd Koła Lekarzy Prywatnie Praktykujących in-
formuje, że na przełomie maja/czerwca 2020 roku
odbędzie się wyjazd integracyjno-szkoleniowy.
Planowane miejsce spotkania – Polanica-Zdrój.

Zarząd KLPP

Wiosna z Lekarską Kasą Pomocy Koleżeńskiej

Zapraszamy członków Lekarskiej Kasy Pomocy Koleżeńskiej na
walne zebranie, które odbędzie się 12 kwietnia 2020 r. w siedzibie
Dolnośląskiej Izby Lekarskiej (ul. Kazimierza Wielkiego 45). Przed-
miotem dyskusji będzie dalszy rozwój LKPK, w tym nowe możliwości działania.

Czekamy na wszelkie propozycje i przypominamy, że nasza działalność trwa
już od 30 lat. Posiadamy duże doświadczenie, oferujemy rozwiązania, dzięki
którym nasi członkowie otrzymują realne wsparcie finansowe. Udzielamy nie-
oprocentowanych kredytów. Górna granica pożyczki sięga 24 tys. zł. Na tak
wysoką kwotę pożyczki mogą sobie pozwolić jedynie niektóre izby lekarskie.

Regularnie wzrasta liczba członków Izby korzystających z tej formy po-
mocy. Gabinety rodzinne mogą dzięki nam uzyskać dodatkowe rozwiąza-
nia finansowe (przyspieszenie modernizacji, reklamy). Oferowaną pożyczkę
można też wykorzystać na pokrycie kosztów szkolenia zawodowego, wła-
sną rehabilitację, leczenie lub doposażenie gabinetu lekarskiego. Wsparcie
finansowe, jakie oferuje LKPK, należy się zarówno osobom aktywnym zawo-
dowo, jak i tym, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. W przypadku
zdarzeń losowych zarząd LKPK ustala indywidualnie, na jakich warunkach
będą realizowane spłaty rat.

Koleżanki i koledzy, którzy zdecydują się na zaciągnięcie kredytu, mogą
liczyć na dodatkowe ulgi, np. wydłużenie spłaty pożyczki czy przesunięcie
spłaty rat o kilka miesięcy. Istnieje także opcja negocjowania wysokości otrzy-
manego kredytu. Przy wysokim wkładzie własnym w LKPK można ubiegać się
o pożyczkę bezwrotną, której suma odpowiada zgromadzonym środkom
własnym. Osoby zalegające ze spłatą rat muszą liczyć się z karami umownymi.

Atuty LKPK to minimalne formalności, długi okres kredytowania (24 mie-
siące), uproszczona procedura, krótki czas oczekiwania, dogodna spłata rat
pożyczki bez oprocentowania oraz przyspieszony tryb przyznawania pożyczki
w sprawach losowych.

Zachęcamy do zapoznania się z ofertą LKPK i pobrania niezbędnych doku-
mentów na stronie: www.dilnet.wroc.pl/zakladka_LKPK.

Krystyna Gniatkowska-Gładysz,
przewodnicząca LKPK

Fot. M.J.

Gruzińska delegacja z wizytą na Dolnym Śląsku

W siedzibie Dolnośląskiej Izby Lekarskiej gościli 26 lutego przedstawiciele Autonomicznej Republiki Adżarii. Delegacja z Gruzji przebywała na Dolnym Śląsku w ramach Współpracy Regionów Dolnego Śląska i Adżarskiej Republiki Autonomicznej Gruzji. Spotkanie było częścią wizyty studyjnej na Dolnym Śląsku i dotyczyło zasad funkcjonowania samorządu lekarskiego.

– Polsko-gruzińskie partnerstwo śmiało można dziś nazwać przyjaźnią – mówił prezes Dolnośląskiej Rady Lekarskiej dr n. med. Paweł Wróblewski, który podjął delegację. Na jej czele znalazł się sam przewodniczący Rady Najwyższej Autonomicznej Republiki Adżarii Davit Gabaidze. Gość ubolewał nad faktem, że w Gruzji samorząd lekarski nie funkcjonuje. Podkreślał jednak, jak wiele w obszarze zdrowia i gospodarki udało się poprawić dzięki ścisłej współpracy między regionami Dolnego Śląska i Adżarii, której początki sięgają 17 czerwca 2011 roku. – Odegrał pan niezwykle ważną rolę w tym procesie. Proszę przyjąć w prezencie tradycyjny gruziński kielich będący wyrazem wdzięczności od nas wszystkich – dziękował Davit Gabaidze i dodał: – Zapraszamy waszą delegację do Batumi, oficjalnie. Prezes DRL zaproszenie przyjął, a przewodniczącemu Rady Najwyższej Autonomicznej Republiki Adżarii wręczył popiersie prof. Jana Mikulicza-Radeckiego.

Była to druga wizyta gruzińskiej delegacji w siedzibie DIL. Pierwsza miała miejsce w 2017 roku.

M.J.

SKŁAD DELEGACJI AUTONOMICZNEJ REPUBLIKI ADŻARII:

Davit Gabaidze, przewodniczący Rady Najwyższej Autonomicznej Republiki Adżarii
Merab Karanadze, zastępca przewodniczącego Rady Najwyższej Autonomicznej Republiki Adżarii
Pridon Putkaradze, starosta Powiatu Shuakhevi
Zaur Akhvlediani, dyrektor Agencji Dziedzictwa Kulturalnego Adżarii
Irakli Beridze, asystent przewodniczącego Rady Najwyższej
Leila Gogitidze, dyrektor Międzynarodowego Zespołu Szkół „Golden Sea”
Gocha Bakuradze, prezes spółki zarządzającej szpitalem powiatowym

Davit Gabaidze, przewodniczący Rady Najwyższej Autonomicznej Republiki Adżarii otrzymał od prezesa DRL dr. n. med. Pawła Wróblewskiego popiersie prof. Jana Mikulicza-Radeckiego, patrona DIL.

FOT. WWW.WROCLAW.PL/UM WROCLAWIA

XXXV karta Wrocławskiej Księgi Pamięci

To już kolejna odsłona Wrocławskiej Księgi Pamięci, która odbyła się 19 lutego 2020 r. w ramach obchodów Światowego Dnia Chorego (11 lutego). Tym razem nagrody wyróżnionym wręczono w siedzibie Centrum Aktywizacji Seniora i Wspierania Rodziny, Domu Seniora, a także Przedszkola Niepublicznego „Dzielne Dzieciaki – dziewczynki i chłopaki” oraz Żłobka Niepublicznego „Dzielne Maluszki” w pałacyku Pod Platanem przy ul. Sołtysowskiej. Wśród uhonorowanych znaleźli się członkowie Izby, lekarze, których osobiste zaangażowanie wobec ludzi chorych i cierpiących zasługują na najwyższe uznanie.

▲ **Laureaci medalu „Zasłużony dla Wrocławia – Merito de Wratislavia”:** lek. Małgorzata Niemiec (I od lewej), siostra zakonna Jonatana, dr n. med. Jacek Żmijewski (I od prawej) w towarzystwie dyrektora Departamentu Spraw Społecznych Bartłomieja Świerczewskiego i red. Wandy Ziembickiej-Has.

Dziesięcioro osób i jedno stowarzyszenie zostały wpisane na karty XXXV Wrocławskiej Księgi Pamięci. Realizowanego od trzech lat przedsięwzięcia nie byłoby bez niezmordowanej i pełnej zapału red. Wandy Ziembickiej-Has, która zabiega o to, by nieprzeciętne dokonania wrocławian ujrzały światło dzienne.

„Zasłużony dla Wrocławia – Merito de Wratislavia”

Przyznawany przez prezydenta Wrocławia medal trafił tym razem do czterech osób. Osób pozostających w bliskim kontakcie z potrzebującymi pomocy medycznej oraz aktywnie działających w imieniu i na rzecz chorych w różnych organizacjach i gremiach. Laureatami zostali: **lek. Danuta Świercz-Wrona** (nie mogła osobiście uczestniczyć w uroczystości z powodu choroby), **lek. Małgorzata Niemiec**, **dr n. med. Jacek Żmijewski**, siostra zakonna Jonatana, dyplomowana pielęgniarka, obecnie dyrektor Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego o profilu rehabilitacyjnym przy ul. św. Józefa. W imieniu Jacka Sutryka odznaczenia wręczył dyrektor Departamentu Spraw Społecznych Bartłomiej Świerczewski.

Nagrody Towarzystwa Miłośników Wrocławia

Towarzystwo Miłośników Wrocławia, współpracujące z Wrocławską Księgą Pamięci, wyróżniło Diamentem Wrocławia **dr n. med. Szymona Łukasza Dragana** (juniora). Nagrodę wręczył prezes TMW Zbigniew Magdziarz. Z inicjatywy TMW wręczono także trzy złote i dwie srebrne odznaki. Zdobywcami Złotej Odznaki zostali **lek. Dorota Piątkowska-Wądołkowska**, pielęgniarka i położna p. Jadwiga Wolna oraz nauczycielka muzyki p. Wanda Merwińska. Odznakę Srebrną tymczasem otrzymały pielęgniarka p. Halina Brożek oraz pedagog, socjolog i logopeda p. Emilia Józwiak, członek zarządu i sekretarz Stowarzyszenia „Przyjaciele Seniorów”.

Na zakończenie prezes Towarzystwa Miłośników Wrocławia wręczył Dyplom Uznania Stowarzyszeniu pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy „Przyjaciele Seniorów”, któremu przewodniczy od 1998 r. s. Teresa Romotowska. ■

K.N.

▼ UHONOROWANI LEKARZE ►

LAUREACI MERITO DE WRATISLAVIA

Lek. Danuta Świercz-Wrona

Żalozycielka Klubu Diabetyków (prowadziła go w latach 1991-1999) przy Polskim Związku Niewidomych, która w tym samym czasie należała także do Zarządu Krajowego Rady Niewidomych Diabetyków. Od kilkunastu lat jest członkiem Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego. Przed dwudziestoma laty założyła Centrum Edukacji Diabetologicznej, przez lat piętnaście była prezesem wrocławskiego koła Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków. Współpracuje z Wydziałem Zdrowia Urzędu Miejskiego w ramach programu „Wrocławska Akademia Cukrzycowa”. Pomimo postępującej niepełnosprawności (jest osobą niedowidzącą) edukuje tych, którzy cierpią z powodu cukrzycy.

Lek. Małgorzata Niemiec

Absolwentka wrocławskiej AM, specjalista w zakresie anestezjologii i intensywnej terapii, medycyny paliatywnej (od 2005 r.) oraz balneologii i medycyny fizykalnej (od 2016 r.). Magister zarządzania po Uniwersytecie Ekonomicznym, ma także tytuł Master Université Paris 13. Od 1993 r. pracuje w Dolnośląskim Centrum Onkologii jako lekarz anestezjolog. Posiada kilkuletnie doświadczenie lekarza karetki reanimacyjnej Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu. Współpracowała z Hospicjum Domowym przy Dolnośląskim Centrum Onkologii. Od 14 lat pełni funkcję koordynatora i konsultanta medycyny paliatywnej w Ośrodku Medycyny Paliatywnej w Będkowie. Należy do Polskiego Towarzystwa Badania Bólu i Polskiego Towarzystwa Opieki Duchowej w Medycynie. Swoim doświadczeniem dzieli się z młodymi lekarzami, od kilkunastu lat koordynuje szkolenia z bioetyki, wykłada etykę końca życia na studiach podyplomowych prawa medycznego i bioetyki na Uniwersytecie Wrocławskim. Medycynę dzieli z aktywnością społeczną, m.in. we współpracy ze Stowarzyszeniem Kobiet Aktywnych i Twórczych, jako edukatorka zdrowotna dla kobiet i uczniów gimnazjum. W 2008 r. odebrała tytuł Wolontariusza Roku za działalność prozdrowotną na rzecz kobiet. Jest przewodniczącą rady Fundacji Dla Wiedzy i Mądrości, mającej na celu m.in. wspieranie działań na rzecz ochrony zdrowia ludzi starszych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Dr n. med. Jacek Żmijewski

Ginekolog i położnik z II stopniem specjalizacji i tytułem naukowym od 1996 r., obecnie ordynator Oddziału Ginekologii we wrocławskim EuroMediCare. Poprzednio pracownik II Katedry i Kliniki Ginekologii Położnictwa, specjalista zabiegów endoskopowych. Starszy wykładowca na UM we Wrocławiu, autor ponad 30 publikacji naukowych w renomowanych czasopismach medycznych krajowych i zagranicznych. Zastępca rzecznika odpowiedzialności zawodowej DIL III kadencji, przewodniczący komisji konkursowych na stanowiska ordynatorów dolnośląskich oddziałów ginekologicznych. Propaguje programy zdrowotne nastawione na zdrowy styl życia oraz udział w badaniach profilaktycznych, mających służyć zapobieganiu i wczesnemu wykryciu schorzeń ginekologicznych. Bierze udział w wielu aukcjach, balach charytatywnych, zbiórkach pieniędzy na leczenie zarówno dzieci, jak i dorosłych. Aktywny uczestnik „Szlachetnej paczki” od chwili uruchomienia tej akcji.

DIAMENT WROCŁAWIA

Dr. n. med. Szymon Łukasz Dragan

Chirurg ortopeda, traumatolog, adiunkt Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu UM we Wrocławiu. Mimo że ma dopiero 37 lat, jest wybitnym specjalistą w swojej dziedzinie, mającym na koncie kierowanie zespołem medycznym, wykonującym pierwszą w Europie, a drugą na świecie operację przeszczepienia rzepki od zmarłego dawcy i rekonstrukcji całego aparatu wyprostnego stawu kolanowego w leczeniu choroby nowotworowej rzepki.

ZŁOTA ODZNAKA TWM

Lek. Dorota Piątkowska-Wądołkowska

Specjalista wenerologii i dermatologii. Absolwentka AM we Wrocławiu, już podczas studiów aktywna jako wolontariuszka w pracy z osobami szczególnie uzależnionymi, wspomaga resztą to środowisko do dziś. Pracę lekarza zaczęła w nieistniejącym już Szpitalu Wojewódzkim im. Babińskiego, jednocześnie przyjmowała pacjentów w przychodni zdrowia przy ul. Dobrzyńskiej i minęło już 30 lat jej pracy w tej placówce. Dziś związana jest także z Lux Medem i nie unika też pracy w tzw. terenie, ponieważ w weekendy spotyka się z pacjentami w Kątach Wrocławskich i w małym Poniatowie w Kotlinie Kłodzkiej, dyskretnie udzielając konsultacji w zakresie problemów wenerologicznych tym, którzy nie potrafią zdobyć się na „oficjalną” wizytę w poradni. Współpracując z Klubem Seniora na osiedlu Plac Grunwaldzki, wspomaga też pod względem dermatologicznym osoby starsze i w wolnym czasie zaprasza do swojego gabinetu te, którym należy usunąć problematyczne znamiona.

BEZPIECZNY

Konferencja na Uniwersytecie Medycznym im. Piastów Śląskich

Wrocławianin bezpieczny w drodze do pracy, na stadionie i w domu. Wysiłku ilu rąk i serc wymaga staranie o życie jednego człowieka! Udowodnili to organizatorzy konferencji, która odbyła się 7 lutego na UM im. Piastów Śląskich. Zorganizował ją Zakład Ratownictwa Medycznego. Zgromadziła przedstawicieli 16 urzędów i formacji: lekarzy i policjantów, strażaków i ratowników, przedstawicieli policji, wojska, straży miejskiej i urzędników. Zawodowców, ochotników, pasjonatów.

Było to pierwsze tak duże wydarzenie skupiające specjalistów jednostek zawodowych, ochotniczych oraz miejskich. Udział w nim wzięli przedstawiciele prezydenta Wrocławia, Wydziału Zdrowia, Centrum Zarządzania Kryzysowego, Pogotowia Ratunkowego, Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Wojskowego Ośrodka Medycyny Prewencyjnej, Grupy Ratownictwa Medycznego PCK „Wrocław”, Ratownictwa Wodnego Rzeczypospolitej, OSP Starówka, OSP JRS Wrocław, Drogowego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego i Straży Miejskiej. Uroczystego otwarcia dokonał dr hab. Jacek Smereka, prof. nadzw., kierownik Zakładu Ratownictwa Medycznego, który odczytał list prorektora ds. dydaktyki, prof. dr. hab. Piotra Dzięgiela. Następnie głos zabrał przewodniczący Komitetu Naukowego dr Paweł Gawłowski z ZRM, który poprowadził całe wydarzenie. Każdy z prelegentów zapewniał o rzetelnym wykonywaniu ratowniczych obowiązków, ale każdy podkreślał też, że warunkiem skuteczności jest współpraca.

Mądrość w czasie zarazy

Dolnośląską Radę Lekarską reprezentował dr n. med. Paweł Wróblewski, dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu, który jest również adiunktem w Zakładzie Ratownictwa Medycznego. To on zainaugurował część specjalistyczną konferencji. – Koronawirus był już znany wcześniej – uspokajał słuchaczy, z których wielu zapewne kojarzyło temat konferencji z obecną epidemią. Przeczytał statystyki przypadków potwierdzonych laboratoryjnie (pow. 28 000 od 31 grudnia 2019 do 6 lutego 2020). Przedstawił schemat postępowania w przypadku chorób szczególnie niebezpiecznych. – Nie sięć paniki – apelował – nie lekceważyć, bo zawsze najpierw trzeba poznać wirusa, a zawsze jakiś czynnik może zaskoczyć – podsumował temat. Warto podkreślić, że zarówno dr Paweł Gawłowski, jak i dr Paweł Wróblewski przestrzegali przed bezkrytycznym przyjmowaniem doniesień medialnych.

Zbieranie i dawanie to nie wszystko

Z wypowiedzi prelegentów wynika, że wrocławianie nie mają świadomości co do ciężaru, jaki spoczywa na barkach przedstawicieli służb. – Straż pożarna to nie tylko przystawienie ściągnięcia kota z drzewa (o czym chętnie donoszą gazety) – stwierdziła z uśmiechem kpt lek. Grażyna Krauze, opowiadając o pięciu grupach specjalistycznych SP, jakie działają we Wrocławiu. – Pamiętajcie państwo, że PCK nie tylko zbiera ubrania i rozdaje jedzenie – dodał Marcin Kowalski z Grupy Ratownictwa Medycznego PCK we Wrocławiu, który podkreślił rolę prewencyjną i edukacyjną PCK. Wykład ilustrowały slajdy dokumentujące zabezpieczanie medyczne imprez masowych, takich jak choćby Światowe Dni Młodzieży w Krakowie w roku 2016.

Patronat nad konferencją sprawował prezydent miasta Wrocławia Jacek Sutryk, p.o. rektora Uniwersytetu Medycznego prof. dr hab. Piotr Ponikowski oraz dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu prof. dr hab. Joanna Rosińczuk.

Uroczystego otwarcia dokonał dr hab. Jacek Smereka, prof. nadzw., kierownik Zakładu Ratownictwa Medycznego (przy mównicy). Dolnośląską Radę Lekarską reprezentował dr n. med. Paweł Wróblewski (drugi od lewej), dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu, który jest również adiunktem w Zakładzie Ratownictwa Medycznego.

WROCLAW

Tekst Aleksandra Solarewicz

Fot. z archiwum UM we Wrocławiu

Słuchając prelekcji, można było wywnioskować, że służby ratownicze – których obecność na ulicach miasta wydaje się naturalna – zasługują na większe docenienie. Potrzebują też – i słowa te rozbrzmiały w sali kilkakrotnie – więcej rąk do pracy i sprzętu. – Bo to szef ZRM ma na sumieniu człowieka – podsumował dr Gawłowski.

Pięć służb razem 24h na dobę

– Wrocław jako miasto skupiające dużą liczbę mieszkańców i turystów to miejsce podwyższonego ryzyka, gdzie mogą wystąpić zdarzenia niosące za sobą wielu poszkodowanych, ale też zagrożenia środowiskowe, takie jak powódzie, pożary i skażenia chemiczne – tłumaczył przewodniczący komitetu organizacyjnego i zarazem kierownik Zakładu Ratownictwa Medycznego dr hab. Jacek Smereka, prof. nadzw. – Bogatsi o doświadczenia wielkiej powodzi, ewakuacji szpitali, zdarzeń masowych, skażeń chemicznych i wielu innych postanowiliśmy zaprosić przedstawicieli instytucji i organizacji mających w swoich zadaniach niesienie pomocy i zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom Wrocławia.

Dyrektor Centrum Zarządzania Kryzysowego we Wrocławiu Bartłomiej Bajak podkreślał, że Wrocław pod względem organizacyjnym stanowi przypadek unikatowy. W Centrum, mieszczącym się przy ul. Strzegomskiej, współpracuje ze sobą pięć służb przez 24 godziny na dobę. Urzędujący przy Strzegomskiej 148 przedstawiciele poszczególnych służb tylko w roku 2018 przyjęli 457 000 dyspozycji.

A więc pchajmy to razem!

Wykład Andrzeja Raczyńskiego, kierownika podstacji Pogotowia Ratunkowego w Wołowie i wykładowcy w Zakładzie Ratownictwa Medycznego, był wartki jak sama akcja ratownicza. Doświadczony kierownik przytoczył statystyki, według których 72 ZRM i 10 dyspozytorów obsługuje miasto Wrocław, powiat ziemski, skupiający 9 gmin oraz 12 powiatów. Uświadomił słuchaczom, jak różnorodne i zaskakujące zadania stoją przed ratownikami. To nie tylko wypadki drogowe, to także konieczność zabezpieczenia i transportu pacjentów z zaburzeniami psychicznymi. Wyzwaniem jest praca wielu różnych zespołów specjalistycznych na miejscu. Trzeba być bardzo elastycznym i mieć refleks. – Znać swoje kompetencje – wyliczał Andrzej Raczyński – i szybko zmieniające się zalecenia, przykładać wagę do przekazywania realnej informacji zwrotnej. Po to, by wiedzieć, kto i jak może pomóc, potrzebne są wspólne ćwiczenia. – Walczę o to, o udział realnych zespołów – podkreślał. Przestrzegał przed niepotrzebnymi konfliktami na miejscu. Wystąpienie Andrzeja Raczyńskiego okraśliło w humorystyczny sposób archiwalne zdjęcie prasowe z lat 90. XX wieku. Trzech członków ZRM wspólnie pcha ambulans, który odmówił posłuszeństwa na jednej z głównych ulic Wrocławia. – Mam pytanie – zgłosił się jeden z ratowników – a czy ten ambulans w końcu ruszył? – Tak – uśmiechnął się Andrzej Raczyński. I jest to również dowód na skuteczność polskiej ratowniczej pracy zespołowej w sytuacji kryzysu. »

Wojsko i siły specjalne w systemie bezpieczeństwa i nadzoru

Monika Szopa z Wojskowego Ośrodka Medycyny Prewencyjnej we Wrocławiu przedstawiła założenia i plan działania Zespołu Reagowania Epidemiologicznego. W bieżącej sytuacji związanej z występowaniem koronawirusa 2019-nCoV to właśnie ten zespół nadzorował ewakuację naszych obywateli z Wuhan oraz pobierał próbki materiału biologicznego do badań. To bardzo ważne ogniwo w działaniach protekcyjnych wobec mieszkańców Wrocławia, gdy chodzi o zagrożenia biologiczne i uzupełnienie działań służb cywilnych w zakresie działań sanitarno-epidemiologicznych. Kolejny prelegent, kom. Bogdan Serniak, zastępca dowódcy Samodzielnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji we Wrocławiu omówił zasady udzielania pomocy funkcjonariuszom jednostek specjalnych. To bardzo specyficzny rodzaj zadań, realizowanych przez służby mundurowe i cywilne, gdzie znajomość procedur i zachowanie bezpieczeństwa odgrywają szczególne znaczenie. Już sama postać antyterrorysty w kombinezonie moro zrobiła wrażenie na odbiorcach i stanowiła najlepszą ilustrację dla tego tematu.

Bezpieczny Dolny Śląsk

Ratownictwo i bezpieczeństwo to nie tylko działania na pierwszej linii frontu, lecz również działania prewencyjne i profilaktyczne. Inspektor Beata Dopierała z wrocławskiej straży miejskiej przedstawiła program z zakresu bezpiecznych zachowań realizowanych we wrocławskich przedszkolach, a Joanna Bisiecka-Szymczak z Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego projekty UM obejmujące badania w kierunku nosicielstwa HIV.

Na zakończenie organizatorzy zaprosili wszystkich uczestników na konferencję Bezpieczny Dolny Śląsk, którą ZRM zorganizuje w dniach 14-15.05.2021 roku. To wydarzenie pozwoli podjąć dyskusję w znacznie szerszym gronie. Ci, którzy mieli okazję wystąpić na lutowej konferencji, w przyszłym roku opowiedzą, co czynić, aby bezpieczny był nie tylko Wrocław jako serce regionu, ale mieszkańcy całego województwa. ■

PRZEPROWADZKA Z KLINIK NA BOROWSKĄ

Fot. z archiwum rzecznika

Klinika została przeniesiona na ul. Borowską 213 – V piętro budynek B.

Przypadki ostro-dyżurowe z zakresu chirurgii dziecięcej

– pacjenci będą przyjmowani przez SOR ul. Borowska 213 specjalnie uruchomioną ścieżką dziecięcą.

Poradnie dziecięce: chirurgiczna, urologiczna i onkologiczna – budynek „L”, ul. Borowska 213.

W biletomatach – by usprawnić przyjęcia, w ramach systemu kolejkowego została utworzona specjalna kolejka dla oddziałów i poradni dziecięcych.

Telefony kliniki od 1 lutego 2020 r.:

Sekretariat kliniki – tel. 71 736 49 00

Sekretariat medyczny – tel. 71 736 49 03

Rejestracja ogólna – tel. 71 733 16 00

Pierwszego lutego Klinika Chirurgii i Urologii Dziecięcej Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu, znajdująca się dotychczas przy ul. Marii Curie-Skłodowskiej 50/52, została przeniesiona do szpitala przy ul. Borowskiej.

– Przenieśliśmy się, by wykorzystać najlepsze na Dolnym Śląsku możliwości diagnostyczne – jakimi dysponuje USK przy ul. Borowskiej – mówi prof. dr hab. n. med. Dariusz Patkowski, kierownik Kliniki Chirurgii i Urologii Dziecięcej.

Klinika w nowej lokalizacji dysponuje 36 łózkami. W Klinice każdego roku jest hospitalizowanych ponad 2500 pacjentów, w poradniach oraz izbie przyjęć udziela się ponad 20 000 porad.

Przeprowadzka była nie lada wyzwaniem technicznym i administracyjnym. By przenieść pacjentów w struktury szpitala przy ul. Borowskiej, trzeba było przebudować dwa oddziały szpitalne, zmodernizować blok operacyjny, przeorganizować pracę SOR, przychodni i rejestracji. Zakupić nowy sprzęt dostosowany do leczenia dzieci. ■

Monika Kowalska, rzecznik prasowy USK

Wszelkie pytania
związane z przeprowadzką proszę
kierować na adres e-mail:
kcd@usk.wroc.pl

Fot. Tomasz Walów/UMW

70 LAT UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCŁAWIU – INAUGURACJA

Pierwszego stycznia 1950 roku powołano do życia, jako odrębną uczelnię, wrocławską Akademię Medyczną. W roku 2012 uczelnia stała się Uniwersytetem Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu. 14 lutego 2020 zainaugurowano obchody 70-lecia istnienia UM. Podczas radosnej uroczystości, w podniosłej atmosferze Auli Leopoldina Uniwersytetu Wrocławskiego, po raz pierwszy w historii wręczono nagrody im. Wiktora Brossa za wybitne osiągnięcia medyczne w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym.

Profesor Wiktor Bross był kardiochirurgiem, medycznym pionierem, otwierał przed swoimi współpracownikami zupełnie nowe możliwości. 12 lutego 1958 roku przeprowadził pierwszą operację na otwartym sercu w hipotermii. Było to zamknięcie ubytku międzyprzedsionkowego. – Nagroda jest połączeniem naszej historii ze spojrzeniem w przyszłość medycyny uniwersyteckiej. Niewątpliwie tworzyć ją będą członkowie nagrażanych zespołów. Nie ukrywam, że marzy nam się rozwijanie »

Doktor hab. Jarosław Barański, kierownik Zakładu Humanistycznych Nauk Lekarskich podkreślał, że nie należy rezygnować z opowiadania własnej historii. – Kto rzeka się własnej historii, ten rezygnuje z siebie samego – przypominał słowami Odo Marquarda autor wykładu. Przestrzegał też: – Jeśli nie my będziemy opowiadać, inni to uczynią za nas.

osiągnąć prof. Brossa, także w zakresie przeszczepów serca. Jubileusz to doskonały moment na wyznaczenie sobie ambitnych planów – mówił prof. dr hab. Piotr Ponikowski, p.o. rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. – Świętujemy radośnie – zachęcał w swoim wystąpieniu, podkreślając szacunek dla przeszłości i osiągnięć naszych poprzedników. Przypomniat, że niewyobrażalnym wysiłkiem odbudowywali uczelnię z gruzów. Te gruzы były gruzami Wrocławia. – Nasza historia nieodłącznie wpleciona jest w historię miasta podnoszonego z ruin. Odbudowywanego przez ludzi, którzy przybyli tu z bardzo różnych stron, przywołując swoją historię i doświadczenia. Jubileusz 70-lecia jest idealną okazją do rozpoczęcia dyskusji o tym, jaką uczelnię chcemy im pozostawić. – Odbylem w ostatnim czasie wiele inspirujących rozmów, które uświadomiły mi różnorodność punktów widzenia i potrzeb poszczególnych grup pracowników naszej uczelni. Wiem dziś na pewno, że jubileusz 70-lecia musimy wykorzystać na jak najliczniejsze dyskusje w różnych gremiach i kręgach uczelni, byśmy dobrze zrozumieli, czego potrzebują jej pracownicy, i dopiero wyposażeni w tę wiedzę, przystępowali do budowania strategii na kolejne lata. Już dziś państwa do tych rozmów zapraszam – podkreślał prof. Piotr Ponikowski, który podzielił się także swoimi oczekiwaniami. – Chciałbym uczelni, która dba o swoich pracowników, stwarzając im możliwości rozwoju i rozumiejąc ich potrzeby. Uczelni, która nie tylko istnieje w otaczającej ją rzeczywistości, ale ją rozumie i udoskonala – mówił.

Życzenia złożyli także zaproszeni na uroczystość goście. Wojewoda dolnośląski Jarosław Obremski mówił nie tylko o historii uczelni, ale też o obecnej pasji p.o. rektora – żartując, że ta siedemdziesiątka to – w nawiązaniu do maratonu – dopiero dziesiąty kilometr, więc wiele jeszcze przed nami.

W swoim wystąpieniu marszałek Cezary Przybylski skupił się na wspólnych działaniach i możliwościach, jakie daje Dolny Śląsk – jeden z najszybciej rozwijających się regionów. O dotychczasowych osiągnięciach uczelni mówił z uznaniem reprezentujący ministra zdrowia i prezesa Agencji Badań Medycznych Jakub Berezowski. Zaznaczał, że ABM przygotowuje liczne konkursy, w których duże środki przeznaczy na rozwój badań klinicznych. Przypomniat, że wrocławska uczelnia w jednym z wyścigów odniosła sukces – wygrywając konkurs na prowadzenie studiów podyplomowych z przeprowadzania badań klinicznych.

W imieniu wicepremiera oraz ministra nauki i szkolnictwa wyższego gratulacje i najlepsze życzenia złożył zebrany Piotr Dytko. Wcześniej prezent i list gratulacyjny od prezydenta Wrocławia Jacka Sutryka wręczył rektorowi UM wiceprezydent Jakub Mazur.

Doktor hab. Jarosław Barański, kierownik Zakładu Humanistycznych Nauk Lekarskich podkreślał, że nie należy rezygnować z opowiadania własnej historii. – Kto rzeka się własnej historii, ten rezygnuje z siebie samego – przypominał słowami

Nagroda za wprowadzenie nowych technologii i metod diagnostycznych lub terapeutycznych trafiła do zespołu Kliniki Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej USK – dr hab. Marek Ussowicz, dr n. med. Blanka Rybka, mgr Aleksandra Ślęzak, mgr Kornelia Gajek za przygotowanie i podanie po raz pierwszy w Polsce specyficznych limfocytów przeciwwirusowych (VST). Nagrodę w imieniu kierownika zespołu odebrała prof. Alicja Chybicka.

Odo Marquarda autor wykładu. Przestrzegał też: – Jeśli nie my będziemy opowiadać, inni to uczynią za nas.

Sylwetkę swojego mistrza i mentora prof. Wiktora Brossa przedstawił miał prof. Bogdan Łazarkiewicz – były rektor, doktor honoris causa uczelni i przewodniczący Komitetu Honorowego Obchodów. Niestety, stan zdrowia nie pozwolił Profesorowi wziąć udziału w uroczystości. W jego imieniu tekst odczytał prof. Wojciech Kielan.

Kulminacyjnym punktem spotkania było wręczenie nagród im. prof. Wiktora Brossa za osiągnięcia medyczne w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym w 2019 roku. Statuetki wręczono zespołom:

- Kliniki Urologii i Onkologii Urologicznej;
- Kliniki Chirurgii Naczyniowej, Ogólnej i Transplantacyjnej;
- Kliniki Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej;
- Kliniki Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej;
- Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii;
- Kliniki Chirurgii i Urologii Dziecięcej i II Oddziału Intensywnej Terapii Dziecięcej i Anestezjologii USK.

Uroczystość zakończył brawurowo i z właściwą sobie werwą przewodniczący komitetu organizacyjnego jubileuszu uczelni prof. Andrzej Milewicz, który przedstawił plan świętowania, planowane publikacje czy wystawy. Przypomniat też o centralnej uroczystości, zaplanowanej na 2 czerwca 2020 roku w Operze Wrocławskiej. Jako że uroczystość miała miejsce w dniu św. Walentego, prof. Milewicz przypomniał o zbawiennym wpływie oksytocyny – hormonu, który czyni ludzi lepszymi. Jak mówił: – Wystarczy przytulać kogoś przez sześć sekund, by wyczuć bicie serca. – To czyni nas lepszymi ludźmi – mówił, wzywając wszystkich uczestników do powstania i przytulenia osoby obok siebie, nieoczekiwanie budząc tym radość i uśmiech na twarzach zebranych. ■

Magdalena Orlicz-Benedycka

Więcej o nagrodach: <https://www.umed.wroc.pl/content/nagrody-im-prof-wiktora-brossa>

Centrum Chorób Serca podsumowuje rok

Pierwszego lutego 2020 r. minął rok pracy Centrum Chorób Serca, powołanego do życia decyzją Senatu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. CChS jest nową strukturą Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu na bazie Kliniki Kardiologii, Kliniki Chorób Serca oraz Kliniki Chirurgii Serca, dedykowaną rozpoznawaniu i leczeniu chorób serca.

Celem powołania nowej struktury integrującej działalność kardiologów i kardiochirurgów było wykorzystanie doświadczeń organizacyjnych przodujących ośrodków zajmujących się leczeniem chorób serca, oferujących nie tylko kompleksowe i najnowocześniejsze metody diagnostyki i leczenia, ale także maksymalne skrócenie czasu hospitalizacji (Oddział Szybkiej Diagnostyki Kardiologicznej).

Centrum tworzą najbardziej doświadczeni, najlepsi w kraju specjaliści z poszczególnych podspecjalizacji kardiologii i kardiochirurgii z myślą o ich codziennej współpracy i wspólnym, konsyliarnym ustalaniu sposobu leczenia w oparciu o wieloletnie doświadczenia zdobyte w ośrodkach, w których wcześniej pracowali: Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym we Wrocławiu, 4. Wojskowym Szpitalu Klinicznym we Wrocławiu, Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrze, Górnośląskim Centrum Medycznym w Katowicach Ochojcu, Instytucie Kardiologii w Krakowie.

W skład Centrum wchodzi eksperci, którzy mają największe w kraju doświadczenie w wybranych zabiegach i operacjach, którzy są najczęściej cytowanymi naukowcami w Polsce i na świecie, autorzy wytycznych postępowania w różnych chorobach serca rekomendowanych przez Europejskie Towarzystwo Kardiologiczne.

Centrum współpracuje ze specjalistami z najlepszych ośrodków na świecie, m.in. Uniwersyteckim Centrum Chorób Serca w Zurychu, Freiburgu, Bostonie, Belgradzie. Wielu młodych lekarzy z USK zostało w tych ośrodkach przeszkolonych.

Oferta dla pacjentów ze schorzeniami serca i układu krążenia jest porównywalna z możliwościami kilku zaledwie najlep-

szych polskich ośrodków kardiologicznych i niewątpliwie najbogatsza na Dolnym Śląsku (kliniki i pracownie).

Już w pierwszym roku działalności Centrum Chorób Serca może się pochwalić kilkoma sukcesami:

- spektakularny, pierwszy na Dolnym Śląsku, zabieg autotransplantacji serca (wycięcie i wyjęcie serca z klatki piersiowej, usunięcie mas nowotworowych, wszczepienie serca „na miejsce”) – dr Roman Przybylski z zespołem;
- zainicjowanie na Dolnym Śląsku programu operacyjnego leczenia chorych z przewlekłym zakrzepowo-zatorowym nadciśnieniem płucnym – dr Roman Przybylski z zespołem;
- zainicjowanie na Dolnym Śląsku programu mechanicznego wspomagania krążenia pompą LEVITRONIX – dr Roman Przybylski z zespołem;
- zainicjowanie współpracy międzynarodowej z Centrum Kardiologii i Kardiochirurgii w Belgradzie – rekonstrukcja zastawki trójdzielnej metodą umożliwiającą pełną regenerację zastawki – dr Roman Przybylski, Belgrad;
- zainicjowanie działania tzw. shock team, tj. wielodyscyplinarnego zespołu umożliwiającego jednoczesowe wykonywanie reanimacji, wspomaganie lewej komory i rewaskularyzacji u pacjentów we wstrząsie zawałowym i po zatrzymaniu krążenia – doc. Kulickowski/prof. Goździk/dr Przybylski z zespołami;
- wykonanie największej na Dolnym Śląsku liczby zabiegów TAVI – doc. Marcin Protasiewicz z zespołem. ■

Monika Kowalska, rzecznik prasowy USK

„Wiktor” dla prof. dr. hab. n. med. Zbigniewa Domosławskiego

Profesor Zbigniew Domosławski otrzymał „Wiktor” z rąk przedstawicieli Komisji Historycznej DRL oraz Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji.

24 stycznia 2020 r. przedstawiciele Komisji Historycznej DRL prof. Krzysztof Wronecki, dr hab. Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska oraz sekretarz Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji dr Dariusz Lewera wręczyli statuetkę im. prof. Zdzisława Wiktora jego uczniowi, prof. Zbigniewowi Domosławskiemu.

Fot. z archiwum DL

Profesor Zbigniew Domosławski pozostaje członkiem Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji od dnia jego założenia w 1957 r. Pan Profesor przyjął nas w swoim mieszkaniu w Jeleniej Górze, gdzie niezwykle mile i ze wzruszeniem wspominał swoją działalność w czasach „od studenta do profesora”. Gratulujemy, Panie Profesorze. *Ad multos annos!* ■

Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska

RAK JAMY USTNEJ WCZEŚNIEJ WYKRYTY

Z okazji Światowego Dnia Zdrowia Jamy Ustnej
(20 marca 2020)

- Komisja Stomatologiczna Dolnośląskiej Rady Lekarskiej,
 - Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu,
 - Dolnośląski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia
- zapraszają na...

BEZPŁATNE BADANIA

błony śluzowej jamy ustnej
POD KĄTEM
NOWOTWORÓW!

GDZIE?

Wrocław

Wałbrzych

Jelenia Góra

Legnica

WROCLAW
Gabinet Stomatologiczny
Marek Stehlik
ul. Karłowicza 54
godz. 9.00-13.00

WROCLAW
Katedra i Zakład
Periodontologii
ul. Krakowska 26
tel. 71 784 03 81
godz. 9.00-13.00

WAŁBRZYCH
NZOZ Centrum
Stomatologii „Stomax”
ul. Czerwonego Krzyża 4

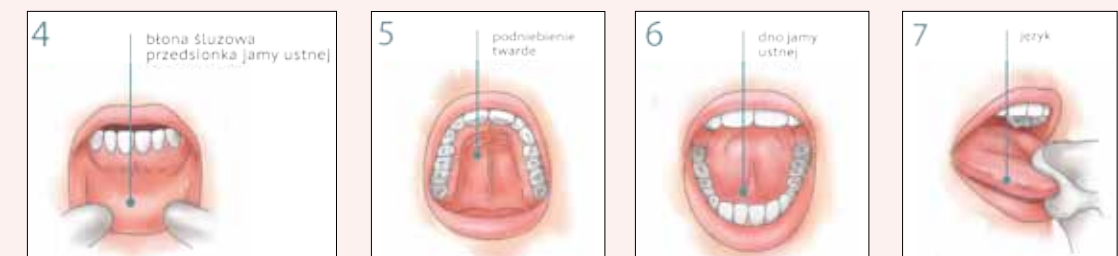
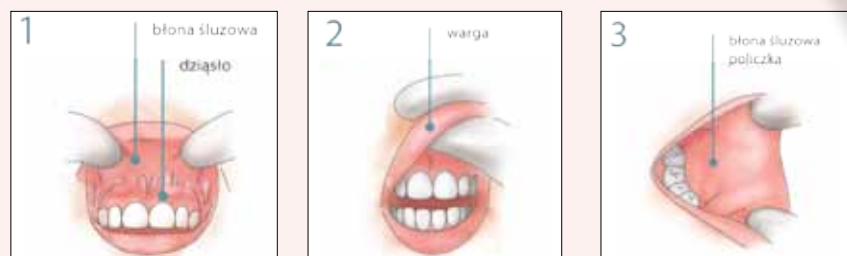
JELENIA GÓRA
M. M. Kaczmarek Zespół
Gabinetów Stomatologicznych
ul. A. Zamoyskiego 2

LEGNICA
Wojewódzki Szpital
Specjalistyczny
ul. Iwaszkiewicza 5

KIEDY?
21 marca 2020

Samobadanie jamy ustnej, oprac. dr hab. Hanna Gerber, prof. nadzw.

kierownik Katedry i Kliniki Chirurgii Szczękowo-Twarzowej UM we Wrocławiu

Źródła grafiki: www.pixabay.com/photos/dspeech-bubble-156056/OpenClipart-Vector, www.pixabay.com/photos/photoshop-4418380/sumitsahre – obraz modyfikowany

ZWIĘKSZA TWOJE SZANSE NA WYLECZENIE

Wielkie lekarские serca

Tekst Agata Grzełińska

Dolnośląscy lekarze po raz kolejny okazali wielkie serca. Tym razem wspierają mieszkańców ubogiego afrykańskiego Malawi niebagatelną kwotą 11 760 złotych. Pieniądze zostały zebrane podczas aukcji oraz kiermaszu na Balu Lekarza 25 stycznia we Wrocławiu.

Plemię Tonga żyje we wschodniej Afryce, w Malawi – jednym z najbiedniejszych krajów świata. Dorosłym i dzieciom brakuje właściwie wszystkiego: pieniędzy na jedzenie, ubrań, narzędzi, przyborów szkolnych itp. Od kilku lat życie w jednym z malawijskich miast zmienia się dzięki niezwykle Polce. Jest nią Dorota Pichowicz z gminy Udanin na Dolnym Śląsku.

Opowieść o wielkiej miłości do życia zaczęła się kilkanaście lat temu. Młoda, energiczna, niezwykle optymistycznie nastawiona do świata i ludzi nastolatka nagle dowiedziała się, że jej życie wisi na włosku. Ma poważnie chore serce, które w każdej chwili może się zatrzymać. Od tamtej pory Dorota Pichowicz żyje z kardiowerterem, który już dwa razy pobudził jej serce do pracy. Choroba nie przeszkodziła jej skończyć studiów na kierunkach geografia i wychowanie fizyczne. Nie powstrzymała jej też przed spełnianiem swoich marzeń. Z plecakiem i wszczepionym urządzeniem ratującym życie zwiedziła już 60 krajów. Od kilku lat jej domem jest ubogie Malawi w Afryce.

– Moja córka od najmłodszych lat lubiła pomagać ludziom, zwierzętom, wszystkim, którzy potrzebują wsparcia. Od zawsze chętnie się angażowała w akcje charytatywne, z czasem zaczęła je organizować sama – opowiada Krystyna Pichowicz, mama Doroty, która jest bardzo dumna z córki. Wspiera jej działalność, choć nie ukrywa, że ma też wiele obaw o stan jej zdrowia.

W 2014 roku podróżniczka wyruszyła do Afryki, zatrzymała się w miejscowości Nkhata Bay w północnej części Malawi. Podczas długiej podróży po Czarnym Łądzie wracała tam kilka razy, aż... została na dłużej. – Mieszkając z ludźmi z plemienia Tonga, Dorota zobaczyła, jak oni niezwykle cieszą się życiem, chociaż nie mają praktycznie nic. Dla nas, Europejczyków, to jest coś niewyobrażalnego, że można być tak bardzo biednym i jednocześnie tak bardzo radosnym – mówi pani Krystyna.

Geografka i podróżniczka osiadła w Nkhata Bay. Powołała do życia fundację Tonga Heritage Band. Założyła Dom Otwarty, w którym mieszka wspólnie z jedną z afrykańskich rodzin i prowadzi szeroką działalność charytatywną. Założyła Klasę Tonga, czyli popołudniową szkołę dla miejscowych dzieci, w której codziennie przynajmniej trzydziścioro, a bywa, że i siedemdziesięcioro maluchów, dostaje pożywny posiłek, uczy się angielskiego, bierze udział w zajęciach plastycznych, muzycznych albo uczy się szycia.

Katarzyna Tatoń-Sokołowska wraz z mężem Maciejem Sokołowskim wylicytowała dwa obrazy: „Piwonię” Anny Fabiszak-Muzyki i pracę afrykańskiego artysty Chipasiego Chihombo.

Fot. z archiwum Państwa Sokołowskich

Dorocie pomaga grupa wolontariuszy. Potrzeby są ogromne, dosłownie każda złotówka przyda się na kupno jedzenia czy innych niezbędnych rzeczy. Tym bardziej że wspólnie z przyjaciółmi z Polski i innych krajów Polka z Udanina postanowiła też wybudować w Malawi przedszkole. Budynek jest już prawie na ukończeniu, wkrótce trzeba będzie go wyposażać. Ale to nie wszystko. – Fundacja pomaga też ludziom żyjącym w buszu. Dorota kupiła już na przykład 20 materacy dla osób, które dotąd spały na piasku – wspomina pani Krystyna. – Potrzebne jest wszystko: obuwie, ubrania, narzędzia, kosmetyki, środki czystości, przybory szkolne, nawet takie rzeczy jak reklamówki, do których można spakować paczkę, albo ściereczki do naczyń.

Krystyna Pichowicz jest w Polsce ambasadorką fundacji Tonga Heritage Band. Opowiada ludziom o podróżach i działalności córki oraz organizuje pomoc, m.in. wysyłając paczki dla plemienia Tonga. – Wysłanie takiej przesyłki kosztuje 180 złotych – dodaje pani Krystyna. Paczki do 20 kilogramów wysyłają Dorocie jej znajomi, szkoły, organizacje. W Malawi każda taka niespodzianka wywołuje wielką radość. Można też pomagać regularnie finansowo. Córka od dwóch lat organizuje adopcję serc. Polskie rodziny mogą adoptować dziecko na odległość, wpłacając na konto fundacji 70 zł miesięcznie. Tyle wystarczy, by tam miało utrzymanie przez miesiąc. Wsparcie dalszej edukacji jest – z naszego punktu widzenia – równie niedrogie. Pierwszy etap szkoły w Malawi jest bezpłatny, ale już kolejne kosztują. Wielu rodziców nie stać, by ich dzieci kontynuowały naukę i zdobyły konkretny zawód. Wystarczy 350 złotych, by opłacić jednemu dziecku szkołę i internat przez cały semestr.

Poruszeni sytuacją Malawijczyków i działalnością Doroty Pichowicz członkowie Dolnośląskiego Związku Lekarzy Rodzinnych-Pracodawców oraz Pracodawców Zdrowia bawiący się na balu nie szczędzili grosza. Kupili wszystkie wystawione na aukcji obrazy. Było to 21 prac z afrykańskimi motywami na płótnie namalowanych farbami akrylowymi lub wykonanych techniką batikową przez malawijskiego artystę Chipasiego Chihombo oraz jeden obraz olejny „Piwonia” Anny Fabiszak-Muzyki.

W sumie ze sprzedaży obrazów zebrano 10 930 złotych. Aukcji towarzyszył kiermasz z malawijskim rękodziełem.

Za dowolną kwotę można było kupić drewniane figurki, miseczki, naszyjniki, a także widokówki czy... spodnie. Na kiermaszu zebrano 830 złotych. Łączna suma 11 760 złotych to ponad 2 miliony w malawijskiej walucie kwacha. Taka kwota to ogromne wsparcie dla Klasy Tonga i innych przedsięwzięć. Dodajmy, że to już trzecia aukcja charytatywna zorganizowana przez lekarzy z Dolnośląskiego Związku Lekarzy Rodzinnych-Pracodawców i Pracodawców Zdrowia. We wrześniu 2019 po raz pierwszy postanowili pomóc w ten sposób. Zebrali 3040 złotych na rzecz sześciolatniego Maksymi-

Fot. z archiwum DZLR-P

liana Muchy, cierpiącego na dziecięce porażenie mózgowe. Część zebranej kwoty została przeznaczona na rehabilitację chłopca, a część na nowy wózek inwalidzki. Pod koniec października odbyła się druga aukcja charytatywna na rzecz trojga dzieci dr Anny Chrzan, lekarki rodzinnej z Wrocławia, która zmarła po chorobie nowotworowej. Wynik licytacji przeszedł najśmielsze oczekiwania organizatorów, udało się zebrać ponad 30 tysięcy złotych. ■

Bal Lekarza TK DIL w Zgorzelcu

Fot. z archiwum autorek

TYM RAZEM W STYLU GREYA

Po raz jedenasty Terenowe Koło DIL w Zgorzelcu zorganizowało Bal Lekarza. Ponad 150 medyków z osobami towarzyszącymi bawiło się 24 stycznia w Pałacu w Łagowie. Wśród gości byli także koledzy z Görlitz.

Po ubiegłorocznej „Gali Oskarowej” postanowiłyśmy wyjść naprzeciw kryzysowi czytelnictwa w kraju i skusić medyków konwencją „Pięćdziesięciu twarzy Greya”. Frekwencja świadczy o tym, że nam się to udało.

Były przepiękne dekoracje, wykwintne jedzenie, czarne maski dla wszystkich, Vertigo Ivent Bar z Krakowa z pokazem mistrza Polski w sztuce barmańskiej i drinkami. Małgorzata, absolwentka Politechniki Śląskiej, finalistka międzynarodowych mistrzostw Pole Dance Show zaprezentowała nam ten niezwykle styl tańca. DJ Daniel przygotował specjalny repertuar taneczny (bez Sławomira i Martyniuka...).

Tę krótką, karnawałową noc, pełną wesołości i bez troski, uwieczniliśmy na zdjęciach. Uczestnicy balu mieli okazję za-

siąść na czerwonym szesławgu przed obiektywem zaprzyjaźnionego fotografa. O czwartej nad ranem niektórzy zapisywali się na przyszłoroczny bal... ■

Ewa Motyka, Marta Wójcik

Miłośników tańca ciągle przybywa!

25 stycznia odbyło się pierwsze w 2020 r. spotkanie taneczne – ponownie osadzone w gorącym, brazylijskim klimacie Rio de Janeiro. I od razu okazało się ogromnym sukcesem!

Dwoje z prezesów DRL – dr Bożena Kaniak oraz dr Piotr Knast – mogą być z siebie dumni! Ich organizatorskie zdolności zaowocowały nadzwyczajną frekwencją podczas ostatniego tanecznego spotkania – pojawiło się na nim ponad 50 osób. Pod baczным okiem naszego instruktora Grzegorza Kijkowskiego przybyłe pary rozgrzały parkiet do czerwoności. Takich tancerzy nawet karnawał w Rio by się nie powstydził! ■

K.N.

Wrocławski Bal Nadziei 2020

Fot. A.W.

Ponad 150 tys. zł – aż tyle udało się zbierać podczas aukcji charytatywnej, która zasiliło konto Dolnośląskiego Centrum Onkologii – Centrum Chorób Piersi Breast Unit. Pieniądze te umożliwią zakup nowego sprzętu wspomagającego leczenie nowotworów piersi.

Charytatywnym celem balu było sfinansowanie zakupu nowego sprzętu medycznego przez Centrum Chorób Piersi Breast Unit, przede wszystkim systemu chłodzenia skóry głowy zapobiegającego wypadaniu włosów podczas leczenia chemioterapią.

Wrocławski Bal Nadziei 2020 pod honorowym patronatem prezydenta miasta Jacka Sutryka został zorganizowany 25 stycznia we Wrocławskim Centrum Kongresowym przez Fenix Charity Club. Stowarzyszenie to, któremu przewodzi Elżbieta Jeż-Poniżnik, w przeszłości organizowało już różnego rodzaju charytatywne akcje i zbiórki pieniędzy.

Uczestników balu przywitała wiceprzewodnicząca Fenix Charity Club Agata Gwadera-Urlep, przedstawiając gościom charytatywny cel spotkania. Było nim sfinansowanie zakupu nowego sprzętu medycznego przez Centrum Chorób Piersi Breast Unit, przede wszystkim systemu chłodzenia skóry głowy zapobiegającego wypadaniu włosów podczas leczenia chemioterapią.

Ze swoim przemówieniem wystąpił prof. Rafał Matkowski, szef Centrum Chorób Piersi. Przedstawił zebrany główne zadania Breast Unit, a także podkreślił znaczenie profilaktyki i właściwej terapii chorych na nowotwór pęcherzyka.

Przedmioty wylicytowane podczas aukcji pochodziły od osób prywatnych, jak i różnego rodzaju organizacji i instytucji. Znalazł się wśród nich egzemplarz „Ksiąg Jakubowych” noblistki Olgi Tokarczuk wraz z dedykacją i autografem autorki, sprzedany za 18 tys. zł. Dużym zainteresowaniem cieszyła się też m.in. piłka futbolowa podpisana przez Roberta Lewandowskiego, подарowana przez PZPN, która osiągnęła kwotę 20 tys. zł. Za taką samą cenę wylicytowano jedwabny krawat wraz z muszką przekazany przez prezydenta Wrocławia Jacka Sutryka. Miłośnicy sztuki mieli za to okazję „powalczyć” o linoryt „The King’s Arrival” Picassa z 1954 r. (sprzedany za 30 tys. zł) oraz litografię „La parapluie et l’horloge” Marca Chagalla (sprzedana za 25 tys. zł).

Licytacja została otwarta pod hasłem „Hope for Australia”, co stanowiła piękny akt solidarności z walczącym z pożarami kontynentem. Wystawiono też na sprzedaż drzewko nadziei – jodłę koreańską, którą ostatecznie zakupiono za 6 tys. zł. ■

K.N.

PRAWO NA CO DZIEŃ

Mec. Beata Kozyra-Łukasiak – radca prawny DIL

14 stycznia 2020 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 stycznia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób występujących o wydanie pozwolenia na broń lub zgłaszających do rejestru broń pneumatyczną oraz posiadających pozwolenie na broń lub zarejestrowaną broń pneumatyczną, opublikowane w Dz. U. z 2020 r., poz. 45.

Szkolenia z zakresu przeprowadzania badań lekarskich i wydawania orzeczeń lekarskich oraz szkolenia z zakresu przeprowadzania badań psychologicznych i wydawania orze-

Dokumenty ewidencji odpadów sporządza się za pośrednictwem indywidualnego konta w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.

Informacje zawarte w karcie ewidencji odpadów, sporządzonej w tej formie, wprowadza się do BDO niezwłocznie po ustaniu awarii, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia ustania awarii.

czeń psychologicznych, ukończone przed 21 sierpnia 2019 r. – zachowują ważność, natomiast rozpoczęte i niezakończone przed tym dniem są prowadzone na podstawie przepisów wymienionego wyżej rozporządzenia.

31 stycznia 2020 r. weszła w życie Ustawa z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, opublikowana w Dz. U. z 2020 r., poz. 150.

Dokumenty ewidencji odpadów sporządza się za pośrednictwem indywidualnego konta w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.

W przypadku awarii systemu teleinformatycznego, w którym Baza danych o produktach i opakowaniach oraz

Więcej na stronie:
www.dilnet.wroc.pl/
zakładka PRAWO

o gospodarce odpadami (BDO) jest prowadzona, uniemożliwiającej sporządzanie dokumentów ewidencji odpadów w sposób określony powyżej, sporządza się dokumenty ewidencji odpadów w formie papierowej lub elektronicznej poza Bazą danych, przez czas trwania awarii.

W przypadku zastosowania formy papierowej przekazujący odpady sporządza kartę przekazania odpadów w odpowiedniej liczbie egzemplarzy dla każdego z posiadaczy odpadów – przekazującego odpady, każdego transportującego odpady oraz przejmującego odpady.

Administrator Bazy danych zamieszcza komunikat o czasie trwania awarii na swojej stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej rejestru umożliwiającej dostęp do indywidualnego konta w BDO, o ile jest to technicznie możliwe.

W przypadku awarii systemu teleinformatycznego, kierujący środkiem transportu, którym są transportowane odpady, jest obowiązany posiadać w trakcie transportu odpowiednio kartę przekazania odpadów lub jej kopię, sporządzoną w formie papierowej lub elektronicznej poza Bazą danych.

Informacje zawarte w karcie ewidencji odpadów, sporządzonej w tej formie, wprowadza się do BDO niezwłocznie po ustaniu awarii, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia ustania awarii.

Informacje zawarte w karcie przekazania odpadów, sporządzonej w formie określonej powyżej, posiadacz odpadów, który przekazuje odpady, wprowadza do Bazy danych niezwłocznie po ustaniu awarii, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia ustania awarii.

Posiadacz odpadów, który przejmuje odpady, oraz transportujący odpady, wprowadzają do Bazy danych odpowiednio informacje o przejęciu odpadów lub o potwierdzeniu transportu odpadów niezwłocznie po wystawieniu karty przekazania odpadów przez posiadacza odpadów, który przekazuje odpady.

Wzór karty **przekazania odpadów** sporządzanej w przypadku awarii systemu teleinformatycznego określa załącznik nr 5a do ustawy. Wzór karty **ewidencji odpadów** sporządzanej w przypadku awarii systemu teleinformatycznego określa załącznik nr 5c do ustawy. Wzór karty **ewidencji odpadów niebezpiecznych** sporządzanej w przypadku awarii systemu teleinformatycznego określa załącznik nr 5g do ustawy.

Wytwórca odpadów obowiązany do prowadzenia ewidencji odpadów sporządza roczne sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami.

Podmioty obowiązane do sporządzenia sprawozdań o gospodarowaniu odpadami składają je w terminie do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy marszałkowi województwa. Podmioty sporządzają te sprawozdania za pośrednictwem indywidualnego konta w Bazie danych.

W przypadku awarii systemu teleinformatycznego, w którym BDO jest prowadzona, uniemożliwiającej złożenie sprawozdań w powyższym terminie, podmioty obowiązane składają sprawozdania niezwłocznie po ustaniu awarii.

Administrator Bazy danych zamieszcza komunikat o czasie trwania awarii na swojej stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej rejestru umożliwiającej dostęp do indywidualnego konta w BDO, o ile jest to technicznie możliwe.

Podmioty obowiązane do sporządzenia sprawozdań za 2019 r. składają je w terminie do 30 czerwca 2020 r.

Kto wbrew obowiązкови nie prowadzi ewidencji odpadów albo prowadzi tę ewidencję w sposób nieterminowy lub niezgodnie ze stanem rzeczywistym, podlega karze grzywny. Tej samej karze podlega, kto wbrew obowiązкови nie wprowadza albo nie wprowadza w terminie do BDO informacji zawartych

w dokumentach ewidencji odpadów sporządzonych w formie papierowej lub elektronicznej poza Bazą danych.

W okresie **do 30 czerwca 2020 r.** dopuszcza się sporządzanie dokumentów ewidencji odpadów w formie papierowej, z tym że prowadzenie karty przekazania odpadów w formie papierowej jest dopuszczalne, jeżeli przekazujący odpady wystawi kartę przekazania odpadów w tej formie.

W powyższym przypadku kierujący środkiem transportu, którym są transportowane odpady, jest obowiązany posiadać w trakcie transportu odpowiednio kartę przekazania odpadów lub jej kopię sporządzoną w formie papierowej.

Dokumenty ewidencji odpadów sporządzone w formie papierowej wprowadza się do Bazy danych niezwłocznie. Wprowadzanie tych dokumentów należy zakończyć nie później niż w terminie do 31 lipca 2020 r.

Przekazujący odpady sporządza kartę przekazania odpadów w odpowiedniej liczbie egzemplarzy dla każdego z posiadaczy odpadów – przekazującego odpady, każdego transportującego odpady oraz przejmującego odpady.

Wzór **karty przekazania odpadów** sporządzanej w formie papierowej określa załącznik nr 5a do ustawy. Wzór **karty ewidencji odpadów** sporządzanej w formie papierowej określa załącznik nr 5c do ustawy. Wzór **karty ewidencji odpadów niebezpiecznych** sporządzanej w formie papierowej określa załącznik nr 5g do ustawy.

Powyższe przepisy stosuje się do prowadzenia ewidencji odpadów od 1 stycznia 2020 r.

4 lutego 2020 r. zostało opublikowane w Dz.U. z 2020 r., poz. 172 Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 stycznia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o podstawowej opiece zdrowotnej.

6 lutego 2020 r. zostało opublikowane w Dz. U. z 2020 r., poz. 186 Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 grudnia 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wyrobach medycznych.

12 lutego 2020 r. zostało opublikowane w Dz. U. z 2020 r., poz. 220 Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 grudnia 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej. »

13 lutego 2020 r. zostało opublikowane w Dz. U. z 2020 r., poz. 233 Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 stycznia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki społecznej w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania.

1 kwietnia 2020 r. wchodzi w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 lutego 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie stażu podyplomowego lekarza i lekarza dentysty, opublikowane w Dz. U. z 2020 r., poz. 198.

Lekarz, lekarz dentysta odbywający staż podyplomowy otrzymuje zasadnicze wynagrodzenie miesięczne w wysokości 2700 zł.

Do 31 marca 2020 r. lekarz, lekarz dentysta odbywający staż otrzymuje zasadnicze wynagrodzenie miesięczne w wysokości 2600 zł. Przepis wchodzi w życie 8 lutego 2020 r. z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 r.

Marszałek województwa przekazuje środki finansowe na wydatki wynikające z podwyższenia wynagrodzenia zasadniczego dla lekarzy i lekarzy dentystów, którzy ukończyli staż podyplomowy po 31 grudnia 2019 r., a przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie porozumienia jednostce, która zatrudniała tych lekarzy.

25 kwietnia 2020 r. wchodzi w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów elektronicznej dokumentacji medycznej, opublikowane w Dz. U. z 2019 r., poz. 2029.

W wyniku nowelizacji rozporządzenia do wykazu elektronicznej dokumentacji medycznej, którą stanowią:

- informacja o rozpoznaniu choroby, problemu zdrowotnego lub urazu, wynikach przeprowadzonych badań, przyczynie odmowy przyjęcia do szpitala, udzielonych świadczeniach zdrowotnych oraz ewentualnych zaleceniach – w przypadku odmowy przyjęcia pacjenta do szpitala;
- informacja dla lekarza kierującego świadczeniobiorcę do

poradni specjalistycznej lub leczenia szpitalnego o rozpoznaniu, sposobie leczenia, rokowaniu, ordynowanych lekach, środkach spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobach medycznych, w tym okresie ich stosowania i sposobie dawkowania oraz wyznaczonych wizytach kontrolnych;

• karta informacyjna z leczenia szpitalnego
dodano:

- **od 25 kwietnia 2020 r.** opis badań diagnostycznych, innych niż badania laboratoryjne.
- **od 25 kwietnia 2021 r.** wyniki badań laboratoryjnych wraz z opisem. ■

SPROSTOWANIE

W wydaniu lutowym „Medium” (nr 2/2020), w rubryce Prawo na co dzień, z przyczyn niezawinionych przez autorkę, akt prawny o treści: „23 listopada 2019 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2019 r. w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie środków odurzających, substancji psychotropowych, prekursorów kategorii 1 i preparatów zawierających te środki lub substancje, opublikowane w Dz. U. z 2019 r., poz. 2301” został opatrzony niewłaściwym tekstem zasadniczym (s. 36). Przepraszamy za uchybienie mec. Beatę Kozyrę-Łukasiak oraz naszych Czytelników.

Tekst zasadniczy, do którego odnosił się przytoczony akt prawny, brzmi: Na recepcie wystawianej na preparat zawierający środek odurzający lub substancję psychotropową podaje się, oprócz danych określonych w przepisach ustawy – Prawo farmaceutyczne – jeżeli mają zastosowanie, sumaryczną ilość środka odurzającego lub substancji psychotropowej albo ilość środka odurzającego lub substancji psychotropowej wyrażoną za pomocą ilości jednostek dawkowania oraz wielkości dawki, przy czym dla recepty w postaci papierowej ilość tę podaje się słownie.

Magdalena Janiszewska, red. nacz. „Medium”

XXXIX ZJAZD DELEGATÓW DIL

Dolnośląska Rada Lekarska
we Wrocławiu ustaliła
termin

XXXIX Zjazdu Delegatów DIL
na dzień
**25 kwietnia 2020 roku
(sobota).**

ZJAZD ABSOLWENTÓW AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1968

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
Zapraszamy na spotkanie koleżeńskie absolwentów Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się w dniach 18-20 września 2020 r. Miejsce spotkania będzie ośrodek Vital & SPA Resort Szarotka w Zieleńcu.

Program zjazdu

18 września 2020 r. (piątek)

od godz. 14.00 Zakwaterowanie w ośrodku
godz. 18.00-24.00 Grill przy biesiadnej muzyce

19 września 2020 r. (sobota)

godz. 8.00-10.00 Śniadanie
godz. 10.30 Wykład „Zieleniec – wczoraj, dzisiaj, jutro” – dr Józef Dziąsko, prezes Stowarzyszenia Zieleniec
godz. 12.00 Msza święta – kościół św. Anny w Zieleńcu
godz. 13.00 Czas wolny, spacer po Zieleńcu
godz. 15.00 Obiad, czas wolny
godz. 19.00-2.00 Uroczysta kolacja
20 września 2020 r. (niedziela)
godz. 8.00-11.00 Śniadanie i pożegnania

Opłata za uczestnictwo w zjeździe wynosi od absolwenta/osoby towarzyszącej 500 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 66 1090 2590 0000 0001 3393 3014 do 31.03.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1968”. Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz panińskiego.

Do dyspozycji gości pokoje dwu-/trzyosobowe – proszę o e-mailowe zgłaszanie nazwisk Kolegów i Koleżanek, z którymi chcą być Państwo zakwaterowani.

UWAGA!!! W ośrodku zapewnione jest bezpłatne korzystanie z kompleksu basenowego, jacuzzi, saun, urządzeń fitness, jak również dostęp do bezprzewodowego internetu oraz bezpłatny parking.

Za Komitet Organizacyjny
Krystyna Czernik, Wojciech Durek, Andrzej Karmowski, Bogusław Kudyba
Wanda Poradowska-Jeszke,
Wacław Weyde, Krzysztof Wronecki

JUBILEUSZOWY ZJAZD ABSOLWENTÓW AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1970

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
Zapraszamy na uroczyste obchody z okazji 50-lecia uzyskania absolutorium, które odbędą się 13 czerwca 2020 r. (sobota) we Wrocławiu.

Program zjazdu

12 czerwca 2020 r. (piątek)

dla zainteresowanych – płatne dodatkowo 100 zł
godz. 19.00 Zwiedzanie z przewodnikiem Afrykarium (ZOO Wrocław, ul. Wróblewskiego 1-5, 51-618 Wrocław)
godz. 20.00 Kolacja w restauracji „Laguna Bistro” (w budynku Afrykarium)

13 czerwca 2020 r. (sobota)

godz. 10.00 Msza święta (kościół Najświętszego Imienia Jezus, pl. Uniwersytecki 1)
Część oficjalna – Uniwersytet Wrocławski, Oratorium Marianum/Aula Leopoldina

godz. 11.00 Śniadanie studenckie – Klub Uniwersytetu Wrocławskiego
godz. 12.00 Otwarcie zjazdu
godz. 12.10 Wystąpienie chóru Medici Cantantes Uniwersytetu Medycznego
Przemówienie JM rektora UM i uroczyste wręczenie dyplomów
Wykład okolicznościowy
Wspólne zdjęcie pamiątkowe
Uroczysta kolacja – Haston City Hotel (sala Chrysler, I piętro), Irysowa 1-3, 51-117 Wrocław

godz. 18.00

Opłata za uczestnictwo w zjeździe wynosi: sobota (część oficjalna + uroczysta kolacja) – 350 zł, osoba towarzysząca na uroczystej kolacji – 200 zł, część oficjalna (bez uroczystej kolacji) – 150 zł, Afrykarium (płatne dodatkowo) – 100 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 47 1140 2004 0000 3302 7877 4363 (odbiorca: Henryk Lisiak) do 31.03.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1970”. Koleżanki prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz panińskiego.

Istnieje możliwość rezerwacji noclegu w Haston City Hotel po preferencyjnych cenach pod numerem telefonu 71 322 50 00 lub 71 320 97 01 (prosimy o podanie hasła „rocznik 1970”). Płatność za hotel indywidualna (nie jest wliczona w cenę zjazdu).

Za Komitet Organizacyjny
Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska, Henryk Lisiak

ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1975

SZAFIROWY ZJAZD

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
Zapraszamy na spotkanie koleżeńskie z okazji 45-lecia ukończenia Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się w dniach 15-17 maja 2020 r. w „Zamku na skale” w Trzebiezowicach w Kotlinie Kłodzkiej (www.zameknaskale.pl).

Program zjazdu

15 maja 2020 r. (piątek)

od godz. 14.00 Zakwaterowanie w hotelu „Zamek na skale”
godz. 20.00 Uroczysty bankiet poprzedzony wspólnym zdjęciem pamiątkowym

16 maja 2020 r. (sobota)

godz. 8.30-10.00 Śniadanie
godz. 11.00 Wycieczka krajoznawcza w góry (transport busem do Międzygórza – Wodospad Wilczki; pieszo ok. 1,5 godziny do schroniska „Na Iglicznej”, następnie do miejscowości Wilkanów ok. godziny, powrót busem do hotelu)
godz. 18.00 Obiadokolacja z „wieczorkiem wspominkowym”, a następnie nocne zwiedzanie zamku

17 maja 2020 r. (niedziela)

godz. 9.00-11.00 Śniadanie i pożegnania

Opłata za uczestnictwo w zjeździe wynosi 700 zł (spotkanie bez osób towarzyszących).

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 32 1020 5226 0000 6102 0334 3431 (odbiorca Ewa Lewczuk) do 31.03.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1975”. Panie prosimy

o podanie nazwiska obecnego oraz panińskiego. Bliższych informacji udziela Ewa Lewczuk (Kulej), tel. 691 348 007; e-mail: ewalewcz@gmail.com

Za Komitet Organizacyjny
Ewa Lewczuk (Kulej)

ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1977

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
Zapraszamy na spotkanie koleżeńskie absolwentów Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się w dniach 4-6 września 2020 r. w Kudowie-Zdroju (Hotel Kudowa**** Manufaktura Relaksu, ul. Pogodna 16, 57-350 Kudowa-Zdrój).

Program zjazdu

4 września 2020 r. (piątek)

od godz. 15.00 Zakwaterowanie w hotelu
godz. 18.00-2.00 Grill przy biesiadnej muzyce

5 września 2020 r. (sobota)

godz. 7.00-10.00 Śniadanie, czas wolny, spacer po uzdrowisku
godz. 13.30 Pamiątkowe zdjęcie grupowe przed ośrodkiem
godz. 14.00 Obiad
godz. 18.00-2.00 Grill przy biesiadnej muzyce
6 września 2020 r. (niedziela)
godz. 7.00-10.00 Śniadanie i pożegnania
do godz. 11.00 Wymeldowania

Opłata za uczestnictwo w zjeździe wynosi od absolwenta/osoby towarzyszącej 550 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 87 1090 2398 0000 0001 4377 3356 (odbiorca Małgorzata Rudnicka) do 31.03.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1977”. Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz panińskiego.

Do dyspozycji gości pokoje dwu-/trzyosobowe – proszę o e-mailowe zgłaszanie nazwisk Kolegów i Koleżanek, z którymi chcą być Państwo zakwaterowani.

UWAGA!!! W ośrodku zapewnione jest bezpłatne korzystanie ze strefy relaksu: krytego basenu z atrakcjami wodnymi (gejzer, kaskada, masażery), jacuzzi, strefy saun (sucha, infrared, łaźnia parowa), urządzeń fitness, jak również dostęp do bezprzewodowego internetu oraz bezpłatny parking.

Za Komitet Organizacyjny
Andrzej Bugajski, Jolanta Kasperkiewicz-Skałeczka, Małgorzata Rudnicka, Danuta Sidor

ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1985

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
Zapraszamy na spotkanie koleżeńskie z okazji 35-lecia ukończenia Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się w dniach 29-31 maja 2020 r. w ośrodku Vital & SPA Resort Szarotka w Zieleńcu.

Program zjazdu

29 maja 2020 r. (piątek)

od godz. 14.00 Zakwaterowanie w ośrodku
godz. 18.00-24.00 Grill przy biesiadnej muzyce

30 maja 2020 r. (sobota)

godz. 8.00-10.00 Śniadanie
godz. 10.15 Msza św. – kościół św. Anny »

godz. 13.30 w Zieleńcu, czas wolny, spacer po Zieleńcu
 Pamiątkowe zdjęcie grupowe przed ośrodkiem
 godz. 14.00 Obiad
 godz. 15.00 Czas wspomnień, prezentacje
 godz. 19.00-2.00 Bankiet
31 maja 2020 r. (niedziela)
 godz. 8.00-10.00 Śniadanie i pożegnania

Oплата za uczestnictwo w zjeździe wynosi od absolwenta/osoby towarzyszącej:
 piątek-niedziela z noclegami – 500 zł,
 sobota-niedziela z noclegiem – 350 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 22 1050 1908 1000 0097 2210 6052 (odbiorca Dorota Radziszewska) do 31.03.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1985”. Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz panieńskiego.

Do dyspozycji gości pokoje dwu-/trzyosobowe – proszę o e-mailowe zgłaszanie nazwisk Kolegów i Koleżanek, z którymi chcą być Państwo zakwaterowani.

UWAGA!!! W ośrodku zapewnione jest bezpłatne korzystanie z kompleksu basenowego, jacuzzi, saun, urządzeń fitness, jak również dostęp do bezprzewodowego internetu oraz bezpłatny parking.

Za Komitet Organizacyjny
 Jacek Chodorski, Dorota Radziszewska,
 Andrzej Stawarski

ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU STOMATOLOGICZNEGO AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1985

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
 Zapraszamy na spotkanie koleżeńskie z okazji 35-lecia ukończenia Wydziału Stomatologicznego Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się w dniach 22-24 maja 2020 r. Miejscem spotkania będzie ośrodek Tarasy Wang w Karpaczu (ul. Na Śnieżkę 3, 58-540 Karpacz).

Program zjazdu

22 maja 2020 r. (piątek)
 od godz. 14.00 Zakwaterowanie w ośrodku
 godz. 18.00-24.00 Grill
23 maja 2020 r. (sobota)
 godz. 8.00-10.30 Śniadanie
 godz. 11.00 Msza św. (kościół pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny, ul. Konstytucji 3 Maja 44, Karpacz), czas wolny, spacer po Karpaczu
 godz. 14.00 Obiad, czas wolny
 godz. 19.00-2.00 Bankiet/uroczysta kolacja
24 maja 2020 r. (niedziela)
 godz. 8.00-10.30 Śniadanie i pożegnania
 do godz. 12.00 Wymeldowania

Oплата za uczestnictwo w zjeździe wynosi od absolwenta/osoby towarzyszącej 500 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 76 1140 2004 0000 3702 7937 7470 (odbiorca Aneta Łojewska) do 31.03.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1985”. Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz panieńskiego.

Do dyspozycji gości pokoje dwu-/trzyosobowe – proszę o e-mailowe zgłaszanie nazwisk Kolegów i Koleżanek, z którymi chcą być Państwo zakwaterowani.

UWAGA!!! W ośrodku zapewnione jest bezpłatne korzystanie z jacuzzi, saun, jak również dostęp do bezprzewodowego internetu oraz bezpłatny monitorowany parking.

Za Komitet Organizacyjny
 Aneta Łojewska, Waldemar Jarosiewicz

ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1990

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
 Zapraszamy na spotkanie koleżeńskie z okazji 30-lecia ukończenia Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się w dniach 5-7 czerwca 2020 r. Miejscem spotkania będzie ośrodek Vital & SPA Resort Szarotka w Zieleńcu.

Program zjazdu

5 czerwca 2020 r. (piątek)
 od godz. 14.00 Zakwaterowanie w ośrodku
 godz. 18.00-24.00 Grill przy biesiadnej muzyce
6 czerwca 2020 r. (sobota)
 godz. 8.00-10.00 Śniadanie
 godz. 10.15 Msza św. – kościół św. Anny w Zieleńcu, czas wolny, spacer po Zieleńcu
 godz. 13.30 Pamiątkowe zdjęcie grupowe przed ośrodkiem
 godz. 14.00 Obiad, czas wolny
 godz. 19.00-2.00 Bankiet
7 czerwca 2020 r. (niedziela)
 godz. 9.00-10.00 Śniadanie i pożegnania

Oплата za uczestnictwo w zjeździe wynosi od absolwenta/osoby towarzyszącej:
 piątek-niedziela z noclegami – 500 zł,
 sobota-niedziela z noclegiem – 350 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 63 1140 2004 0000 3402 7877 0728 (odbiorca Ewa Willak-Janc) do 31.03.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1990”. Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz panieńskiego.

Do dyspozycji gości pokoje dwu-/trzyosobowe – proszę o e-mailowe zgłaszanie nazwisk Kolegów i Koleżanek, z którymi chcą być Państwo zakwaterowani.

UWAGA!!! W ośrodku zapewnione jest bezpłatne korzystanie z kompleksu basenowego, jacuzzi, saun, urządzeń fitness, jak również dostęp do bezprzewodowego internetu oraz bezpłatny parking.

Za Komitet Organizacyjny
 Wojciech Apoznański, Ewa Willak-Janc,
 Teresa Żak (Biercewicz)

ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1995

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
 Zapraszamy na kolejne spotkanie koleżeńskie, tym razem z okazji 25-lecia ukończenia Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się w dniach 25-27 września 2020 r. Miejscem spotkania będzie ośrodek Vital & SPA Resort Szarotka w Zieleńcu.

Program zjazdu

25 września 2020 r. (piątek)
 od godz. 14.00 Zakwaterowanie w ośrodku
 godz. 18.00-24.00 Grill przy biesiadnej muzyce
26 września 2020 r. (sobota)
 godz. 8.00-10.00 Śniadanie
 godz. 10.15 Msza św. – kościół św. Anny w Zieleńcu, czas wolny, spacer po Zieleńcu
 godz. 13.30 Pamiątkowe zdjęcie grupowe przed ośrodkiem
 godz. 14.00 Obiad, czas wolny
 godz. 19.00-2.00 Bankiet
27 września 2020 r. (niedziela)
 godz. 9.00-10.00 Śniadanie i pożegnania

Oплата za uczestnictwo w zjeździe wynosi od absolwenta/osoby towarzyszącej:
 piątek-niedziela z noclegami – 500 zł,
 sobota-niedziela z noclegiem – 350 zł.

Wpłaty prosimy dokonywać na konto: 66 1090 2590 0000 0001 3393 3014 do 31.03.2020 r. z dopiskiem „Zjazd 1995”. Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz panieńskiego.

Do dyspozycji gości pokoje dwu-/trzyosobowe – proszę o e-mailowe zgłaszanie nazwisk Kolegów i Koleżanek, z którymi chcą być Państwo zakwaterowani.

UWAGA!!! W ośrodku zapewnione jest bezpłatne korzystanie z kompleksu basenowego, jacuzzi, saun, urządzeń fitness, jak również dostęp do bezprzewodowego internetu oraz bezpłatny parking.

Za Komitet Organizacyjny
 Radek Tarkowski

Bliższych informacji udziela Patrycja Malec, kom. 501 217 204, e-mail: patka.malec@wp.pl

ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU LEKARSKIEGO AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU ROCZNIK 1980

Zjazd z okazji 40-lecia dyplomu planujemy w dniach 19-21.06.2020.
 Miejsce: Zieleniec, Vital & Spa Resort Szarotka

Zgłoszenie uczestnictwa należy kierować na adres:
 zjazdroku2020@gmail.com

Koleżanki i Koledzy, którzy zgłoszą chęć uczestniczenia otrzymają drugi komunikat ze szczegółami.
 Serdecznie zapraszamy. Nie zwlekajcie z rejestracją!

Wanda Krowińska, Renata Tuchendler,
 Andrzej Szuba, Dariusz Patrzałek

Dziekan Wydziału Lekarskiego prof. dr hab. Andrzej Hendrich zaprasza na kursy:

Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zapraszają lekarzy specjalizujących się w medycynie rodzinnej na obowiązkowy kurs (z listy CMKP):

WYBRANE PROBLEMY KLINICZNE

Termin kursu (kurs nieciągły):

24-28.02.2020 r., 9-13.03.2020 r.,

23-27.03.2020 r., 20-24.04.2020 r.,

11-15.05.2020 r., 01-04.06.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr hab. Agnieszka Mastalerz-Migas

Miejsce kursu: Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej, ul. Syrokomli 1, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Urologii i Onkologii Urologicznej UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w urologii na obowiązkowy kurs (z listy CMKP):

WARSZTATY DYDAKTYCZNE

– LAPAROSKOPIA W UROLOGII

Termin kursu: 23-24.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

prof. dr hab. Romuald Zdrojowy

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Urologii

i Onkologii Urologicznej, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 10

Kursy bezpłatne

Katedra i Klinika Nefrologii i Medycyny Transplantacyjnej UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w nefrologii na obowiązkowy kurs (z listy CMKP):

TRANSPLANTOLOGIA KLINICZNA

Termin kursu: 9-11.03.2020 r., godz. 9.00

Kierownik naukowy kursu:

prof. dr hab. Magdalena Krajewska

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Nefrologii

i Medycyny Transplantacyjnej, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kurs bezpłatny – 18 punktów edukacyjnych

II Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w położnictwie i ginekologii trybem dotychczasowym, jak i trybem modułowym, na obowiązkowy kurs (z listy CMKP):

DIAGNOSTYKA I TERAPIA PŁODU

Termin kursu: 9-13.03.2020 r., godz. 9.00

Kierownik naukowy kursów:

prof. dr hab. Mariusz Zimmer

Miejsce kursów: II Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa UMW, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kursy bezpłatne

I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w położnictwie i ginekologii trybem modułowym na obowiązkowy kurs (z listy CMKP):

**DIAGNOSTYKA I LECZENIE
CHORÓB NOWOTWOROWYCH
NARZĄDÓW PŁCIOWYCH**

Termin kursu: 16-20.03.2020 r., godz. 9.00

Kierownik naukowy kursu:

dr hab. Lidia Hirnle, prof. nadzw.

Miejsce kursu: I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa UMW, ul. T. Chałubińskiego 3, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kursy bezpłatne

Katedra i Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w dermatologii i wenerologii na obowiązkowy kurs (z listy CMKP):

DERMATOLOGIA ESTETYCZNA

Termin kursu: 18-20.03.2020 r., godz. 9.00

Kierownik naukowy kursu:

dr n. med. Danuta Nowicka

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii ul. T. Chałubińskiego 1, Wrocław

Liczba uczestników: 40

Kurs bezpłatny – 18 punktów edukacyjnych

Katedra i Klinika Urologii i Onkologii Urologicznej UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w urologii na obowiązkowe kursy (z listy CMKP):

NEUROUROLOGIA

Termin kursu: 20-21.04.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

prof. dr hab. Romuald Zdrojowy

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Urologii i Onkologii Urologicznej, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 10

Kurs bezpłatny – 12 punktów edukacyjnych

Katedra i Klinika Hematologii, Nowotworów Krwi i Transplantacji Szpiku UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza wszystkich lekarzy/lekarzy dentystów specjalizujących się trybem modułowym na obowiązkowy kurs (z listy CMKP):

PRZETACZANIE KRWI I JEJ SKŁADNIKÓW

Termin kursu: 23-24.04.2020 r., godz. 8.00

Kierownik naukowy kursu:

prof. dr hab. Maria Podolak-Dawidziak

Miejsce kursu: Regionalne Centrum

Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, ul.

Czerwonego Krzyża 5, Wrocław

Liczba uczestników: 40

Kurs bezpłatny – 12 punktów edukacyjnych

Katedra i Klinika Neurologii UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w neurologii na obowiązkowy kurs (z listy CMKP):

ELEKTROENCEFALOGRAFIA

Termin kursu: 18-19.05.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr hab. Anna Pokryszko-Dragan

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Neurologii, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 15

Kurs bezpłatny – 12 punktów edukacyjnych.

II Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w położnictwie i ginekologii trybem dotychczasowym, jak i trybem modułowym na obowiązkowe kursy (z listy CMKP):

**ENDOSKOPIA – KURS PRAKTYCZNY
INDYWIDUALNY**

**Termin kursu: 30.03-3.04.2020 r.,
godz. 9.00**

**ULTRASONOGRAFIA – KURS PRAKTYCZNY
INDYWIDUALNY**

Termin kursu: 6-10.04.2020 r., godz. 9.00

**PATOFIZJOLOGIA CIĄŻY, PORODU
I POŁOGU**

Termin kursu: 11-15.05.2020 r., godz. 9.00

Kierownik naukowy kursów:

prof. dr hab. Mariusz Zimmer

Miejsce kursów: II Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa UMW, ul. Borowska 213, Wrocław

Kursy bezpłatne

I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w położnictwie i ginekologii trybem modułowym na obowiązkowe kursy (z listy CMKP):

**STANY NAGŁĄŻE I KRWOTOKI
W POŁOŻNICTWIE I GINEKOLOGII**

Termin kursu: 20-24.04.2020 r., godz. 9.00

**PATOFIZJOLOGIA CIĄŻY,
PORODU I POŁOGU**

Termin kursu: 1-5.06.2020 r., godz. 9.00

Kierownik naukowy kursów:

dr hab. Lidia Hirnle, prof. nadzw.

Miejsce kursów: I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa UMW, ul. T. Chałubińskiego 3, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kursy bezpłatne

Katedra i Klinika Chirurgii Urazowej i Chirurgii Ręki UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w ortopedii i traumatologii narządu ruchu trybem dotychczasowym i trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

**CHIRURGIA RĘKI
I CHIRURGIA REKONSTRUKCYJNA**

Termin kursu: 16-20.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr hab. Jerzy Gosk, prof. nadzw.

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Chirurgii Urazowej i Chirurgii Ręki UMW, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kurs bezpłatny

Katedra i Zakład Medycyny Sportowej UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zapraszają lekarzy specjalizujących się w medycynie sportowej»

trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

ORTOPEDIA I TRAUMATOLOGIA SPORTOWA

Termin kursu: 16-20.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr hab. Paweł Reichert, prof. nadzw.

Miejsce kursu: Katedra i Zakład Medycyny Sportowej UMW, ul. Borowska 213, Wrocław
Liczba uczestników: 20

Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Neonatologii UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w neonatologii trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

ŻYWIENIE W OKRESIE NOWORODKOWYM I NIEMOWLĘCYM

– AKTUALIZACJA ZALECEŃ

Termin kursu: 19-20.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr Agnieszka Szafrńska

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Neonatologii, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 10

Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Okulistyki UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w okulistyce trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

ZAPALENIA BŁONY NACZYNIOWEJ

Termin kursu: 20.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr hab. Anna Turno-Kręcicka

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Okulistyki, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kurs bezpłatny

Katedra Medycyny Sądowej UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza wszystkich lekarzy i lekarzy dentystów specjalizujących się w trybie modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

PRAWO MEDYCZNE

Termin kursu: 23-25.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr hab. Tomasz Jurek, prof. nadzw.

Miejsce kursu: Katedra Medycyny Sądowej UMW, ul. Mikulicza-Radeckiego, Wrocław

Liczba uczestników: 24

Kurs bezpłatny

Katedra i Zakład Medycyny Sportowej UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zapraszają lekarzy specjalizujących się w medycynie sportowej trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

WPROWADZENIA DO REHABILITACJI I FIZJOTERAPII

W MEDYCYNIE SPORTOWEJ

Termin kursu: 23-25.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr hab. Paweł Reichert, prof. nadzw.

Miejsce kursu: Katedra i Zakład Medycyny Sportowej UMW, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Medycyny Ratunkowej UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w medycynie ratunkowej trybem dotychczasowym i trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

RESUSCYTACJA

KRĄŻENIOWO-ODDECHOWA

Termin kursu: 23-27.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

lek. Chorasias Goutam

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Medycyny Ratunkowej UMW, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w anestezjologii i intensywnej terapii trybem dotychczasowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

ANESTEZJOLOGIA I INTENSYWNA TERAPIA DZIECIĘCĄ

Termin kursu: 23-27.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr hab. Magdalena Zielińska

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii UMW, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 15

Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Neonatologii UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w neonatologii trybem dotychczasowym i trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

ZASADY RESUSCYTACJI NOWORODKA

Termin kursu: 25.03.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr Monika Lachowska

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Neonatologii, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 10

Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w anestezjologii i intensywnej terapii trybem dotychczasowym i trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

INTENSYWNA TERAPIA DOROSŁYCH. POSTĘPY W INTENSYWNEJ TERAPII

Termin kursu: 30.03.-3.04.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr hab. Waldemar Goździk, prof. nadzw.

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Anestezjologii

i Intensywnej Terapii UMW, ul. Borowska 213, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kurs bezpłatny

I Katedra i Klinika Ginekologii i Położnictwa UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w neonatologii terapii trybem dotychczasowym i trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

PODSTAWY PATOLOGII I FIZJOLOGII NOWORODKA

Termin kursu: 30.03.-3.04.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr Małgorzata Czyżewska

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii UMW, ul. Chałubińskiego 3, Wrocław

Liczba uczestników: 20

Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w diabetologii trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

DIABETOLOGIA WIEKU ROZWOJOWEGO

Termin kursu: 17-18.04.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

prof. dr hab. Anna Noczyńska

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego UMW, ul. Chałubińskiego 2a, Wrocław

Liczba uczestników: 30

Kurs bezpłatny

Katedra Medycyny Sądowej UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza wszystkich lekarzy i lekarzy dentystów specjalizujących się w trybie modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

PRAWO MEDYCZNE

Termin kursu: 20-22.04.2020 r.

Kierownik naukowy kursu:

dr hab. Tomasz Jurek, prof. nadzw.

Miejsce kursu: Katedra Medycyny Sądowej UMW, ul. Mikulicza-Radeckiego 4, Wrocław

Liczba uczestników: 24

Kurs bezpłatny

Katedra i Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej UM im. Piastów Śląskich we Wrocławiu zaprasza lekarzy specjalizujących się w pediatrii trybem modułowym na kurs obowiązkowy (z listy CMKP):

CHOROBY NOWOTWOROWE U DZIECI

Termin kursu: 22-24.04.2020 r.

Kierownik naukowy kursu: dr Wojciech Pietras

Miejsce kursu: Katedra i Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej UMW, ul. Borowska 213, we Wrocławiu

Liczba uczestników: 40

Kurs bezpłatny

Zapraszamy na szkolenie, które odbędzie się **7 marca 2020 r. (sobota) w godzinach 9.00-14.00** w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej przy ul. Kazimierza Wielkiego 45 we Wrocławiu.

pt. „FIZJOTERAPIA W PEDIATRII”

Wykładowca dr n. med. Agnieszka Ptak

Szkolenie przeznaczone jest wyłącznie dla lekarzy i lekarzy dentyistów.
Szkolenie ma charakter teoretyczno-praktyczny.

Analiza rozwoju oparta jest o podstawy neurorozwojowe z odniesieniem do funkcjonalnego wykorzystania prawidłowego wzorca rozwoju.

Zagadnienia

1. Dziecko urodzone o czasie bez powikłań. Prawidłowy rozwój w pierwszych trzech miesiącach życia – wczesna diagnostyka, znaczenie dla karmienia naturalnego
2. Odstępstwa od harmonijnego rozwoju i ich konsekwencje dla procesu laktacji w pierwszych trzech miesiącach życia
3. Pielęgnacja i stymulacja rozwoju dziecka w wieku 0-3 miesięcy/-e. Znaczenie terapeutyczne
4. Pielęgnacja i stymulacja rozwoju dziecka w wieku 3-12 miesięcy. Znaczenie terapeutyczne

Na szkolenie obowiązują zapisy.

Liczba miejsc ograniczona.

Zainteresowanych prosimy o wysłanie swojego zgłoszenia na adres: renata.czajka@dilnet.wroc.pl

Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu

oraz Klinika Chorób Zakaźnych i Hepatologii Uniwersytetu Medycznego

im. Piastów Śląskich we Wrocławiu,

Katedra i Klinika Pediatrii i Chorób Infekcyjnych Uniwersytetu Medycznego

im. Piastów Śląskich we Wrocławiu,

Zakład Prawa Medycznego Katedry Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

oraz

I Oddział Zakaźny Kliniczny Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Gromkowskiego we Wrocławiu

zapraszają na konferencję

pt. „SZCZEPIENIA DOROSŁYCH W PRAKTYCE”

która odbędzie się 13 marca 2020 r. (piątek)

w godz. 8.30-14.30 w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.

Uczestnikowi konferencji przysługuje 5 punktów edukacyjnych.

Konferencja ma charakter ogólnodostępny dla bliżej nieokreślonej liczby uczestników, ograniczonej jedynie względami techniczno-organizacyjnymi. Udział w konferencji jest dobrowolny.

Kierownik naukowy konferencji

dr n. med. Anna Szymanek-Pasternak

Opiekunowie naukowcy konferencji

dr hab. Krzysztof Simon, prof. zw.
prof. dr hab. Leszek Szenborn

Program konferencji

godz. 8.30-9.00	Największe zagrożenia zdrowotne w 2019 r. według WHO ze szczególnym uwzględnieniem chorób zakaźnych
dr hab. Krzysztof Simon, prof. zw.
godz. 9.00-9.30	Szczepienia kobiet ciężarnych i planujących ciążę
prof. dr hab. Leszek Szenborn
godz. 9.30-10.30	Szczepienia u pacjentów z chorobą nowotworową oraz w różnych stanach immunosupresji
dr n. med. Agnieszka Matkowska-Kocjan
godz. 10.30-11.00	Przerwa
godz. 11.00-11.30	Szczepienia pracowników służby zdrowia i związana z nimi odpowiedzialność prawna
dr n. med. Marta Rorat, mgr prawa
godz. 11.30-12.00	Szczepienia zdrowych dorosłych – praktyczne przypadki
dr n. med. Anna Szymanek-Pasternak
godz. 12.00-12.30	Jak szczepionka może uratować urlop? Szczepienia w medycynie podróży
lek. Justyna Janocha-Litwin
godz. 12.30-12.50	Przerwa
godz. 12.50-13.20	Szczepionka, antybiotyki, a może immunoglobulina? Możliwości postępowania po ekspozycji na grypę, krztusiec i odrę
dr n. med. Sylwia Serafińska
godz. 13.20-13.40	Postępowanie po pogryzieniach przez zwierzęta – rola antybiotyku, immunoglobuliny i szczepień
lek. Karolina Rostkowska
godz. 13.40-14.00	Szczepionka przeciwko HPV
dr n. med. Monika Pazgan-Simon
godz. 14.00-14.20	Grypa – czy ta szczepionka działa? Wykład dla wątpliwych
lek. Kamila Ludwikowska
godz. 14.20-14.30	Dyskusja i zakończenie konferencji

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji proszone są o wstępne zgłoszenie zamiaru uczestnictwa, które nie ma charakteru wiążącego.

Zgłoszenie pisemne należy kierować do Komisji Kształcenia DRL:

**e-mail: komisjaskształcenia@dilnet.wroc.pl
lub telefonicznie pod numerem 71 798 80 68.**

**Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
oraz Klinika Chorób Zakaźnych i Hepatologii
Uniwersytetu Medycznego
im. Piastów Śląskich we Wrocławiu,
I Oddział Zakaźny Wojewódzkiego Szpitala
Specjalistycznego im. Gromkowskiego we Wrocławiu
zapraszają na konferencję**

pt. „CHOROBY ODKLESZCZOWE”

**która odbędzie się 2 kwietnia 2020 r. (czwartek)
w godz. 8.30-14.00 w sali konferencyjnej Dolnośląskiej
Izby Lekarskiej przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.**

**Uczestnikowi konferencji przysługuje
5 punktów edukacyjnych.**

Konferencja ma charakter ogólnodostępny dla bliżej nieokreślonej liczby uczestników, ograniczonej jedynie względami techniczno-organizacyjnymi. Udział w konferencji jest dobrowolny.

Kierownik naukowy
dr n. med. Sylwia Serafińska

Opiekun naukowy
dr hab. Krzysztof Simon, prof. zw.

Program konferencji
godz. 8.30-8.35 Otwarcie konferencji
dr n. med. Sylwia Serafińska
godz. 8.35-9.00 *Choroby przenoszone przez stawonogi*
dr hab. Krzysztof Simon, prof. zw.

godz. 9.00-9.30 *Choroby odkleszczowe w Polsce i na świecie*
dr n. med. Sylwia Serafińska
godz. 9.30-10.00 *Diagnostyka immunologiczna zakażeń krętkiem*
Borrelia burgdorferi sensu lato
dr n. med. Małgorzata Klimczak-Filippowicz
godz. 10.00-10.30 *Neuroborelioza – odrębności diagnostyczne*
i kliniczne, prezentacja przypadków
dr n. med. Anna Szymanek-Pasternak
godz. 10.30-10.45 Przerwa kawowa
godz. 10.45-11.15 *Diagnostyka różnicowa boreliozy stawowej*
dr n. med. Sylwia Serafińska
godz. 11.15-11.45 *Standardy terapeutyczne w różnych postaciach*
boreliozy z Lyme
dr n. med. Marta Kucharska
godz. 11.45-12.15 *Znaczenie i zasady stosowania probiotyków*
w aspekcie długotrwałej antybiotykoterapii
dr n. med. Dorota Książdźna
godz. 12.15-12.45 *Borelioza – najczęstsze błędy diagnostyczne*
i terapeutyczne
dr n. med. Marcin Czarnecki
godz. 12.45-13.15 *Odkleszczowe zapalenie mózgu (europejskie,*
syberyjskie, dalekowschodnie) – epidemiologia,
przebieg kliniczny, prezentacja przypadków
lek. Justyna Janocha-Litwin
godz. 13.15-13.45 *KZM – diagnostyka, leczenie i profilaktyka*
dr n. med. Monika Pazgan-Simon
godz. 13.45-14.00 Dyskusja, podsumowanie i zakończenie
konferencji
Lunch – poczęstunek

**Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji
proszone są o wstępne zgłoszenie zamiaru uczestnictwa,
które nie ma charakteru wiążącego. Zgłoszenie pisemne
należy kierować do Komisji Kształcenia DRL:
e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl
lub telefonicznie pod numerem 71 798 80 68.**

**Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
we Wrocławiu oraz Katedra i Klinika Endokrynologii
i Diabetologii Wieku Rozwojowego Uniwersytetu
Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
zapraszają na konferencję**

pt. „CUKRZYCA W OKRESIE ROZWOJOWYM”

**która odbędzie się 24 kwietnia 2020 r. (piątek)
w godz. 14.00-19.00 w sali konferencyjnej Dolnośląskiej
Izby Lekarskiej przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.**

**Uczestnikowi konferencji przysługują
4 punkty edukacyjne.**

Konferencja ma charakter ogólnodostępny dla bliżej nieokreślonej liczby uczestników, ograniczonej jedynie względami techniczno-organizacyjnymi. Udział w konferencji jest dobrowolny.

Kierownik naukowy konferencji
prof. dr hab. Anna Noczyńska

Program konferencji

godz. 14.00-15.00 *Dlaczego tak trudno rozpoznać cukrzycę u dziecka?*
dr n. med. Monika Seifert
godz. 15.00-16.00 *Cukrzyca a choroby towarzyszące (depresja, cho-*
roba trzewna, choroba Hashimoto i inne)
prof. dr hab. Anna Noczyńska
godz. 16.00-16.20 Przerwa
godz. 16.20-17.20 *Nowości w diagnostyce, terapii i monitorowaniu*
cukrzycy typu 1 i innych typów cukrzycy
dr n. med. Agnieszka Zubkiewicz-Kucharska
godz. 17.20-18.20 *Dziecko z cukrzycą w gabinecie lekarza pod-*
stawowej opieki zdrowotnej (wysiłek fizyczny,
szczepienia, choroby infekcyjne, wybór zawodu,
prawo jazdy)
dr n. med. Joanna Chrzanowska
godz. 18.20-19.00 Dyskusja i zakończenie konferencji

**Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji
proszone są o wstępne zgłoszenie zamiaru uczestnictwa,
które nie ma charakteru wiążącego. Zgłoszenie pisemne
należy kierować do Komisji Kształcenia DRL:
e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl
lub telefonicznie pod numerem 71 798 80 68.**

**Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
we Wrocławiu oraz Oddział Dolnośląski Polskiego
Towarzystwa Neonatologicznego
zapraszają na konferencję**

pt. „WYBRANE ZAGADNIENIA W ZAKRESIE OPIEKI NAD NOWORODKIEM”

**która odbędzie się 17 kwietnia 2020 r. (piątek)
w godz. 9.00-13.30 w sali konferencyjnej Dolnośląskiej
Izby Lekarskiej przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.**

**Uczestnikowi konferencji przysługują
4 punkty edukacyjne.**

Konferencja ma charakter ogólnodostępny dla bliżej nieokreślonej liczby uczestników, ograniczonej jedynie względami techniczno-organizacyjnymi. Udział w konferencji jest dobrowolny.

Kierownik naukowy konferencji
dr n. med. Małgorzata Czyżewska,
konsultant wojewódzki w dziedzinie neonatologii
dla województwa dolnośląskiego

Program konferencji

- godz. 9.00-9.30 *Ocena parametrów echokardiograficznych u noworodków w aspekcie utworzenia wartości referencyjnych (z oceną wpływu czynników ryzyka)*
dr n. med. Joanna Kukawczyńska-Noczyńska
- godz. 9.30-10.00 *Przełożenie wielkich pni tętniczych: 45 lat stosowania prostoglandyny E1 i korekcji anatomicznej*
dr n. med. Magdalena Mazurak
- godz. 10.00-10.30 *Dziecko matki z chorobą tarczycy*
prof. dr hab. Anna Noczyńska
- godz. 10.30-11.00 *Ostre uszkodzenie nerek u noworodka – komu zagraża?*
dr hab. Iwona Maruniak-Chudek, prof. nadzw.
- godz. 11.00-11.30 *Przerwa*
- godz. 11.30-12.00 *Mleko dla wcześniaka, czy to się opłaca i komu się opłaca?*
dr hab. Barbara Królak-Olejek, prof. nadzw.
- godz. 12.00-12.30 *Co u noworodka i niemowlęcia może sugerować niepokój onkologiczny?*
dr n. med. Jadwiga Węclawek-Tompol
- godz. 12.30-13.00 *Interwencyjne postępowanie u noworodków z wrodzonymi wadami serca*
dr hab. Jacek Kusa
- godz. 13.00-13.30 *Dyskusja i zakończenie konferencji*

**Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji
proszone są o wstępne zgłoszenie zamiaru uczestnictwa,
które nie ma charakteru wiążącego. Zgłoszenie pisemne
należy kierować do Komisji Kształcenia DRL:
e-mail: komisjaskształcenia@dilnet.wroc.pl
lub telefonicznie pod numerem 71 798 80 68.**

**Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
we Wrocławiu oraz Katedra i Klinika Endokrynologii
i Diabetologii Wieku Rozwojowego
Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich
we Wrocławiu
zapraszają na konferencję**

pt. „ENDOKRYNOLOGIA WIEKU ROZWOJOWEGO”

**która odbędzie się 18 września 2020 r. (piątek)
w godz. 14.00-19.00 w sali konferencyjnej Dolnośląskiej
Izby Lekarskiej przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.**

**Uczestnikowi konferencji przysługują
4 punkty edukacyjne.**

Konferencja ma charakter ogólnodostępny dla bliżej nieokreślonej liczby uczestników, ograniczonej jedynie względami techniczno-organizacyjnymi. Udział w konferencji jest dobrowolny.

Kierownik naukowy konferencji
prof. dr hab. Anna Noczyńska

Program konferencji

- godz. 14.00-15.00 *Diagnostyka i leczenie dziecka z:*
– *chorobami tarczycy*, dr n. med. Aleksander Basiak
– *niedoborem wzrostu*, dr n. med. Monika Seifert
– *zaburzeniami dojrzewania płciowego*,
dr n. med. Beata Wikiera
- godz. 15.00-16.00 *Zaburzenia odżywiania:*
– *otyłość*, dr n. med. Agnieszka Zubkiewicz-Kucharska
– *insulinooporność*, dr n. med. Agnieszka Zubkiewicz-Kucharska
– *jadłowstręt psychiczny*, prof. dr hab. Anna Noczyńska
- godz. 16.00-16.30 *Przerwa*
- godz. 16.30-17.30 *Hirsutyzm – defekt kosmetyczny czy choroba?*
prof. dr hab. Anna Noczyńska
- godz. 17.30-18.30 *Telarchae praecox*
dr n. med. Barbara Salmonowicz
- godz. 18.30-19.00 *Dyskusja i zakończenie konferencji*

**Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji
proszone są o wstępne zgłoszenie zamiaru uczestnictwa,
które nie ma charakteru wiążącego. Zgłoszenie pisemne
należy kierować do Komisji Kształcenia DRL:
e-mail: komisjaskształcenia@dilnet.wroc.pl
lub telefonicznie pod numerem 71 798 80 68.**

**Komisja Stomatologiczna i Komisja Kształcenia
Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu
oraz Oddział Dolnośląski Polskiego Towarzystwa
Stomatologicznego
zapraszają na konferencję, która odbędzie się**

28 marca 2020 r. (sobota) w godz. 10.00-15.00

**w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej
przy ul. Kazimierza Wielkiego 45 we Wrocławiu.**

„WSPÓŁPRACA IDEALNA: LEKARZ – HIGIENISTKA – PACJENT”

Kierownik i moderator konferencji
dr hab. Maciej Dobrzyński, prof. nadzw.

Wykładowcy:
dr hab. Anna Skurska
dyplomowana hig. stom. Magdalena Michałowska

**Uczestnikowi konferencji przysługują
4 punkty edukacyjne.**

Konferencja ma charakter ogólnodostępny dla bliżej nieokreślonej liczby uczestników, ograniczonej jedynie względami techniczno-organizacyjnymi. Udział w konferencji jest dobrowolny.

Program konferencji

- godz. 10.00-12.00 *Długoletnia współpraca pomiędzy pacjentem i gabinetem – praktyczne rozwiązania i korzyści z terapii zapalenia przyzębia.
Metody postępowania terapeutycznego*
- godz. 12.00-12.30 Przerwa
- godz. 12.30-14.30 *Schematy nowoczesnej wizyty higienizacyjnej.
Ekonomia w profilaktyce.
Higiena domowa pacjenta*
- godz. 14.30-15.00 Dyskusja i zakończenie konferencji

**Osoby zainteresowane wzięciem udziału w konferencji
proszone są o wstępne zgłoszenie zamiaru
uczestnictwa, które nie ma charakteru wiążącego.
Zgłoszenia pisemne należy kierować
do Komisji Kształcenia DRL:
komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl lub telefonicznie
pod numerem 71 798 80 68.**

Iwona Świętkowska
wiceprezes DRL ds. stomatologii,
przewodnicząca Komisji Stomatologicznej DRL

**Komisja Stomatologiczna i Komisja Kształcenia
Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu
zapraszają na kurs medyczny, który odbędzie się**

4 kwietnia 2020 r. (sobota) w godz. 10.00-12.30

**w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej
przy al. Matejki 6 we Wrocławiu.**

„KREATYWNY WYMIAR STOMATOLOGII DZIŚ I JUTRO” Od nawigowanej implantacji do protetyki jednego dnia

Kierownik naukowy kursu
dr n. med. Urszula Kanaffa-Kilijańska

Wykładowca
lek. dent. Damian Nasulicz

Uczestnikowi kursu przysługują 2 punkty edukacyjne.

Kurs ma charakter ogólnodostępny dla bliżej nieokreślonej liczby uczestników, ograniczonej jedynie względami techniczno-organizacyjnymi. Udział w kursie jest dobrowolny.

ok. godz. 11.00 – przerwa

Zagadnienia

1. Nawigowana implantacja
2. Natychmiastowe obciążenie implantów
3. Łączniki indywidualne
4. Belki precyzowane
5. Protokół pełnołukowego uzupełnienia stałego przy bezzębieniu w oparciu o trzy wszczepione implanty (All-on-3)
6. Rekonstrukcje pełnoceramiczne frezowane wykonane w ciągu 12 godz. (tzw. protetyka jednego dnia)
7. Mikroinwazyjne licówki pełnoceramiczne frezowane z cieniowanych blozków bez napalanej porcelany
8. Pełnocerkonowe (bez napalanej porcelany) estetyczne uzupełnienia pełnołukowe wsparte na implantach

**Osoby zainteresowane wzięciem udziału w kursie
proszone są o wstępne zgłoszenie zamiaru
uczestnictwa, które nie ma charakteru wiążącego.
Zgłoszenia pisemne należy kierować
do Komisji Kształcenia DRL:
komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl
lub telefonicznie pod numerem 71 798 80 68.**

dr n. med. Urszula Kanaffa-Kilijańska,
Komisja Stomatologiczna DRL

**Komisja Kształcenia oraz Komisja Stomatologiczna
Dolnośląskiej Rady Lekarskiej wraz
z firmą Pozytron – Radiologia Medyczna zapraszają
na kurs radiologiczny z zakresu:**

„OCHRONA RADIOLOGICZNA PACJENTA”

dla lekarzy i lekarzy dentystów

21 listopada 2020 r. (sobota),

sala konferencyjna

przy ul. Kazimierza Wielkiego 45 we Wrocławiu

Kurs przeznaczony jest dla wszystkich osób

wykonywujących badania i zabiegi lecznicze

**z wykorzystaniem promieniowania jonizującego LST, LR,
LMN, LRZ, LIX, FT, PMN, LRT.**

Szkolenie zostanie przeprowadzone zgodnie z programem określonym
w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 lutego 2011 r.

**Koszt szkolenia dla członków DOLNOŚLĄSKIEJ IZBY
LEKARSKIEJ:**

I WARIANT: materiały szkoleniowe + koszt egzaminu
+ repetytorium* = **455 zł**

DRL członkom DIL pokrywa koszt w wysokości 150 zł,
natomiast **członek DIL opłaca indywidualnie koszt
w wysokości 305 zł**

II WARIANT: materiały szkoleniowe + koszt egzaminu = **305 zł**

DRL członkom DIL pokrywa koszt w wysokości 150 zł,
natomiast **członek DIL opłaca indywidualnie koszt
w wysokości 155 zł**

Koszt szkolenia dla osób nie będących członkami DIL:

I WARIANT: 330 zł mat. szkoleniowe + 140 zł koszt egzaminu
+ 150 zł repetytorium* = **620 zł**

II WARIANT: 330 zł mat. szkoleniowe + 140 zł koszt egzaminu
= **470 zł**

*(w dniu egzaminu planowane są trzygodzinne warsztaty
podsumowujące)

Za szkolenie przyznanych zostanie **7 punktów
edukacyjnych.**

Materiały szkoleniowe wraz z informacją organizacyjną
zostaną udostępnione wszystkim uczestnikom w wersji online
po dokonaniu rejestracji. Uprzejmie prosimy o dokładne
zapoznanie się z przesłanymi materiałami, które są podstawą
do zdania egzaminu.

21 listopada 2020 r. w godz. 9.00-12.00 dla osób chcących
ugruntować swoją wiedzę **planowane jest trzygodzinne
repetytorium w formie wykładu powtórzeniowego**, który
obejmuje przesłane uczestnikom materiały szkoleniowe. Udział
gwarantuje wniesienie opłaty zgodnie z I WARIANTEM szkolenia.

Osoby, które nie chcą uczestniczyć w repetytorium proszone
są o dokładne zapoznanie się z przesłanymi materiałami
oraz wniesienie opłaty zgodnie z II WARIANTEM szkolenia.
Prosimy o przybycie na egzamin na godz. 12.00. Planowane
zakończenie egzaminu wraz z ogłoszeniem wyników oraz
wręczeniem certyfikatów około godziny 14.30.

Opłaty za wybrany wariant szkolenia uczestnik będzie
zobowiązany zapłacić indywidualnie na wskazany
w potwierdzeniu rejestracji numer konta.

Otrzymany certyfikat jest ważny 5 lat.

**Dla członków Dolnośląskiej Izby Lekarskiej ilość miejsc
dofinansowanych przez DRL wynosi 90.**

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w szkoleniu
proszone są o rejestrację na stronie www.pozytron.pl/lista-szkolen

W przypadku pytań proszę o kontakt telefoniczny lub mailowy:

Dział szkoleń:

tel.: + 48 505 440 173 lub + 48 502 268 684

e-mail: szkolenia@pozytron.pl

XXIV konferencja naukowo-szkoleniowa

Najnowsze Trendy w Stomatologii

Hotel Aquarius ★★★★★

KOŁOBRZEG, 20-22 marca 2020

Szanowni Państwo,

jest nam niezmiernie miło po raz kolejny zaprosić Państwa na Ogólnopolskie XXIV Najnowsze Trendy w Stomatologii. Tym razem będziemy gościć w hotelu Aquarius, w przepięknym mieście Kołobrzeg, którego klimat sprzyja nauce i integracji. Będzie można także zapoznać się z wieloma nowinkami technologicznymi nie tylko z branży stomatologicznej. Jako organizatorzy zadbamy o atrakcyjność naszego wydarzenia. W imieniu Komisji Stomatologicznej ORL w Szczecinie serdecznie zapraszamy.

Dr n. med. Agnieszka Ruchała-Tyszler
Przewodnicząca KS ORL w Szczecinie

Dr n. med. Łukasz Tyszler
Wiceprezes ORL w Szczecinie

PAKIETY KONFERENCYJNE OD 579 ZŁOTYCH

Uczestnicy konferencji otrzymają punkty edukacyjne

Zgłoś się na www.trendywestomatologii.pl

**Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
we Wrocławiu
zaprasza na kurs medyczny**

„STANY NAGŁE W GABINECIE LEKARSKIM – POSTĘPOWANIE PRAKTYCZNE”

który odbędzie się w następujących terminach:

25 stycznia 2020 r. (sobota)

29 lutego 2020 r. (sobota)

28 marca 2020 r. (sobota)

25 kwietnia 2020 r. (sobota)

16 maja 2020 r. (sobota)

30 maja 2020 r. (sobota)

**w sali konferencyjnej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we
Wrocławiu przy al. Matejki 6 w godz. 9.00-15.00.**

**Czas trwania kursu – 6 godzin, w tym 4 godziny zajęć
praktycznych**

Uczestnikowi kursu przysługuje 6 punktów edukacyjnych.

Kierownik naukowy kursu

dr hab. Jacek Smereka, prof. nadzw.

Wykładowcy:

dr hab. Jacek Smereka, prof. nadzw.
i lek. Marek Brodzki

Program kursu

CZĘŚĆ SEMINARIJNA

1. Podstawy patofizjologii stanów zagrożenia życia u pacjentów w gabinecie lekarskim. Typowe stany nagłych zagrożeń u pacjentów w gabinecie lekarskim
2. Podstawowe czynności resuscytacyjne (BLS) – ocena pacjenta, udrożnienie dróg oddechowych, sztuczne oddychanie, podtrzymanie funkcji układu krążenia

3. Aktualne wytyczne resuscytacji krążeniowo-oddechowej Europejskiej Rady Resuscytacji 2015 – zmiany w wytycznych, czynniki wpływające w istotnym stopniu na skuteczność działań resuscytacyjnych
4. Przyczyny, rozpoznanie, zapobieganie i postępowanie w typowych stanach nagłych zagrożeń w gabinecie lekarskim: omdleniu wazowagalnym, niedociśnieniu ortostatycznym, zaburzeniach oddechowych, hipoglikemii, napadzie padaczkowym, anafilaksji, toksycznym działaniu leków miejscowo znieczulających
5. Farmakologia leków stosowanych w stanach nagłych zagrożeń w gabinecie lekarskim – skład i praktyczne zastosowanie leków z zestawu przeciwwstrząsowego
6. Podstawowe zabiegi ratujące życie – usuwanie ciała obcego z dróg oddechowych, wprowadzanie rurki ustno-gardłowej, wentylacja workiem AMBU, konikotomia
7. Zasady tlenoterapii – sprzęt, wskazania, metody

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

1. Podstawowe czynności resuscytacyjne – ocena pacjenta, układanie w odpowiednich pozycjach, ocena układu krążenia i oddechowego, udrażnianie dróg oddechowych, pośredni masaż serca
2. Ćwiczenia praktyczne na fantomach – resuscytacja krążeniowo-oddechowa (resuscytacja osoby dorosłej)
3. Ćwiczenia praktyczne na fantomach – resuscytacja krążeniowo-oddechowa (resuscytacja dziecka)
4. Prawdłowo prowadzony pośredni masaż serca – ćwiczenia i ocena na fantomie z pomiarem jakości resuscytacji
5. Defibrylacja zautomatyzowana (AED) – ćwiczenia praktyczne na fantomie z użyciem defibrylatora
6. Udrażnianie i zabezpieczanie dróg oddechowych – wentylacja workiem samorozprężalnym, zakładanie rurki ustno-gardłowej, maski krtaniowej i I-gel
7. Postępowanie w przypadku całkowitej niedrożności dróg oddechowych – konikotomia, ćwiczenia na fantomie
8. Leki z zestawu przeciwwstrząsowego – przygotowanie i podawanie leków, tlenoterapia
9. Drogi podawania leków – podskórna, domięśniowa, dożylna
10. Zakładanie dostępu dożylnego (wenflonu) – ćwiczenia na fantomie

**Osoby zainteresowane wzięciem udziału w kursie proszone są o PISEMNE zgłaszanie się do Komisji Kształcenia DRL:
e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl O uczestnictwie decyduje kolejność zgłoszeń. Maksymalna liczba uczestników w jednym terminie – 18 osób.**

**Komisja Kształcenia Dolnośląskiej Rady Lekarskiej
we Wrocławiu
zaprasza na kurs medyczny**

„EFEKTYWNA KOMUNIKACJA Z PACJENTAMI W RÓŻNYCH GRUPACH WIEKOWYCH”

który odbędzie się w następujących terminach:

25 stycznia 2020 r. (sobota)

29 lutego 2020 r. (sobota)

28 marca 2020 r. (sobota)

25 kwietnia 2020 r. (sobota)

16 maja 2020 r. (sobota)

**w sali klubowej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu
przy al. Matejki 6 w godz. 9.00-15.00.**

Wykładowca lek. Dariusz Delikat, psycholog

**Czas trwania kursu – 6 godzin (w tym 2 godziny zajęć
seminaryjnych oraz 4 godziny zajęć praktycznych)**

Uczestnikowi kursu przysługuje 6 punktów edukacyjnych.

Zagadnienia

Komunikacja z pacjentami nie jest prostym zadaniem. Wysokie

wymagania stawiane rozmówcom wynikają nie tylko ze specyfiki kontaktu lekarz – pacjent (choroba, cierpienie, stres, kłopoty organizacyjne), lecz często także z dzielących ich różnic osobowościowych, kulturowych oraz pokoleniowych. Temu ostatniemu zagadnieniu przyjrzymy się szczególnie podczas naszego szkolenia.

Część teoretyczna:

- zasady komunikacji interpersonalnej,
- rozmowa z pacjentem jako wielopłaszczyznowy proces komunikacyjny,
- specyfika komunikacji z pacjentami w różnych grupach wiekowych,
- rozwój psychospołeczny - od wczesnego dzieciństwa do dorosłości,
- psychologiczne konsekwencje starzenia się i wynikające z nich potrzeby.

Część praktyczna: ćwiczenia rozwijające umiejętność dopasowywania stylu prowadzenia rozmowy do grupy wiekowej pacjenta w obszarach budowania relacji, pozyskiwania informacji, przekonywania do wypełniania wydawanych zaleceń i wdrażania zachowań prozdrowotnych.

**Osoby zainteresowane wzięciem udziału w warsztatach proszone są WYŁĄCZNIE O PISEMNE
zgłaszanie się do Komisji Kształcenia DRL:
e-mail: komisjaksztalcenia@dilnet.wroc.pl**

**O uczestnictwie decyduje kolejność zgłoszeń. Maksymalna
liczba uczestników w jednym terminie – 25 osób.**

Uchwały Dolnośląskiej Rady Lekarskiej z dnia 23 stycznia 2020 roku

NR 7/2020

w sprawie zobowiązania lekarza do odbycia przeszkolenia w związku ze stwierdzeniem przerwy w wykonywaniu zawodu

NR 8/2020

w sprawie zmiany uchwały nr 67/2018 DRL z dnia 21 czerwca 2018 roku zmienionej uchwałą nr 62/2019 DRL z dnia 27 czerwca 2019 roku oraz uchwałą nr 142/2019 DRL z dnia 19 grudnia 2019 roku dot. składu Komisji Kształcenia § 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu skreśla ze składu Komisji Kształcenia lek. Annę Młynarczyk-Walczak w związku ze złożoną rezygnacją. Jednocześnie Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu dopisuje do składu Komisji Kształcenia lek. dent. Iwonę Świętowską.

NR 9/2020

w sprawie powołania Komisji Lekarskiej dla oceny zdolności do wykonywania zawodu lekarza § 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu powołuje Komisję Lekarską dla oceny zdolności do wykonywania zawodu lek. (...) w składzie: lek. Iwona Dattner-Hapon – przewodnicząca, dr n. med. Piotr Baranowski i lek. Marek Witkowski – członkowie.

§ 2

W sprawie lek. (...), członka Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu, posiadającego prawo wykonywania zawodu lekarza nr (...), do Dolnośląskiej Rady Lekarskiej zwrócił się przewodniczący Okręgowego Sądu Lekarskiego Dolnośląskiej Izby Lekarskiej dr n. med. Jan Spodzieja, pismem z dnia 1 października 2019 r. dotyczącym podjęcia stosownego postępowania w stosunku do wymienionego lekarza, w związku z ujawnioną informacją o niezdolności do wykonywania zawodu.

§ 3

Uchwałą nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

§ 4

Od uchwały Dolnośląskiej Rady Lekarskiej lekarzowi przysługuje odwołanie do Naczelnej Rady Lekarskiej za pośrednictwem Dolnośląskiej Rady Lekarskiej w ciągu 14 dni od jej doręczenia.

NR 10/2020

w sprawie zmiany uchwały nr 37/2010 DRL z dnia 21 stycznia 2010 r. zmienionej uchwałą nr 44/2011 DRL z dn. 27 sierpnia 2011 r., uchwałą nr 326/2013 DRL z dn. 19 grudnia 2013 r. oraz uchwałą nr 25/2015 r. DRL z dnia 22 stycznia 2015 r. dot. diet za udział w posiedzeniach i pracy członków organów izby lekarskiej § 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu zmienia uchwałę nr 37/2010 DRL z dnia 21 stycznia 2010 r. zmienionej uchwałą nr 44/2011 DRL z dnia 27 sierpnia 2011 r., uchwałą nr 326/2013 DRL z dnia 19 grudnia 2013 r. oraz uchwałą nr 25/2015 r. DRL z dnia 22 stycznia 2015 r. dot. diet za udział w posiedzeniach i pracy członków organów izby lekarskiej, w następujący sposób:

– § 4 uchwały otrzymuje brzmienie: „Wysokość jednorazowej diety, o której mowa § 1, jest ustalana na dany rok kalendarzowy i wynosi 5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przed-

siębiorstw bez wypłaty nagród z zysku za ubiegły rok ogłaszanego, w drodze obwieszczenia, przez prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Obwieszczenie prezesa Głównego Urzędu Statystycznego stanowi podstawę do ustalenia wysokości diety samorządowej za okres od 1 stycznia roku kalendarzowego następującego po roku wydania obwieszczenia. Kwota diety samorządowej podlega zaokrągleniu do pełnych 10 złotych.

§ 2

W pozostałym zakresie uchwała nie ulega zmianie.

NR 11/2020

w sprawie wyboru firmy audytorskiej § 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu wyraża zgodę na przeprowadzenie badania bilansu sprawozdania finansowego Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu za rok 2019 przez Agencję Biegłych Rewidentów Tax-2 we Wrocławiu za kwotę 11 070 zł brutto.

NR 12/2020

w sprawie zmiany uchwały nr 66/2018 DRL z dnia 21 czerwca 2018 roku dot. składu Komisji Socjalnej i ds. Lekarzy Seniorów DIL § 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu skreśla ze składu Komisji Socjalnej i ds. Lekarzy Seniorów DIL lek. Annę Młynarczyk-Walczak w związku ze złożoną rezygnacją oraz lek. Danutę Dobrucką w związku ze śmiercią.

NR 13/2020

w sprawie finansowania Balu Młodego Lekarza § 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu wyraża zgodę na przyznanie dodatkowo kwoty 1200 zł brutto na organizację Balu Młodego Lekarza w 2020 roku, ze środków Komisji Młodych Lekarzy DRL.

NR 14/2020

w sprawie szkoleń organizowanych przez Komisję Młodych Lekarzy DRL § 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu wyraża zgodę na przyznanie kwoty 7000 zł brutto na organizację szkolenia pt. „Farmakoterapia w okresie laktacji” oraz szkolenia pt. „Fizjoterapia w pediatrii” w roku 2020, ze środków Komisji Młodych Lekarzy DRL.

NR 15/2020

w sprawie przekazania środków finansowych na rzecz Fundacji Lekarze Lekarzom § 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu przekazuje raz w roku złotówkę za każdego lekarza wpisanego do rejestru lekarzy prowadzonego przez Dolnośląską Radę Lekarską na rzecz Fundacji Lekarze Lekarzom według stanu na dzień 31 grudnia danego roku.

NR 16/2020

w sprawie organizowania szkoleń w DIL § 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu zobowiązuje organizatorów szkoleń odbywających się w Dolnośląskiej Izbie Lekarskiej do ich przeprowadzenia w porozumieniu i we współpracy z Komisją Kształcenia DRL.

NR 17/2020

w sprawie zmiany uchwały nr 37/2010 DRL z dnia 21 stycznia 2010 r. zmienionej uchwałą nr 44/2011 DRL z dn. 27 sierpnia 2011 r., uchwałą nr 326/2013 DRL z dn. 19 grudnia 2013 r., uchwałą nr 25/2015 r. DRL z dnia 22 stycznia 2015 r. oraz uchwałą nr 10/2020 z dn. 23 stycznia 2020 r. dot. diet za udział w posiedzeniach i pracy członków organów izby lekarskiej § 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu zmienia uchwałę nr 37/2010 DRL z dnia 21 stycznia 2010 r. zmienionej uchwałą nr 44/2011 DRL z dnia 27 sierpnia 2011 r., uchwałą nr 326/2013 DRL z dnia 19 grudnia 2013 r. oraz uchwałą nr 25/2015 r. DRL z dnia 22 stycznia 2015 r. dot. diet za udział w posiedzeniach i pracy członków organów izby lekarskiej, w następujący sposób:

1.

• § 1 uchwały – po słowach członkom Dolnośląskiej Rady Lekarskiej we Wrocławiu dopisuje się „pełnomocnikom ds. stomatologii/ds. lekarskich delegatur”.

• § 2 uchwały – po słowach członkom organów dopisuje się „oraz pełnomocnikom ds. stomatologii/ds. lekarskich delegatur”.

2.

• w załączniku nr 1 do uchwały w pozycji nr 2 skreśla się słowa „ds. finansowych”.

• w poz. nr 4 dopisuje się „przewodniczący delegatur”.

• w poz. nr 11 skreśla się dotychczasową treść i wpisuje się słowa „pełnomocnik ds. stomatologii/ds. lekarskich delegatur”.

3.

• w załączniku nr 2 do uchwały w § 1 po słowach członkom DRL dopisuje się „pełnomocnikom ds. stomatologii/ds. lekarskich delegatur”.

• w § 3 ust. 1 dopisuje się pkt. c w brzmieniu: „Pełnomocnik ds. stomatologii/ds. lekarskich delegatur” za udział w posiedzeniu DRL i Prezydium DRL za każde posiedzenie i za każdy dzień pracy na rzecz Izby, zgodnie z ustalonym przez wiceprezesa ds. delegatury, przewodniczącego delegatury i prezesa DRL harmonogramem”.

• w § 4 ust. 1 dopisuje się pkt. c w brzmieniu: „Lista obecności pełnomocników ds. stomatologii/ds. lekarskich delegatur potwierdzające wykonaną na rzecz Izby pracę w dniach zgodnych z ustalonym przez wiceprezesa ds. delegatur/przewodniczących delegatur i prezesa DRL harmonogramem i zaakceptowana przez skarbnika DRL”.

§ 2

W pozostałym zakresie uchwała nie ulega zmianie.

NR 18/2020

w sprawie wyboru pełnomocnika ds. stomatologii i pełnomocnika ds. lekarskich § 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu dokonała wyboru:

- pełnomocnika ds. stomatologii w Delegaturze Wrocławskiej – lek. dent. Marek Stehlik,
- pełnomocnika ds. stomatologii w Delegaturze Legnickiej – lek. dent. Violetta Duży,
- pełnomocnika ds. lekarskich w Delegaturze Jeleniogórskiej – lek. Zbigniew Smorąg.

Cześć Jego pamięci!

Fot. z archiwum L. B.-N.

Prof. dr hab. n. med.

Adam Gosk

**ur. 6.01.1928,
zm. 13.07.2016**

Fizjolog, chirurg, nauczyciel. Od 1967 do 1997 roku kierował Katedrą i Zakładem Fizjologii AM we Wrocławiu. Wykształcił tysiące studentów i nową kadrę wielu katedr fizjologii. Przyczynił się do poznania odruchowej regulacji krążenia oraz zainicjował pionierskie badania stanu zdrowia górników kopalń LGOM.

13 lipca 2020 r. upłynęły cztery lata od śmierci prof. dr. hab. n. med. Adama Goska, wieloletniego kierownika Katedry i Zakładu Fizjologii wrocławskiej Akademii Medycznej, następcy profesora Andrzeja Klisieckiego. Profesor Gosk zmarł po długiej i ciężkiej chorobie i został pochowany na cmentarzu Grabiszyńskim we Wrocławiu.

Profesor Adam Gosk urodził się w 1928 roku. Dzieciństwo i wczesne lata młodości spędził w Warszawie. Tam zastała go wojna. Przeżył koszmar hitlerowskiej okupacji i dramat Powstania Warszawskiego. W wieku 16 lat, wraz z rodziną, został wywieziony na roboty przymusowe na obecne Ziemie Odzyskane. Po zakończeniu wojny rodzina Gosków osiadła we Wrocławiu. Tu Adam Gosk zdał maturę i został przyjęty na Wydział Lekarski Akademii Medycznej, by w 1955 roku zdobyć dyplom lekarza medycyny.

Zgodnie z obowiązującym wówczas prawem został skierowany do pracy w Katedrze i Zakładzie Fizjologii, będąc równocześnie wolontariuszem w Klinice Chirurgii AM, kierowanym przez prof. Zdzisława Jeziorę. Kierownikiem Katedry i Zakładu Fizjologii był w tym czasie, znany już przed wojną, lwowski profesor Andrzej Klisiecki. W katedrze pracowali głównie lekarze medycyny i weterynarii. W przyszłości wielu z nich objęło kierownicze funkcje

w polskich katedrach fizjologii i farmakologii. Należy wśród nich wymienić profesorów: Grzegorza Załuckiego, Tadeusza Garbulińskiego, Bolesława Bułę, Zbigniewa Jethona, Edwarda Ziobrę i Mariana Pytasza. Na swojego następcę prof. Klisiecki wyznaczył prof. Goska, który bardzo szybko, bo już w 1966 roku, stał się pracownikiem samodzielnym. Warto tu podkreślić, że nastąpiło to zaledwie dwa lata po obronie pracy doktorskiej.

W tym czasie w katedrze prowadzono pionierskie badania nad regulacją układu krążenia. Ich podstawę stanowiły eksperymenty na zwierzętach, wymagające znajomości procedur chirurgicznych. Opublikowano wówczas wiele nowatorskich prac dotyczących tego zagadnienia.

Po objęciu stanowiska kierownika katedry Adam Gosk kontynuował ten kierunek badań. Wiele pracy poświęcił organizacji

nauczania fizjologii. Nie było wtedy materiałów dydaktycznych, które można byłoby wykorzystać do nauczania przedmiotu. Profesor Gosk skupił się więc na przygotowaniu cyklu wykładów dla studentów Wydziału Lekarskiego i Oddziału Stomatologii. Niezwykle uporządkowane i ciekawe wykłady profesora cieszyły się ogromnym zainteresowaniem studentów. Sala Katedry Mikrobiologii, na której się odbywały, była zwykle wypełniona po brzegi, a studenci, którzy nie znaleźli miejsca, siedzieli po prostu na schodach. Wiele uwagi prof. Gosk poświęcił przygotowaniu i kontroli ćwiczeń z fizjologii ogólnej (zwykle były to samodzielnie wykonywane eksperymenty na zwierzętach), a później również fizjologii klinicznej.

Bardzo wiele czasu przeznaczył na przygotowanie egzaminów, zarówno ustnych, jak i pisemnych. Wielokrotnie podkreślał, że naszym zadaniem jest nauczyć studenta podstaw myślenia lekarskiego, ponieważ fizjologia to nauka lekarska będąca wstępem do patofizjologii i nauk klinicznych. Był egzaminatorem surowym, ale niezwykle sprawiedliwym.

Obok badań naukowych i dydaktyki zajmował się również sprawami organizacyjnymi, wykraczającymi poza katedrę. W latach 1970-1979 pełnił bowiem funkcję dyrektora Instytutu Fizjologiczno-Farmakologicznego. Potem, w latach 1979-1981 był kolejno wicedyrektorem i dyrektorem Instytutu Fizjologii i Biochemii. W 1972 roku rozpoczęła się wieloletnia współpraca pracowników Katedry Fizjologii z Kombinatem Górniczo-Hutniczym Miedzi w Lubinie (za pośrednictwem Cuprum). Współpraca ta trwała do momentu przejścia profesora na emeryturę w 1997 roku, a potem była kontynuowana przez jego następczynię. W jej wyniku powstał cały szereg oryginalnych prac i ekspertyz dotyczących wydolności fizycznej i sprawności psychomotorycznej górników kopalni miedzi zatrudnionych w warunkach „wilgotnego gorąca”. Prace te przyczyniły się między innymi do wprowadzenia nowych regulacji prawnych, m.in. „temperatury zastępczej klimatu”.

Poza nauczaniem studentów prof. Gosk dbał o rozwój kadry, inspirując, kontrolując i pomagając młodym pracownikom katedry. Wypromował szesnastu doktorów, był również opiekunem czterech habilitacji. Wszyscy habilitanci zostali później kierownikami katedr fizjologii. I tak: prof. Edward Ziobro na Politechnice Wrocławskiej, prof. Andrzej Paradowski na Akademii Medycznej w Szczecinie, prof. Witold Juźwa na Akademii Medycznej w Gdańsku, a prof. Ludmiła Borodulin-Nadzieja we Wrocławiu.

Należy podkreślić, że w codziennym życiu, prywatnie, pomimo trapiącej go przewlekłej i bolesnej choroby, Adam Gosk był człowiekiem bardzo pogodnym. Był zapalonym czytelnikiem i wielbicielem sztuki, człowiekiem niezwykle rodzinnym, dumnym z tego, że dzieci poszły w jego ślady, kończąc studia medyczne. Córka – dr hab. Izabela Gosk-Bierska – od lat jest pracownikiem Katedry i Kliniki Angiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii, a syn – dr hab. Jerzy Gosk, prof. nadzw. UMW – został kierownikiem Kliniki Chirurgii Urazowej i Chirurgii Ręki.

Cześć Jego pamięci. ■

Ludmiła Borodulin-Nadzieja

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/rose-1273727/Myriams-Fotos

Pracownikowi SZPZOZ w Oleśnicy

lek. Tomaszowi Tuchendlerowi

*wyrazy głębokiego współczucia i słowa otuchy
z powodu śmierci*

Ojca

składają

Dyrekcja oraz pracownicy

*Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów
Opieki Zdrowotnej w Oleśnicy*

Wyrazy szczerzego współczucia z powodu śmierci

lek. dent. Anny Wolańskiej

składają

Synowi

lek. Piotrowi Wolańskiemu,

Synowej

lek. Krystynie Wolańskiej

oraz Rodzinie

członkowie Koła Lekarzy Dentystów w Dzierżoniowie

*Informujemy, że 10 stycznia 2020 roku
zmarł w Rębiszowie*

lek. Andrzej Sikorski

Pogrzeb odbył się 20 stycznia 2020 roku w Lesznie.

*Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie oraz Bliskim
składają*

przewodnicząca Barbara Polek

i lekarze z Delegatury DIL w Jeleniej Górze

*Z głębokim smutkiem zawiadamiamy,
że 4 grudnia 2019 roku
zmarł we Frankfurcie nad Menem nasz Kolega*

Stanisław Goebel

ginekolog-położnik

*Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie
składają*

koleżanki i koledzy – absolwenci rocznika 1958

Z wielkim smutkiem zawiadamiamy,
że po długiej ciężkiej chorobie odszedł od nas

Tadeusz Krawczyk

lekarz ortopeda

Żonie – **dr Iwonie Krawczyk**,

Dzieciom, Rodzinie i Przyjaciółom

wyrazy szczerego współczucia

składają

koleżanki i koledzy z Delegatury DIL w Wałbrzychu

Pracownikowi SZPZOZ w Oleśnicy

lek. Annie Jasiedze

wyrazy głębokiego współczucia i słowa otuchy
z powodu śmierci

Taty

składają

Dyrekcja oraz pracownicy

Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki
Zdrowotnej w Oleśnicy

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszej

Koleżanki

śp.

dr Ireny Woźniak

specjalistki chorób oczu,

wieloletniego członka Polskiego Towarzystwa Okulistycznego.

Będziemy Ją pamiętać jako życzliwego
i oddanego pacjentom lekarza.

Rodzinie składamy

wyrazy szczerego współczucia

Koleżanki i koledzy z Oddziału Dolnośląskiego
Polskiego Towarzystwa Okulistycznego

Doktorowi hab. n. med.

Wojciechowi Bargowi,

inż. Adamowi Bargowi

z Rodzinami

wyrazy szczerego współczucia z powodu śmierci
Taty

dr. n. praw. Leszka Barga

honorowego członka Polskiego Towarzystwa

Historii Medycyny i Farmacji

składają

dr hab. n. med. Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska

– przewodnicząca Komisji Historycznej DRL

i członkowie Komisji oraz członkowie Oddziału
Dolnośląskiego PTHMiF

Wyrazy głębokiego współczucia
kierownik Oddziału Endokrynologicznego
SPZOZ MSWiA we Wrocławiu

dr n. med. Renacie Tuchendler

wraz z Rodziną

z powodu śmierci

Męża

składają

Dyrekcja, koleżanki i koledzy oraz pracownicy
Szpitala MSWiA we Wrocławiu

Lekarz

Marlenie Wiśniewskiej

wyrazy najszczerzego współczucia
z powodu śmierci

Męża

lek. Włodzimierza Wiśniewskiego

składają

pracownicy Zespołu Praktyk Lekarzy Rodzinnych
przy alei Lipowej we Wrocławiu

Za szybko, za krótko, za mało.

Z wielkim smutkiem zawiadamiamy,
że 16 stycznia 2020 roku odeszła z naszego grona

lek. Katarzyna Grabarczyk

specjalista chorób wewnętrznych i medycyny paliatywnej,
od 1994 roku związana z Hospicjum przy Dolnośląskim
Centrum Onkologii we Wrocławiu.

Była wspaniałym człowiekiem, cudownym lekarzem,
kochaną koleżanką.

Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie i Przyjaciółom
składają

koleżanki i koledzy z Hospicjum Domowego, Poradni
Medycyny Paliatywnej i Oddziału Medycyny Paliatywnej
przy DCO we Wrocławiu

Z głębokim żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość
o śmierci

prof. dr. hab. n. med. Andrzeja Walla

prezesa Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego

i Traumatologicznego,

wieloletniego kierownika Kliniki i Katedry Ortopedii

i Traumatologii Narządu Ruchu we Wrocławiu,

wielkiego Człowieka i mentora wielu pokoleń specjalistów.

Wyrazy głębokiego współczucia

Rodzinie i Najbliższym

składają

Zarząd i członkowie Oddziału Dolnośląskiego

Polskiego Towarzystwa Ortopedii

i Traumatologii Narządu Ruchu

NOWI DOKTORZY

Rada Dyscypliny Nauki Medycznej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu 30 stycznia 2020 r. nadała stopień naukowy doktora habilitowanego następującym osobom:

- 1.dr Jan Leon Biegus,
- 2.dr Ewa Dworniczek,
- 3.dr Marcin Krzysztof Kołaczowski,
- 4.dr Marta Majewska,
- 5.dr Magdalena Maria Szmyrka.

Uchwałą Rady Dyscypliny Nauki Medycznej Uniwersytetu Medycznego im. Pia-

stów Śląskich we Wrocławiu 30 stycznia 2020 r. stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medycznej otrzymali:

- 1.lek. Krzysztof Międzybrodzki,
- 2.lek. Roman Kotas,
- 3.lek. Marcin Miszczyk,
- 4.lek. Mateusz Kolator,
- 5.lek. Aneta Stachurska,
- 6.lek. Konstancja Fornalczyk,
- 7.lek. Jowita Halupczok-Żyła,
- 8.lek. Radomir Reszke,
- 9.mgr Iga Andrasiak.

Uchwałą Rady Dyscypliny Nauki o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu 28 stycznia 2020 r. stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu, uzyskali:

- 1.mgr Iwona Palicka,
- 2.mgr Jakub Einhorn,
- 3.mgr Michał Kaczyński.

Uchwałą Rady Dyscypliny Nauki Medycznej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu 30 stycznia 2020 r. stopień naukowy dokto-

ra habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medycznej uzyskali:

- 1.dr Katarzyna Neubauer,
- 2.dr Maciej Guziński.

Uchwałą Rady Dyscypliny Nauki o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu 21 listopada 2019 r. stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplina nauki o zdrowiu, uzyskała dr Aleksandra Królikowska.

POSIEDZENIA KOMISJI HISTORYCZNEJ DRL W 2020 R.

Posiedzenia odbywają się wspólnie z Polskim Towarzystwem Historii Nauk Medycznych (dawniej Polskie Towarzystwo Historii Medycyny i Farmacji) w Klubie Muzyki i Literatury przy pl. Kościuszki 10 o godz. 12.00, zawsze w sobotę.

Terminy spotkań:

• 15 lutego	wakacje (czerwiec – wrzesień)
• 21 marca	• 17 października
• 18 kwietnia	• 21 listopada
• 16 maja	• 19 grudnia

dr hab. Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska

Podziękowania

Pragnę serdecznie podziękować lekarzom Oddziału Ortopedyczno-Chirurgicznego Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego przy ul. Kamieńskiego we Wrocławiu, szczególnie operującemu mnie dwukrotnie w 2019 roku **Doktorowi Jackowi Kopysiowi** i asystującemu **Doktorowi Jackowi Kowalskiemu** oraz **Doktor Agacie Bronkowskiej** (anestezjologowi) za wysoki profesjonalizm, serdeczność oraz dobroć. Opiekę zespołu pielęgniarskiego pod kierunkiem oddziałowej p. **Ireny Raus** oceniam na piątkę! Szczególne podziękowanie składam dyrektorowi szpitala **Profesorowi Wojciechowi Witkiewiczowi**. W imieniu własnym i rodziny życzę całemu zespołowi oddziału i szpitala satysfakcji z wykonywanej pracy, wdzięczności pacjentów oraz wszelkiej pomyślności.

dr n. med. Teresa Świdarska-Błońska
◆◆◆◆◆

Serdeczne dziękuję **dr Barbarze Rossochackiej-Rostalskiej** za przeprowadzenie wyjątkowo trudnych operacji i ogromny profesjonalizm w podejściu do pacjenta, który budzi zaufanie i daje poczucie bezpieczeństwa.

Dominika W.

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/flowers-1335636/callumramsay

Wyjazd integracyjny dla członków KLZZ

Koło Lekarzy Ziemi Ząbkowickiej organizuje wyjazd integracyjny dla swoich członków i przyjaciół w terminie **18-19 kwietnia 2020 r.** (sobota-niedziela) do idyllicznej krainy

CZESKI RAJ

położonej w północnych Czechach.

Na uczestników czekają imponujące miasta skalne, bajeczne widoki pełne lasów i zielonych pagórków, a także wykwintna uczta w średniowiecznym stylu we wnętrzach zamku.

Koszt uczestnictwa w spotkaniu integracyjnym wynosi 550 zł od osoby – bez dofinansowania. Członkowie koła zwyczajowo mogą liczyć na dofinansowanie.

Wszelkich informacji udziela przewodniczący KLZZ kol. Robert Seifert, e-mail: r.seifert@wp.pl

KOMUNIKAT KOŁA LEKARZY SENIORÓW DIL

Zarząd Koła Lekarzy Seniorów DIL we Wrocławiu zaprasza Koleżanki i Kolegów, zamieszkających we Wrocławiu i okolicy, do kontaktów z nami i uczestnictwa w naszych spotkaniach, dla wielu interesujących. *Carpe diem!* Chwytaj dzień! Nie marnuj ani chwili!

Kontakt z nami:

Dom Lekarza przy ul. Kazimierza Wielkiego 45 we Wrocławiu,
p. Renata Czajka, tel. 71 798 80 66

Zapraszamy członków oraz sympatyków Koła na nasze kolejne spotkanie, które odbędzie się **27 marca 2020 r. (piątek) o godz. 11.00** w sali konferencyjnej DIL przy **al. Matejki 6** we Wrocławiu.

Krzysztof Wronecki,
przewodniczący Koła Lekarzy Seniorów DIL

Magdalena Babczyńska-Gratzke

1

Wtapia się w płótno i biało
W blejtram gwoździem co boli
Przyciśnięte sztalugą
Oto jest moje ciało

Dziki liście gorące
W świecie sjeny i ochry
Plamą czerni słoniowej
Moje stopy krwawiące

2

Uśmiechnął się do mnie jaskrawo
Powiedział widzisz taki jest świat
A ja nie uwierzyłam
Pod wodospadem ciszy
Chciałam złowić motyla
Na zardzewiałą wędkę

Źródło grafiki: [www.pixabay.com/
photos/feather-3237973/Bru-nO](http://www.pixabay.com/photos/feather-3237973/Bru-nO)

Autoportret

MAGDALENA BABCZYŃSKA-GRATZKE

Lekarz pediatra z Wałbrzycha, poetka, malarka, pianistka, wiolonczelistka, amazonka i hodowca koni, kolekcjonerka porcelany, pasjonatka kostiumologii dawnej i tańca flamenco

Kącik poetycki

3

Myślisz że to całkiem proste
Zamknąć wargi (jeszcze czerwone)
Schować zęby usiąść zasnąć
Nawet w granicie bije serce
Krew
W mózgu dzwoni (jednostajnie przecież)
Nozdrza wężą życie to jest
Zapach spalonego lasu
Nie to nie jest proste
Nie dziś

4

Z ikonostasu
Z wysoka
Zstąpiła Matka Boska
Złota

Złota cała
Chwała
Cerkiew oniemiała
„Błogosławi dusza moja Hospoda”
Zaśpiewała »

Bizantyńska ruska
Cudowna Madonna
Co zesła z ikony
Aż się Święty Metody drapie
po głowie – zdumiony!

Czekamy na
Twoje wiersze.

**Pomóż nam
pomagać innym!
Przeznacz 1% podatku
Fundacji Lekarze
Lekarzom**

Fundacja Lekarze Lekarzom znajduje się w wykazie organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1 % podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2019.

Procedura przekazania 1% podatku jest wyjątkowo prosta. Wystarczy, że w składanym zeznaniu rocznym wskażemy organizację pożytku publicznego, którą chcemy wesprzeć. W zeznaniu podatkowym nie trzeba wpisywać nazwy organizacji, której chcemy oddać swój 1%. Należy tylko wpisać w konkretnej rubryce numer KRS oraz kwotę, jaką przekazujemy Fundacji.

Nr KRS Fundacji Lekarze Lekarzom: 0000409693

Statutowa działalność Fundacji obejmuje następujące cele: 1. wspomaganie inicjatyw zapewniających obywatelom, w szczególności najuboższemu dostęp do opieki zdrowotnej, 2. działalność w zakresie pomocy społecznej, materialnej i finansowej w celu poprawy warunków życia lekarzy oraz owdowiałych małżonków lekarzy, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, także z powodów klęsk żywiołowych i innych nadzwyczajnych zdarzeń, 3. działalność w zakresie pomocy materialnej i edukacyjnej dzieciom zmarłych lekarzy, 4. działalność w zakresie pomocy dzieciom lekarzy szczególnie uzdolnionym, znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej, 5. działalność w zakresie pomocy materialnej oraz wspierania różnorodnych form opieki społecznej dla lekarzy emerytów, rencistów i innych niewykonujących zawodu, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Kulturalnik lekarski

Opracowała Paulina Góra

Źródło grafiki: www.pixabay.com/photos/film-1392141/kalhh

Kevin Dutton, *Mądrość psychopatów*, Warszawskie Wydawnictwo Literackie MUZA SA, Warszawa 2014.

Czarujący, nieustraszony i bezwzględny. W jego duszy panuje ruch taki, jak w Media Ekspert w czasie wyprzedzący. Rzucona w przelocie uwaga, przypadkowy gest i ma wszystko, czego zapagnie. Psychopata. Na pierwszy rzut oka prezentuje się fantastycznie. Potrafi wykorzystać swoją charyzmę, czar oraz zawsze nienaganny psychologiczny kamuflaż, dzięki któremu odwraca uwagę od swojej prawdziwej natury. Jego hipnotyczna i odurzająca aura potrafi otumanić każdego. Sama psychopatia może się jednak przysłużyć. Tak jak depresja, lęk i zaburzenia psychiczne stanowią pewien element adaptacyjny i ewolucyjny, tak psychopatia przynosi korzyści w życiu osobistym i zawodowym. Czasem zdarza się, że reguły gry, którą jest życie psychopaty, drastycznie się zmieniają, on jednak zawsze walczy zażarcie. I nieprawdą jest, że psychopata nie doświadcza empatii. Odczuwa ją, ale jego reakcja nie jest tą powszechnie znaną i przyjętą przez większość.

Autor *Mądrości psychopatów* przygląda się szczegółowo cechom psychopatów. Analizując je, chce udowodnić prawdziwość tezy o pozytywnym wpływie psychopatii na ogół społeczeństwa. Książka to historia choroby, kartoteka policyjna i praca naukowa w jednym. Okraszona ciekawymi anegdotami z życia autora. To podróż w głąb ludzkiego ciała, kończąca się na genie wojownika. Konfrontacja psychiczna i fizyczna etycznego imperatywu odwagi. Alternatywne wyjaśnienie powstania cech psychopatycznych na przestrzeni czasu. Opisy eksperymentów, badań i rozmów z psychopatami z dwóch odległych końców łańcucha pokarmowego.

Książka jest odpowiedzią na nurtujące psychiatrów pytanie, czym różni się psychopata-morderca od psychopaty-właściciela międzynarodowej firmy. Obaj posiadają gen wojownika, obaj posiadają te same cechy, dlaczego ich ścieżki życiowe są tak odmienne. Umiejętność uśmiechania się w obliczu przeciwności losu, od dawna uważana za miarę inteligencji duchowej, jest również miarą psychopatii.

Mądrość psychopatów to według wielu książka o niczym, kolejna niezrozumiała naukowa pozycja. Rzeczywiście, dla osób niezwiązanych z medycyną, psychologią i naukami pokrewnymi wydaje się bezsensownym bełkotem. Jednak każdy, kto chociaż trochę jest zainteresowany psychopatią, badaniami naukowymi nad wpływem genów, środowiska i wychowania na rozwój cech osobowości, obdarzy autora szczerym szacunkiem i sympatią, a książka będzie dla niego pozycją, do której warto wracać. ■

Książka jest odpowiedzią na nurtujące psychiatrów pytanie, czym różni się psychopata-morderca od psychopaty-właściciela międzynarodowej firmy.

OPRACOWAŁA PAULINA GÓRA

Lekarz, menadżer ochrony zdrowia.
Obecnie jest studentką dziennikarstwa.

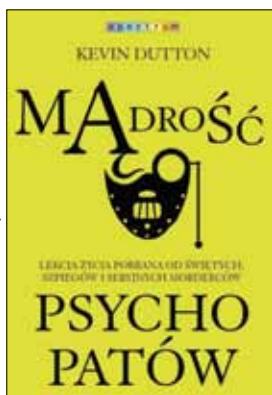
Bill Sullivan, *Więcej niż DNA*, National Geographic, Warszawa 2020.

William Bill Sullivan Junior, profesor Uniwersytetu Indii, na co dzień związany jest z mikrobiologią i genetyką. Wielokrotnie nagradzany za prowadzone wykłady. Opublikował ponad sto artykułów medycznych oraz opatentował sposób identyfikacji potencjalnych leków antypasożytniczych. Jednak przez studentów określany jest jako zabawny facet w T-shircie. I taka jest jego książka. Zabawna, zrozumiała, zajmująca, wręcz fascynująca z naukową nutką.

Większość z nas przyjmuje, że sukces lub jego brak zależy od jednostki, a człowiek jest kowalem swojego losu. Te przeświadczenia tracą swój pouczający walor po gruntownym zapoznaniu się z biologią. Każdy z nas jest maszyną. Wyrafinowaną, elektrochemiczną, ale w dalszym ciągu maszyną. Poznanie biologicznego mechanizmu człowieka pozwala na zrozumienie jego zachowań.

Ludzkie DNA przypomina spiralny bieg schodów, których każdy stopień składa się z pary zasad azotowych. W takiej strukturze łatwo wyróżnić fragmenty DNA odpowiedzialne za cechy organizmu. Od zarania dziejów DNA ciężko pracuje, kierując rozmaite organizmy i przystosowując je do różnorodnych środowisk. Człowiek jako pierwszy gatunek na Ziemi poznał swojego szefa – DNA. Poznanie mowy DNA zmusza naukowców do napisania na nowo historii świata. Wszystkie formy życia nie spadły wraz deszczem na ziemię. Ewolowały od jednej, prymitywnej komórki, która zawierała w sobie cenne DNA. Nowe organizmy poprzez nabywanie cech mogły przetrwać w danym środowisku i przekazać nowemu pokoleniu swoje DNA. Geny to samolubni replikatorzy. Dbają o to, aby organizm dobrze je ochraniał i przekazał ich spuściznę kolejnemu pokoleniu. Ludzie niczym się nie różnią. Jesteśmy wyposażeni tylko w więcej fantastycznych dodatków niż pierwotne komórki. Nasze wszystkie zachowania są motywowane żądzą znalezienia partnera do kumulacji i powielenia posiadanych genów. Nawet bardzo temu zaprzeczając, nie jesteśmy w stanie obalić tej tezy.

Różnice między nami to tylko różnice w sekwencji naszych DNA. Mutacja jest zaś przyczyną bardzo przewidywalnych zaburzeń. Nasza osobowość i zachowanie to wynik współdzielenia wielu genów. Autor wyjaśnia w swojej publikacji, dlaczego powstanie wersji pojedynczego genu nie zawsze przekłada się na widoczne zmiany, a wykrycie alleli nie jest jednoznaczne z wystąpieniem deficytu lub choroby, tylko skłonności do jej wystąpienia. *Więcej niż DNA* próbuje wyjaśnić, dlaczego jesteśmy sobą i ukazuje trudność w rozumieniu instrukcji obsługi nas samych. Wszystko to jest „doprawione” szczyptą dobrego humoru. ■

SILVA RERUM MEDICARUM VETERUM

– Zjazd ziemstwa w Woroneżu, bez poradzenia się lekarzy ziemskich, postanowił, dla zapobieżenia szerzeniu się choroby syfilitycznej, płacić felczerom po 75 kop. za każdego chorego syfilitycznego, przez nich leczonego. Jeden z lekarzy bardzo słusznie wykazał, że będzie to jedna z bardzo licznych dróg do nadużyć prowadząca, a to z powodu niemożności kontroli nad felczerami; liczba zaś chorych-syfilitycznych niezmiernie wzrosła – gwoździł 75 kopiejkom wynagrodzenia.

„Gazeta Lekarska” 1881, XVI, 108

– W Paryżu pociągnięto do odpowiedzialności sądowej aptekarza, który pewnej damie lepszemu towarzystwu w przeciagu 17 miesięcy sprzedał 693 grammy morfiny za cenę 1,650 franków. Chora dostała skutkiem tak nadmiernego użycia morfiny pomieszania zmysłów, a Aptekarz który lek ten wydawał bez recepty lekarza, skazany został na 8 dni więzienia, 1000 franków, kary pieniężnej oraz na zapłacenie 2000 franków zwrotu kosztów kuracji mężowi pacjentki. Oprócz tego sąd pozostawił prawo mężowi chorej dochodzenia na Aptekarzu zwrotu kosztów dalszej kuracji obłąkanej chorej.

„Medycyna” 1883, XI, 376

excerpta selegit
Andrzej Kierzek

Zapiski emeryta

Szkolenie ustawiczne

Każdy człowiek musi się bezustannie szkolić, od pierwszego dnia życia do ostatniego. Jak podejść do butelki kaszki, jak zachowywać się w piaskownicy, jak nauczyć się rozwiązywać zadania z dziedziny PKP (uwaga: matematyka – obliczanie rozkładu jazdy – zadania o pociągach jeżdżących tam i z powrotem).

Lekarze obowiązek szkolenia ustawicznego mają nawet zapisany w ustawie, co wydaje się oczywiste, zważywszy na fakt, że wiedza medyczna podwaja się co pięć lat. Zejdźmy jednak z wyżyn ustawowych i medycznych na ziemię.

Wszyscy – mali i duzi, chudzi i grubi, profesorowie i księgowi – powinniśmy nauczyć się zasad przebywania w szpitalu. Oto tematy wykładów: Zakres władzy pielęgniarki oddziałowej, Kim jest salowa, Przygotowanie do kolonoskopii, Oddychanie w trakcie wykonywania badań USG i RTG, Problemy w zbiórce moczu dobowego, Sztuka ścielenia łóżka szpitalnego zasługująca na pochwałę lekarza pełniącego obowiązki kierownika oddziału (dawniej ordynatora, kierownika kliniki), Czym się różni gęś od kaczki, Praktyczne zasady przebywania na basenie.

Konieczne trzeba to przeciwczyć! Na sucho. Od tego może zależeć nasze życie. Właściwie powinno to być przerabiane w trakcie ćwiczeń na studiach, ale co tam, to powinno stać się przedmiotem maturalnym. W razie choroby – jak znalazł.

Życzę wszystkim przyjemnego „basenowania”.

dr Józef emeryt

POMRUK SALONÓW

Od wielu już lat luty to dla mnie czas, kiedy wraz ze stałym gronem przyjaciół wyjeżdżam na urlop do ciepłych krajów. Wiek i rozsądek nie pozwalają na „białe szaleństwa”, nakazują natomiast korzystać z dobroczynnego, choć może jednocześnie nieco karcinogennego, działania promieni słonecznych. Tym razem wybór padł na Wietnam.

Mojemu pokoleniu kraj ten kojarzy się głównie z wojną i wszelkimi związanymi z nią okropieństwami (głównie ze strony Amerykanów). Wojna skończyła się już jednak w roku 1975 i od tego czasu Wietnam jest jednym z nielicznych państw, w których nadal rządzi wszechwładnie partia komunistyczna. Wszelkie ślady wojny można już na szczęście zobaczyć jedynie w muzeum Wojen Indochińskich w Sajgonie. Miejsce to nazywa się teraz miastem Ho Chi Minha – przywódcy, który doprowadził do zwycięstwa komunizmu w Wietnamie, choć sam zwycięstwa nie doczekał. Został pochowany w potężnym mauzoleum, a jego pomnik stoi w centrum Sajgonu. Jego dom, zachowany dla potomności, uderza niezwykłą prostotą i skromnością. Ho Chi Minh nie chciał zamieszkać po pokonaniu Francuzów w 1954 r. w pałacu gubernatora, który do dzisiaj stoi pusty.

Historia Wietnamu jest bardzo burzliwa. Kraj ten wynurza się z mroku dziejów 1000 lat p.n.e., a duża część wzmianek o nim dotyczy trwającej całe stulecia wojny z Chinami. Od XVI w. w Wietnamie umacniały się wpływy europejskie, a w wieku XIX państwo to, wraz z Kambodżą i Laosem, zostało włączone w skład Indochin Francuskich. Stąd w Wietnamie obecny jest alfabet łaciński, chociaż sam język pozostaje dla nas całkowicie niezrozumiały.

Wietnam swoją powierzchnią zbliżony jest do Polski, ale zamieszkuje go 97 milionów obywateli. Rozciąga się na długość ponad 2000 km i posiada kilka stref klimatycznych. Liczne ośrodki wypoczynkowe na południu i rozwijający się ruch turystyczny są w chwili obecnej jednym z najważniejszych źródeł dochodu. Większość ośrodków jednak była pusta, gdyż epidemia koronawirusa uniemożliwiła przyjazd Chińczyków, którzy rozpoczęli właśnie Rok

Szczura i w latach poprzednich tłumnie zapelniali wietnamskie ośrodki. Dzięki temu mieliśmy wszędzie wiele swobody i mogliśmy pływać się w luksusie. Polacy cieszą się w Wietnamie okazaną niemal na każdym kroku sympatią, co zawdzięczamy wspólnej, wcale nie tak odległej historii. Wietnam jest drugim na świecie (po Brazylii) największym producentem kawy. Jeden ze specjalistów stanowi kawa po wietnamsku, czyli czarna kawa z kostkami lodu, co w tamtejszym klimacie ma swoje uzasadnienie. Dynamicznie rozwija się też rybołówstwo i akwakultura.

Kuchnia wietnamska opiera się na owocach morza i oczywiście na ryżu, który jest dodawany do każdej potrawy. W hotelu zorganizowano nam krótki kurs gotowania, poprzedzony zakupami na lokalnym targowisku, a zakończony degustacją i uzyskaniem certyfikatu. Wietnamczycy jedzą wręcz na ulicy, na co jednak my się nie odważyliśmy. Życie Wietnamczyków, za sprawą możliwości, jakie stwarza łagodny klimat, właściwie się tam toczy. Hanoi i Ho Chi Minh City to wielomilionowe metropolie, na ulicach których dominują skutery w niewyobrażalnych ilościach. Służą do przewożenia wszystkiego: całych kiluosobowych rodzin czy olbrzymich pakunków, które nie zmieściłyby się do samochodu. Samochody stanowią rzadkość i celowo kosztują fortunę. Przepisy drogowe przestrzegane są ze sporą dozą beztróski, lecz mimo naprawdę ogromnego ruchu, nie widzieliśmy żadnego wypadku. Autobusy, którymi jeździliśmy, były bardzo eleganckie, wykończone wykładzinami o secesyjnych, roślinnych wzorach.

Jednym słowem, Wietnam pod każdym względem zaskoczył nas pozytywnie i zupełnie nie odpowiadał stereotypom wyniesionym z młodości. Warto więc o nim pomyśleć przy ustalaniu planów wakacyjnych. Nasze dojrzałe wiekiem towarzystwo myśli już o kolejnej wyprawie w przyszłym roku, poszukując ciepłych, choć może mniej odległych krajów.

Życzę Wam udanych wakacyjnych wyborów.

Wasz Bywalec

CZAS NA RELAKS

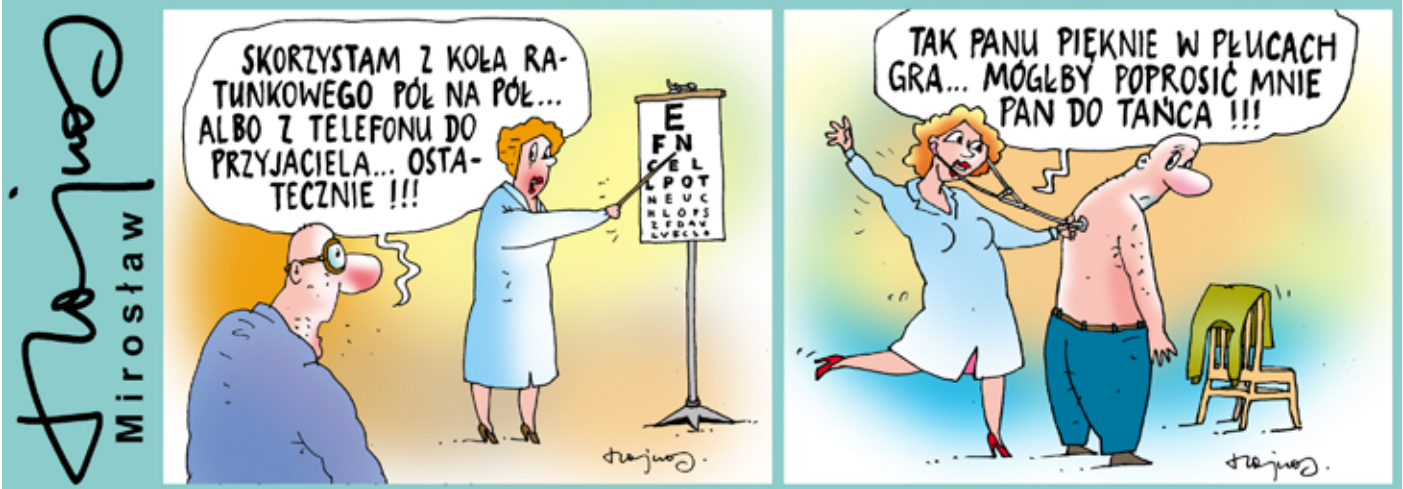
Litery z pól oznaczonych cyframi/liczbami od 1 do 11 utworzą rozwiązanie (hasło medyczne). Hasło prosimy przesłać na adres pocztowy lub e-mailowy: redakcja@dilnet.wroc.pl do 18 marca 2020 r. z dopiskiem na kopercie lub w temacie wiadomości elektronicznej „Krzyżówka – nr 3/2020”.

Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozlosujemy trzy nagrody książkowe (prosimy o podanie adresu do wysyłki). Nazwiska nagrodzonych zostaną opublikowane w nr 4/2020 „Medium”. Życzymy udanej zabawy!

DZIAŁ MEDYCZYNY ZAJMUJĄCY SIĘ CHOROBAМИ КОБІЕЦЬМИ	▼	LICZBA NA PLECACH ZAWODNIKA	WEKSEL TRASOWANY	▼	KUBATURA MIESZKANIA	REPERACJA	▼	POLECENIE	OPATRYWANA PRZEZ LEKARZA	▼	WYSOKA PIĘKA TENISOWA	▼	JEDEN Z ZĘBÓW	▼	AUTOR POWIEŚCI „EGIPCIANIN SINUHE”
ODDZIAŁ CHOROБ WEWNĘTRZNYCH W SZPITALU	▶							GARNEK DO SZYBKIEGO GOTOWANIA POTRAW	EGZOTYCZNA GRUSZKA	▶	8				STOPIEŃ MISTRZOWSKI W JUDO, KARATE
PRĄD RZĘKI	▶				WYPUSTKA KOMÓRKI NERWOWEJ			▼	GŁĘBOKA, WZBURZONA WODA	▼					3
PRZEDWOJENNY SATYRYK	▶							4			KULA BILARDOWA				NAGŁE, GWAŁTOWNE WYSTĄPIENIE CHOROBY
	▶				MICHAŁ, OBRONCA PIŁKARSKI						FAJTEPA				▼
												WULKAN NA SYCYLII			
GATUNEK ŁOSOSIA PACYFICZNEGO	▶				STOLICA WŁOCH					TAŃCOWAŁA Z NITKA W BAJCIE BRZECHWY				BOGUMIŁA, DAWNA SPIKERKA TELEWIZYJNA	2
	▶							INSTRUMENT PERKUSYJNY					KULSZOWA		
PRZEGRANA CZĘŚĆ PŁASZCZA, FRAKA						5		IMIE PIOSENKARKI SANTOR					DAWNY POLITYK IZRAELSKI		
		6	NIKCZEMNIK, ŁAJDAK	IMIE POETY ASNYKA	CAŁODZIENNE WYŻYWIENIE ŻOŁNIERZA, OBOZOWICZA					ZWIERZYNIĘC NIEBIESKI		10			
	▶				PRZECINEK					RZĘKA W MONGOLII I ROSJI					
					KOLOR W KARTACH				ZABIEG LECZNICZY					MODEL FIATA	WIECZNE ZIELONE DRZEWO AFRYKAŃSKIE
WISI PRZY WEJŚCIU DO URZĘDU PAŃSTWOWEGO	▶												... TADEUSZ - JEDEN Z 12 APOSTOŁÓW		
	▶					9	MIEJSCE BITWY Z NIEMCAMI W 1944 R.								
					WYRAZ TWARZY				TOMASZ, MUZYK I PIOSENKARZ						
OGON LISA							SCENA CYRKOWA						DOM LISA		1
SIEĆ ZBROJNE	▶								7						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----

Rozwiązanie krzyżówki z „Medium” 2/2020: KORONAROGRAFIA
Z grona Czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązania, wylosowane zostały:
1. Andrzej Sokolnicki z Głogowa, 2. Aleksandra Zawadzka z Wałbrzycha, 3. Agnieszka Kaczmarek z Lutomierza.
Wylosowanym lekarzom-szaradziom gratulujemy!
Nagrodami są książki, które prześlemy pocztą.

BIURO DIL

pon. śr. pt. 8.00-15.30, wt. 8.00-16.30
czwartki w godz. 8.00-17.00

50-077 Wrocław, ul. Kazimierza Wielkiego 45

Dyrektor

mgr Maria Danuta Jarosz, tel. 71 798 80 90

Sekretariat

inż. Magdalena Smolis – specjalista

tel. 71 798 80 50, fax 71 798 80 51

mgr inż. Dorota Flak – starszy specjalista,

tel. 71 798 80 54

mgr Małgorzata Krupa-Mączka – starszy specjalista,

tel. 71 798 80 52

Księgowość

mgr Urszula Majchrzak – zastępca dyrektora Biura

DIL ds. finansowych – tel. 71 798 80 87

mgr Halina Rybacka – starsza księgowa, tel. 71 798 80 70

mgr Katarzyna Nowak – księgowa, tel. 71 798 80 72

Składki na rzecz Izby

Agata Gajewska – starszy specjalista, tel. 71 798 80 65

Jolanta Kozikowska – starszy referent, tel. 71 798 80 83

Komórka placowo-kadrowa

mgr Joanna Mańturzyk – kierownik, tel. 71 798 80 73

mgr Agnieszka Jamroz – starszy specjalista,

tel. 71 798 80 88

Komisja: Stomatologiczna, Historyczna

i Kultury, Finansowa, Rewizyjna

Pośrednictwo pracy

mgr Agnieszka Jamroz – starszy specjalista,

tel. 71 798 80 88

Rejestr Lekarzy i Prywatnych Praktyk Lekarskich

Krystyna Popiel – p.o. kierownik rejestru

tel. 71 798 80 55,

Joanna Żak – starszy specjalista, tel. 71 798 80 60,

Małgorzata Kubarycz-Hoszowska – starszy referent,

tel. 71 798 80 61,

mgr Izabela Muzyka – referent, tel. 71 798 80 61,

mgr Agata Sobanska – starszy specjalista, tel. 71 798 80 82,

Paulina Mostek – starszy referent, tel. 71 798 80 57

Konkursy

Małgorzata Krupa-Mączka – starszy specjalista,

tel. 71 798 80 52

Lekarska Kasa Pomocy Koleżeńskiej

Ewa Świerka – specjalista, tel. 71 798 80 71

wtorek, środa 8.00-14.00; czwartek 8.00-16.00

Konto Kasy Pomocy Koleżeńskiej

BGZ O/Wrocław 64 2030 0045 1110 0000 0035 5040

Wpłaty i wypłaty

Ewa Świerka – specjalista, tel. 71 798 80 67

poniedziałek, środa, piątek 8.00-13.30

wtorek 8.00-14.30, czwartek 8.00-15.00

Komisja Kształcenia Lekarzy i Lekarzy Dentystów

e-mail: komisja.kształcenia@dilnet.wroc.pl

Patrycja Malec – starszy specjalista, tel. 71 798 80 68

poniedziałek-piątek 8.00-15.00

Kursy do stażu podyplomowego

mgr Małgorzata Krupa-Mączka – starszy specjalista,

tel. 71 798 80 52

Komisja Bioetyczna

mgr Aneta Walulik – starszy specjalista, tel. 71 798 80 74

Zespół Radców Prawnych

koordynator zespołu: mec. Beata Kozyra-Lukasiak

poniedziałek-środa 13.00-15.00

mec. Monika Huber-Lisowska, tel. 71 798 80 62

środa, piątek 9.30-13.00; wtorek, czwartek 10.30-14.00

Biuro Rzecznika

Odpowiedzialności Zawodowej

mgr Ewa Bielońska – kierownik, tel. 71 798 80 77,

Anna Pankiewicz – starszy referent, tel. 71 798 80 78,

Marzena Majcherkiewicz – starszy specjalista,

tel. 71 798 80 76

Biuro Okręgowego Sądu Lekarskiego

mgr Aleksandra Stebel – kierownik,

Patrycja Muszyńska, tel. 71 798 80 79

Informacja o ubezpieczeniach

Renata Czajka – starszy specjalista, tel. 71 798 80 66,

Jolanta Kowalska-Jóźwik – referent, tel. 71 798 80 58

Informatycy

inż. Wiktor Wołodkiewicz, tel. 71 798 80 84

Michał Waszak, tel. 71 798 80 85

Filie biura w delegaturach

Wrocław

wiceprezes DRL ds. Delegatury Wrocławskiej

Bożena Kaniak, czwartek, 16.00-17.00

Jelenia Góra

Przewodnicząca Delegatury Jeleniogórskiej

Barbara Polek

wtorek 10.00-11.30

Wojewódzki Szpital w Jeleniej Górze

ul. Ogińskiego 6, I piętro, pokój 233

Eugenia Serba – starszy referent, tel./fax 75 753 55 54

poniedziałek, wtorek, piątek 10.00-13.00

środa, czwartek 11.00-15.00

e-mail: dil_jeleniagora@dilnet.wroc.pl

Wałbrzych

Przewodnicząca Delegatury Wałbrzyskiej

Dorota Radziszewska

wtorek 15.00-16.00

ul. Moniuszki 1/1, 58-300 Wałbrzych

Beata Czołowska – specjalista, tel. 74 665 61 62

poniedziałek-czwartek 9.00-17.00, piątek 9.00-13.00

e-mail: dil_walbrzych@dilnet.wroc.pl

Legnica

Przewodnicząca Delegatury Legnickiej

Ryszard Kępa, wtorek 15.00-16.00

pl. Słowiański 1, 59-220 Legnica, tel. 76 862 85 76

e-mail: dil_legnica@dilnet.wroc.pl

Krystyna Krupa – specjalista

pon.-piątek, 8.00-15.00, wtorek 8.00-16.00

Stowarzyszenie Lekarzy Dolnośląskich

i Wychowanków Medycyny Wrocławskiej

Danuta Bujwid – specjalista, tel. 71 344 68 28

OGŁOSZENIA DROBNE

ZATRUDNIĘ

◆ Renomowana Klinika Stomatologiczna w centrum Wrocławia nawiąże współpracę z lekarzem ortodontą. Duża baza pacjentów. Praca we współpracy z protetykiem oraz chirurgiem. Mile widziane osoby w trakcie specjalizacji. Oferty CV i zapytania proszę kierować na adres e-mail: aurident@vp.pl lub tel. 48 669 402 463 po godz. 10.00.

◆ Powiatowy Zespół Szpitali w Oleśnicy zatrudni do pracy w oddziałach szpitalnych: specjalistów ginekologii i położnictwa, specjalistów pediatrii, specjalistów neonatologii, specjalistów anestezjologii i intensywnej terapii, specjalistów medycyny paliatywnej, do poradni chirurgii urazowo-ortopedycznej specjalistów ortopedii i traumatologii narządu ruchu. Atrakcyjne wynagrodzenie, tel. 723 800 130, e-mail: sekretariat@pzsolesnica.pl.

◆ Centrum Stomatologiczne „Klinika Uśmiechu” w Brzegu Dolnym poszukuje do współpracy ambulatoryjnego stomatologa. Bardzo dobre warunki, mikroskop zabiegowy, obtura, rtg, panorama. Praca na 4 ręce. Pacjenci prywatni, pełne grafiki. Osoby chętne prosimy o przesłanie CV na adres e-mail: klinika.usmiechu@gmail.com, tel. 790 568 005.

◆ Nowoczesne Centrum Stomatologii „YesDent” zatrudni lekarzy stomatologów – Wrocław, Łagiewniki, Nowa Ruda. Oferujemy atrakcyjne warunki finansowe, najnowszy sprzęt (tomograf, mikroskop), duży komfort pracy oraz miłą atmosferę. Pacjenci tylko prywatni. Zapraszamy do kontaktu – e-mail: biuro@yesdent.pl, tel. 604 44 97 43.

◆ Ośrodek Profilaktyki i Lecznictwa Wojnow (www.opil.pl) zatrudni na pełny etat lekarza rodzinnego/pediatrę. Do współpracy zapraszamy również lekarzy w trakcie specjalizacji. Kontakt tel. 697 514 440.

◆ Nowoczesna, bardzo dobrze wyposażona, z dużą bazą pacjentów klinika stomatologiczna w Wołowie (ok. 45 min. od Wrocławia) oferuje pracę w miłej atmosferze, z możliwością dopasowania grafiku. Korzystne warunki finansowe. Oczekujemy dbałości o wysoką jakość świadczonych usług, dobrego kontaktu z pacjentem. Kontakt tel. 605 992 390, e-mail: gabinet@resdentica.pl.

◆ Przychodnia we Wrocławiu przy ul. Strachocińskiej 84 poszukuje lekarzy specjalistów w dziedzinie: kardiologii, okulistyki, dermatologii, diabetologii, urologii. Atrakcyjne warunki. Miła atmosfera. Forma zatrudnienia i godziny pracy do uzgodnienia. Pacjenci tylko komercyjni. Zapraszamy do kontaktu tel. 697 514 440.

◆ W związku z otwarciem nowej placówki Centrum Dentystyczno-Ortodontycznego Ortho.pl we Wrocławiu poszukujemy lekarzy stomatologów i ortodontów. Praca w gabinecie z wieloletnią tradycją i stażem, z wciąż rozwijającym się zespołem. Czas i warunki współpracy do uzgodnienia. Kontakt: Maja Rochewicz, tel. 661 659 990, e-mail: m.rochewicz@ortho.pl.

◆ Przychodnia Stomatologiczna „Janudent” Łagiewniki zatrudni lekarza stomatologa do pracy na NFZ i prywatnie. Umowa o pracę lub inna forma zatrudnienia. Elastyczny czas pracy i atrakcyjne wynagrodzenie. Zapraszamy do kontaktu telefonicznego, kom. 503 140 169.

◆ Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bolkowie ul. Wysokogórska 6, zatrudni od zaraz lekarza pediatrę lub lekarza rodzinnego. Bardzo dobre warunki pracy i płacy, tel. 757 413 244, e-mail: kontakt@spzobolkow.pl.

◆ Zatrudnię lekarza stomatologa w NZOZ Centrum Usług Stomatologicznych w Miliczu (praca dwa razy w tygodniu). Mile widziani zarówno początkujący dentyści, jak i z długim stażem pracy (emerytowani dentyści). Warunki zatrudnienia do uzgodnienia. Kontakt tel. 600 968 742.

◆ NZOZ EVITA w Nowej Rudzie zatrudni pediatrę, lekarza rodzinnego lub lekarza chorób wewnętrznych. Wymiar godzin do uzgodnienia. Tel. kontaktowy 531 038 838.

◆ NZOZ „SANUS” w Jaworzynie Śląskiej (www.sanus-med.pl) zatrudni lekarza do pracy w POZ. Forma zatrudnienia, płaca i godziny pracy do uzgodnienia. Kontakt: tel. 608 093 067, e-mail: sanusmed@poczta.onet.pl

◆ ADENTAL - implantologia i estetyka. Zapraszam do współpracy lekarza stomatologa z min. 3-letnim doświadczeniem zawodowym (stomatologia zachowawcza z endodoncją). Kontakt oraz CV proszę kierować pod adres e-mail: gabinet@adental.pl.

◆ Specjalistyczny Szpital w Branicach zatrudni lekarzy specjalistów psychiatrów, lekarzy w trakcie specjalizacji lub chętnych do specjalizacji w psychiatrii, oferujemy bardzo dobre warunki placowe oraz mieszkanie służbowe, tel. 77 40 34 307 lub e-mail: sws.kadry@op.pl

◆ Przychodnia stomatologiczna w Świdnicy poszukuje lekarza stomatologa. Praca z asystą, pełne nowe wyposażenie gabinetów, m.in.: CBCT, RVG, mikroskopy. Możliwość kształcenia w kierunku nowoczesnej endodoncji, stomatologii mikroskopowej. Atrakcyjne warunki współpracy, tel. 888 286 537 (do godz. 18.00).

SZUKAM PRACY

◆ Lekarz szuka pracy we Wrocławiu i okolicach. Kontakt: 515 273 166.

◆ Lekarz ortopeda szuka pracy we Wrocławiu i okolicach. Kontakt: 515 273 166.

◆ Lekarz specjalista ortopeda traumatolog szuka pracy w poradni ortopedycznej z USG we Wrocławiu lub okolicy, tel. 606 916 207.

INNE

◆ Wynajmę gabinety lekarskie w rejonie śródmieścia Wrocławia, tel. 71 330 12 44, 601 788 335.

◆ Gabinet stomatologiczny w Świdnicy (woj. dolnośląskie ok. 50 km od Wrocławia) szuka do współpracy lekarza stomatologa. Tylko pacjenci prywatni. Warunki współpracy do uzgodnienia, tel. 516 313 359.

◆ Sprzedam gabinety lekarskie w Jeleniej Górze, tel. 606 617 362.

◆ Wynajmę gabinet w przychodni lekarskiej w pełni wyposażony w meble z możliwością adaptacji dla wielu specjalności. Spełnia wszystkie wymagania sanitarne i NFZ: lokal i poczekalnia klimatyzowane, przystosowany dla osób niepełnosprawnych, parking. Lokalizacja: Ostrzeszów. Kontakt tel. 601 780 159.

◆ Lubin. Wynajmę dobrze wyposażony, prosperujący gabinet stomatologiczny do współpracy. Kontakt tel. 609 967 070.

Dyżur RODO oraz ws. EDM – porady dla członków DIL

Porad, **wyłącznie telefonicznie**, udziela inż. Maciej Koziejko w każdy drugi i czwarty wtorek miesiąca **od godz. 14.00 do godz. 18.00**. Kontakt do specjalisty: kom. 607 505 694.

Dyżury w I kwartale 2020 r.:

11 lutego, 25 lutego, 10 marca, 24 marca

OKRĘGOWA IZBA LEKARSKA W GDAŃSKU ZAPRASZA NA

XI OGÓLNOPOLSKIE REGATY ŻEGLARSKIE LEKARZY W KLASIE PUCK

29-31 maja 2020 r. – Zatoka Pucka

WSPÓŁORGANIZATOR: Harcerski Ośrodek Morski

BIURO REGAT: Harcerski Ośrodek Morski, 84-100 Puck, ul. Żeglarzy 1

tel. 58 673 21 50, e-mail: hom@hompuck.org

INFORMACJI UDZIELA: Marcin Szczęśniak, kom. 603 696 160 – organizator regat OIL Gdańsk;

Sławomir Dębicki, kom. 501 674 698; 58 673 21 50 sprawy techniczne – komendant HOM

ZGŁOSZENIA DO REGAT: do 23 kwietnia 2020 r., Okręgowa Izba Lekarska w Gdańsku (wyłącznie e-mailowo: sekretariat@oilgdansk.pl)

Druk zgłoszenia do regat do pobrania ze strony: www.oilgdansk.pl, zakładka „Po pracy – Wydarzenia Kulturalne i Sportowe”. Należy wypełnić, zeskanować i wraz ze zeskanowanym **potwierdzeniem wpłaty wpisowego na konto HOM** przesłać na adres e-mailowy: sekretariat@oilgdansk.pl

Ilość miejsc jest ograniczona (30 załóg), decyduje kolejność zgłoszeń.

Za kompletne zgłoszenie uznajemy wypełniony druk zgłoszenia na regaty wraz z opłaconym wpisowym i dołączonym do zgłoszenia potwierdzeniem wpłaty!

INFORMACJE ORGANIZACYJNE: wpisowe – 200 zł/osoba, płatne na konto: Bank PKO SA 11 1240 5400 1111 0010 6457 8713, HOM 84-100 Puck, ul. Żeglarzy 1, tytuł wpłaty (XI Regaty Lekarzy – pobyt w HOM imię i nazwisko uczestników)

Więcej na stronie OIL Gdańsk i www.klasapuck.org

centrum ortopedyczne
ORTHO+MED

we Wrocławiu
ul. Krynicka 7-9

podejmie współpracę
ze specjalistami:

**Reumatologii
Pulmonologii
Neurologii**

Kontakt pod nr telefonu:
601 614 226

E-mail: biuro@ortho-med.info

Zatrudnię

lekarza

stomatologa

w prywatnej

klinice stomatologii

Live-Dent

we Wrocławiu,

tel. 601 562 605.

Terminy dyżurów

Prezes DRL Paweł Wróblewski
przyjmuje po uprzednim uzgodnieniu z sekretariatem,
tel. 71 798 80 52

Wiceprezes DRL Piotr Knast, czwartek, 13.00-14.00

Wiceprezes DRL ds. stomatologii

Iwona Świętkowska,

czwartek, 12.00-16.00

Wiceprezes DRL ds. kształcenia Andrzej Wojnar, przyjmuje
po uprzednim uzgodnieniu
z sekretariatem

Wiceprezes DRL i przewodnicząca Delegatury Wrocławskiej
Bożena Kaniak, czwartek, 16.00-17.00

Sekretarz DRL Małgorzata Niemiec, czwartek, 15.15-16.00 Skarbnik
Ryszard Jadach

Przewodniczący Komisji Etyki DRL

dr n. med. Jakub Trnka, czwartek, 15.00-16.00

**Pełnomocnik ds. zdrowia lekarzy
i lekarzy dentystów**

lek. Aleksander Błaszczak, tel. 603 877 518

Delegatura Jelenia Góra

Przewodnicząca Barbara Polek, wtorek 10.00-11.00

Delegatura Legnica

Przewodniczący Ryszard Kępa, wtorek, 15.00-16.00

Delegatura Wałbrzych

Przewodnicząca Dorota Radziszewska,
wtorek, 15.00-16.00

Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej
Piotr Piszko, wtorek, 10.00-12.00

Przewodniczący Okręgowego Sądu Lekarskiego
Jan Spodzieja, czwartek, 11.00-13.00

Dyżur RODO i ws. EDM

inż. Maciej Koziejko w każdy drugi i czwarty wtorek miesiąca od
godz. 14.00 do godz. 18.00

Kontakt do specjalisty: kom. 607 505 694

IX KONGRES POLSKIEGO TOWARZYSTWA MEDYCyny RODZINNEJ

WROCŁAW | 9-11 października 2020 r.

TERMIN
9-11 października 2020 r.

MIEJSCE
Wrocław

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU NAUKOWEGO I ORGANIZACYJNEGO
dr hab. n. med. Agnieszka MASTALERZ-MIGAS
dr hab. n. med. Jarosław DROBNIK, prof. PMWSZ

ORGANIZATOR MERYTORYCZNY
Polskie Towarzystwo Medycyny Rodzinnej

WIĘCEJ INFORMACJI NA WWW.TERMEDIA.PL

TERMEDIA Wydawnictwo Termedia | ul. Kleeberga 2 | 61-615 Poznań
tel./faks +48 61 656 22 00 | szkolenia@termedia.pl

Kompresory
i systemy ssania

Mikrosilniki SAESHIN
ELMEDEQ

mgr inż. Marcin Białek
601 058 819

Sedymentacyjny separator amalgamatu METASYS ECO II

Najwyższa niezawodność

Separator osadów ECO II nie wymaga żadnej technologii załączania i monitorowania. Takie rozwiązanie zwiększa bezpieczeństwo działania i umożliwia nieprzerwaną pracę w trybie ciągłym.

Idealny wynik

Zaprojektowana technologia sedymentacji umożliwia osiągnięcie separacji na poziomie 99,3%.

Prosta, szybka instalacja

Połączenie z systemem odsysania w gabinetach stomatologicznych następuje z nieznacznym nakładem czasowym. Urządzenie ECO II można zainstalować później, do już istniejącego centralnego systemu odsysania.

Konserwacja i serwis

Separatory osadów nie wymagają ze względu na swój sposób funkcjonowania (brak elektronicznych elementów) konserwacji. Jedynie konieczne jest coroczne dokonanie wymiany zbiornika. Ewentualnie taka zmiana jest konieczna, gdy separator amalgamatu jest w 100% pełny. Inne prace konserwacyjne i serwisowe nie są konieczne.